

Katedra św. Wacława
i św. Stanisława na Wawelu
str. 8

Najstarsze jasełka na świecie

Reporterzy „Dziennika” dotarli
do niedostępnych dla przybyszów spoza
klauzury średniowiecznych figurek

Figurka Matki Boskiej pochodzi z około 1350 roku Fot. Wacław Klag

Najstarsze na świecie figurki jasełkowe znajdują się w Krakowie! Od z górą 650 lat miniaturowa szopka, otoczona troskliwą opieką i niedostępna dla przybyszów spoza klauzury, towarzyszy modlitwom sióstr klarysek z konwentu przy kościele św. Andrzeja.

Dzięki życzliwości matki ksieni Zofii Tracz uzyskujemy możliwość obejrzenia i sfotografowania figurek. Ogromną wartość artystyczną i historyczną przedstawiają zwłaszcza postaci Matki Boskiej i św. Józefa, siedzące na wysokich tronach.

Szczegóły – str. 9

Choinka pod wodą

– Najzimniej było na brzegu w trakcie zakładania sprzętu do nurkowania
– twierdzi Maciej Curzydło, instruktor w KWN „Kraken”

7 płetwonurków z krakowskiego Klubu Wypraw Nurkowych „Kraken” ubierało choinkę pod wodą na głębokości 6 metrów. Akcję przeprowadzono wczoraj w zbiorniku wodnym na krakowskim Zakrzówku.

– Choinkę postawiliśmy około 40 metrów od brzegu na specjalnej betonowej platformie. Większość baniek założyliśmy na brzegu. Pod wodą choinkę dodatkowo udekorowaliśmy łańcuchem i kilkoma większymi bańkami. Drzewko było na tyle ciężkie, że nie trzeba było go obciążać. Cała akcja zajęła nam około 25 minut – wyjaśnił Maciej Curzydło, instruktor w KWN „Kraken”, który dodał, że najzimniej było na brzegu w trakcie zakładania sprzętu do nurkowania.

– Zaskoczyła nas słaba widoczność. Zwykle o tej porze roku woda jest czysta jak kryształ. Dziwnie zachowywały się też niektóre bańki. Mimo że wypęły się wodą, nie chciały zatonać i unosiły się do góry.

Fot. Piotr Kuhny

Na szczęście, choinka stoi jak należy. Ryby na Zakrzówku są niewielkie, tak że nie powinna

się przewrócić – powiedział Piotr „Bobas” Kuhny. Jak zapewni płetwonurkowie, cho-

inka zostanie wyciągnięta spod wody w pierwszych dniach stycznia. (TYM)

Wizja na Ligę Mistrzów

Tak ma wyglądać zmodernizowany stadion Wisły

Krakowska Wisła, po przekonujących zwycięstwach w Pucharze UEFA nad włoską Parmą i niemieckim Schalke 04, zrobiła niemałą furorę i przebojem wdarła się na europejskie salony, choć do pełnego sukcesu jeszcze daleko.

O ile jednak krakowianie już teraz mogą rywalizować z uznanymi firmami jak

równy z równym pod względem sportowym, infrastruktura klubu pozostawia wiele do życzenia i nie wiadomo, czy plasuje Wisłę nawet w II lidze europejskiej. Czy plany modernizacji stadionu przy ul. Reymonta, o których mówi się od wielu lat, zostaną wreszcie zrealizowane od przyszłego roku? Na razie, mimo że Wisła SSA i miasto Kraków wspólnie zamierzają

rozbudować stadion piłkarski, rozpoczęcie prac wstrzymuje brak decyzji gwarantującej spółce prawa do dzierżawy nieruchomości. A może decyzję przyspieszy całkiem realna szansa występu Wisły w przyszłorocznej edycji prestiżowej Ligi Mistrzów?

Jak (być może) będzie wyglądał już niebawem stadion Wisły – str. 4

Szczególne święta

Papież Jan Paweł II
podsumował mijający rok

Jan Paweł II, podsumowując kończący się rok, uznał za jedno z istotnych wydarzeń poświęcenie Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach. Podczas dorocznego przedświątecznego spotkania z członkami Kurii Rzymskiej i Domu Papieskiego podkreślił, że to Boże Narodzenie jest dla niego „szczególnie znaczące, ponieważ przypada w dwudziestym piątym roku pontyfikatu”.

Dziękując Bogu za dary otrzymane przez lata „poświęcone służbie Kościołowi powszechnemu”,

papież ze słowami wdzięczności zwrócił się także do swoich najbliższych współpracowników, bez których „jego posługa nie mogłaby znaleźć odpowiedniego i skutecznego wyrazu”. Jan Paweł II ocenił kończący się rok zwłaszcza pod kątem „konfliktów, które wykrwawiają tak wiele rejonów świata”, a także tych, które „grożą nowym potężnym wybuchem”. – Przykładem jest sytuacja w Ziemi Świętej, ale również inne „zapomniane” wojny są nie mniej niszczycielskie – podkreślił papież. Zwrócił uwagę, że „również terroryzm nadal pociąga za sobą ofiary i jest przyczyną otwierania się kolejnych przepaści” między ludźmi. (PAP)

Fot. Anna Kaczmarz

„Święta” w hipermarkecie

Szaleństwo zakupów

Jeden z krakowskich hipermarketów. Wybiła dwunasta w południe. Wszystko jest tu hiperpersprzedaż i hiperpodaż. Hiperkolejki do kas. Hiperpachane parkingi i hiperpełne ruchome schody. Przez rozsuwane drzwi przechodzą hiperwielkie tłumy krakowian. Zaczęło się przedświąteczne szaleństwo zakupów.

W ludzkiej masie dostrzegam niewielką, zgarbioną sylwetkę. Starszy mężczyzna w okularach małymi kroczkami sunie do wejścia na halę. Ubrany biednie: zielona czapka, ciemna, nie rzucająca się w oczy kurtka i podobnego koloru spodnie. Idzie niepewnie, widać, że w tłumie czuje się nieswojo. Podchodzi do stoiska z pieczywem, długo ogląda rzędy chlebów. Wybiera worek bułek. Rusza dalej, do czytnika kodów kreskowych. Sprawdza cenę i skręca w następną alejkę. Tu sięga po najtańszy (o czym informuje kolorowa kartka) sok z marchwi. Układa go w koszyku obok bułek i podchodzi do kolejki do kasy. Wygląda, że nie będzie miał sutych świąt.

Ustawiam się w kolejce po karpie. Ogonek ludzi ciągnie się na kilkanaście metrów.

Jeden z nich rusza w głąb sklepu. Idę jego śladami. Na stoisku z alkoholem kupuje półlitrową butelkę wódki. Gdy wraca do kolejki, kompana już nie ma. Odnajduje go po chwili przy samym stoisku z karpami, jak z gracją wpycha się do kolejki. Uda mu się to nadszpedzowanie dobrze, nikt nie protestuje.

Patrzę na karpie („karp żywy polski” po 7,99 zł), a raczej na to, co z nich pozostało. Każd wygląda jak umieralnia. Ryb jest tak wiele, iż dryfują brzuchami do góry w mętnej wodzie, stłoczone jeden obok drugiego. Nie mają miejsca ani siły na to, by się poruszyć; wystawiają tylko głowy ponad wodę. Czeka już tylko na śmierć od noża na zakrwawionym stole. Odchodzi od stoiska w momencie gdy jeden z pracowników wkłada do wody rękę, by zamieszać rybią masę.

Mijam rzędy półek oraz rodzinę, która posila się pizzą. Dochodzę do sprzętu RTV. I tu zainteresowanie klientów jest olbrzymie. Na ścianie telewizorów obserwuję skoki skoczków narciarskich podczas zawodów z Engelbergu. Przystaję. W miarę trwania konkursu liczba widzów rośnie. Pod koniec pierwszej serii jest nas już trzydziestu. Ludzie stoją oparci o pudła z telewizorami, dzieci

Fot. Anna Kaczmarz

- Jak długo trzeba czekać? - pytam kolejowego sąsiada.
- Jakies dwadzieścia, trzydzieści minut - odpowiada.
Za mną ustawiają się kolejne osoby. Jeden mężczyzna pyta drugiego:
- Pan będzie stał do skutku?
- Tak.
- To ja zajmę kolejkę i pójdę zrobić drobne zakupy.
Przedemną dostrzegam dwóch niechłujnie ubranych mężczyzn w średnim wieku. Koszyki mają puste, jeśli nie liczyć nylonowej torby. Wyglądają na okolicznych pijacków. Przyszli tu, zdaje się, na krótko, bo nawet nie rozpięli kurtki i nie zdjęli zimowych czapek.

kucą na podłodze, starszy pan przesunął zestaw kina domowego, by usadowić się na niskim stoliku. Przychodzi sprzedawca i podgłasnia dźwięki. Gdy Adam Małysz skacze poniżej oczekiwań, słyszę stłumiony jęk zawodu. Ktoś macha z rezygnacją rękami. Po pierwszej serii skoków ludzie się rozchodzą, a raczej rozjeżdżają z wózkami.

W hipermarkecie tłumy nadal nieprzebrane. Kolejki do kas rosną, a przez drzwi wchodzi nowi klienci. Za oknem robi się ciemno, lecz w hipermarkecie nadal tętni życie. Wszyscy czują, że święta tuż-tuż.

RAFAŁ STANOWSKI

Ustawa budżetowa w rękach prezydenta

Czarna teczka marszałka

Marszałek Sejmu Marek Borowski przekazał wczoraj prezydentowi Aleksandrowi Kwaśniewskiemu ustawę budżetową na 2003 r. Prezydent zapowiedział, że podpisze ją w poniedziałek.

Marszałek podkreślił, że jest to pierwszy przypadek od 1987 r., kiedy parlament zakończył pracę nad ustawą budżetową przed końcem roku. - Dzięki temu będzie ona mogła wejść w życie od 1 stycznia 2003 r. - powiedział Borowski. - To jest czarna teczka, ale nie ma w niej dokumentów niejawnych. Tu jest jeden zupełnie jawny dokument - ustawa budżetowa na 2003 r. - powiedział marszałek, podając prezydentowi grubą, czarną, tekturową teczkę.

Prezydent podziękował rządowi, Sejmowi i Senatowi za wykonaną pracę. - Nie mówię o jakości samego budżetu, bo dopiero teraz mam czas, by się z nim zapoznać i podpisać, ale sam fakt, iż mamy budżet przyjęty w kończącym się roku, który pozwala rozpocząć nowy rok już na

mocnej podstawie nowego budżetu, jest faktem ogromnie ważnym i stabilizującym państwo i polską demokrację - powiedział.

- To jest nam potrzebne, ponieważ to jest jeden z tych czynników porządku demokratycznego, którego powinniśmy bardzo przestrzegać - dodał Kwaśniewski. Prezydent wyraził nadzieję, że „kolejne budżety będą nie tylko na czas, ale będą coraz zamożniejsze, będą otwierały przed Polską szansę rozwoju i będą dawały coraz więcej satysfakcji ludziom”.

- Budżety mają to do siebie, że nigdy łatwe nie są. To nigdy nie jest dokument powszechnej szczęśliwości, a raczej niezbędnych konieczności - powiedział Kwaśniewski.

Ustawa zakłada, że deficyt budżetowy wyniesie w 2003 r. 38,7 mld zł wobec 40 mld zł w 2002 roku. Dochody budżetu państwa w przyszłym roku, po korektach w parlamencie, wzrosną do 155,677 mld zł, a wydatki do 194,411 mld zł.

(PAP)

Najkrótsza sobota

Początek zimy

Sobota była najkrótszym dniem w tym roku - trwała tylko 7 godzin i 43 minuty. Słońce weszło w Warszawie o godzinie 7.43, a zaszło o 15.25. Dziś o godz. 2.14 rozpoczęła się astronomiczna zima.

W naszym klimacie grudzień przynosi różne typy pogody - od silnego mrozu po nietypowe fale ciepła. W tym roku prawdziwa zima wyprzedziła kalendarzową. Po ciepłym listopadzie grudzień zaczął się pod znakiem mrozu.

(PAP)

Ile można łąć?

Będą niezależne ekspertyzy do biopaliw

Prezydent Aleksander Kwaśniewski zapowiedział wczoraj, że zanim zdecyduje, co zrobi z ustawą o biopaliwach, poprosi niezależne ośrodki o ekspertyzy.

- Jeżeli pan mnie, jako Kwaśniewskiego, pyta, ile można łąć biopaliwa do paliwa, to odpowiem, że nie wiem - odpowiedział wczoraj prezydent na pytanie dziennikarzy podczas uroczystości przekazania mu przez marszałka Sejmu przyszłorocznej ustawy budżetowej. - Tak samo, jak nie wiem, ile powinno być cukru w cukrze i paru jeszcze innych rzeczy. Wydaje mi się to za trudne, nawet dla tak zdolnego prezydenta jak ja - dodał.

- Zapytam ekspertów, bo to wszystko, co na ten temat mó-

wią parlamentarzyści czy politycy, ma ograniczoną wiarygodność, wynikającą z niepełnej wiedzy technicznej - powiedział Kwaśniewski. Jak zaznaczył, pytanie o wpływ biopaliw na silniki zostanie zadane kilku ośrodkom eksperckim, nie podejrzewam o jakikolwiek lobbiny czy związki z dużymi firmami, czy to samochodowymi, czy też rolniczymi.

Przyjęta przez parlament ustawa przewiduje, że od 1 lipca 2003 r. wprowadzane do obrotu paliwa silnikowe będą musiały zawierać w ogólnej masie nie mniej niż 4,5 proc. bioetanolu. Ustawa zakłada, że poziom biokomponentów w ogólnej masie paliwa od 1 stycznia 2006 r. wzrośnie do 5 proc.

(PAP)

Tydzień w krakowskiej polityce

Pełno mocników

Prezydent Jacek Majchrowski powołał 8 pełnomocników, oprócz tego w spadku otrzymał jeszcze 2. Jak przyznał sam prezydent, jego pełnomocnicy nie będą podejmować decyzji, a ich głównym zadaniem jest myślenie. Nie wiem, czy 8 myślących ludzi na cały urząd to dużo czy też może za mało, ale nie wierzę, że stworzenie stanowisk, które podlegają bezpośrednio prezydentowi, udzieli mocy sprawczej usadzonemu tam ludziom. Obawiam się, że ci ludzie będą często bezskutecznie mocować się z urzędnikami. Gdyby tak do tego podejść, to nie potrzeba aż tak wielu pełnomocników, bo prawie każdy z mieszkańców musiał mocować się z urzędem przy załatwianiu jakiejś sprawy. Dzięki decyzji prezydenta zamiast pełnomocników, będzie mieć pełno mocników.

Prezydent Jacek Majchrowski zawiesił członkostwo w Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Zwolennicy prezydenta podkreślają, że jest to gest, który ma dowodzić apolityczności działań nowego prezydenta. Złośliwi komentują, że zawieszoną legitymację lepiej widać niż tę w kieszeni, bo tę zawieszoną zawsze się ma przed oczami, a o tej w kieszeni można zapomnieć. Septycy obawiają się, że gest pozostanie tylko pustym gestem. Prof. Majchrowski sta-

ra się, by jego decyzje wyglądały na apolityczne, trochę mniej uwagi przywiązuje jednak do tego, by nie wyglądały one jak spłata wyborczych zobowiązań wobec konkretnych osób czy grup. Czyżby hasło wyborcze kandydata na prezydenta Jacka Majchrowskiego „Dość układów” nie było już hasłem prezydenta Jacka Majchrowskiego? Chyba lepiej byłoby wywiązywać się najpierw ze zobowiązań wobec wszystkich wyborców, a później - wobec tych bliższych prezydentowi.

Do tej pory prezydent Jacek Majchrowski nic nie zmienił w projekcie przyszłorocznego budżetu, który pozostawił po sobie prezydent Andrzej Gotaś. Brak jakiegokolwiek decyzji w tej sprawie można interpretować jako prostą kontynuację polityki poprzednika, co jednak byłoby sprzeczne z programem przedstawianym w wyborach. Może jest tak, że prezydent jeszcze sam nie wie, jak ugryźć ten budżet, by z jednej strony nie narazić się na zarzut niespełnienia obietnic wyborczych, a z drugiej - by Rada Miasta ten budżet zaakceptowała. Może należałoby powołać pełnomocnika, który wymyśliłby idealne rozwiązanie tego problemu.

(GEG)

Kronika wypadków

Spłonęło około 300 m² ocieplenia między stropem a dachem; straty wstępnie oszacowano na 30 tys. zł. Akcja trwała prawie 5 godzin. Zwarcie instalacji elektrycznej było przyczyną zapalenia się fiata 126p na ul. Klimec-

kiego. Ogień szybko ugaszono, straty wynoszą 500 zł. Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło pomocy 105 pacjentom. Policja Drogowa w Krakowie i powiecie krakowskim do godzin wieczornych interweniowała w 2 wypadkach i 21 kolizjach.

(WES)

Krótko

■ ZAPROSZENIA DO PRYWATYZACJI PHS. Ministerstwo Skarbu Państwa wysłało do 12 potencjalnych inwestorów zaproszenia do prywatyzacji Polskich Hut Stali (PHS) SA - poinformował wczoraj wiceminister gospodarki Andrzej Szarawarski. Jego zdaniem, prywatyzacja tego skupiającego 70 proc. polskiego hutnictwa holdingu, który z początkiem 2003 roku przekształci się w jednolity koncern, nastąpi już w przyszłym roku. Zainteresowanie prywatyzacją PHS określił jako „olbrzymie”. Oferty wysłano do 12 koncernów hutniczych, ale przynajmniej dwa z nich są - jak powiedział wiceminister - bardzo zdecydowane i gotowe „wchodzić już jutro prywatyzować polskie huty, na warunkach określonych przez rząd”. Według wcześniejszych informacji, zainteresowanie prywatyzacją PHS wykazywały dotąd cztery koncerny. Są to: amerykański US Steel, międzynarodowy LNM (obie firmy przeprowadziły już w PHS due diligence - badanie sytuacji ekonomicznej spółki), a także francusko-belgijski Arcelor i niemiecki Thyssen Krupp.

■ STOEN W TYM TYGODNIU. W nadchodzącym tygodniu sfinalizowana zostanie transakcja sprzedaży STOEN-u niemieckiej firmie RWE Plus - zapowiedział minister skarbu Wiesław Kaczmarek. Nie ujawnił jednak, kiedy dokładnie to nastąpi. W połowie października skarbu państwa podpisał umowę sprzedaży 85 proc. akcji warszawskiego dystrybutora energii STOEN SA niemieckiej firmie RWE Plus AG. Umowa opiewa na kwotę ponad 1,5 mld złotych.

■ DROGA DROGA. Prawie 48-kilometrowy odcinek autostrady Września - Konin oddano wczoraj do użytku. Na razie kierowcy poruszający się tą drogą nie muszą wnosić opłat. Zmieni się to 6 stycznia, od tego dnia kierowcy samochodów osobowych i motocykli będą płacić za przejazd 10 zł, samochodów ciężarowych i autobusów - 25, a aut ciężarowych i z przyczepami - 35 zł.

■ ZDERZENIE ZE STRĄŻAKAMI. Samochód renault clio zderzył się wczoraj w Kłuszkowej na Podhalu z jadącym do wypadku na „zakopanie” wozem strażackim z Nowego Targu. Kierowca i pasażerka renaulta odnieśli obrażenia. Strażacy nie ucierpieli.

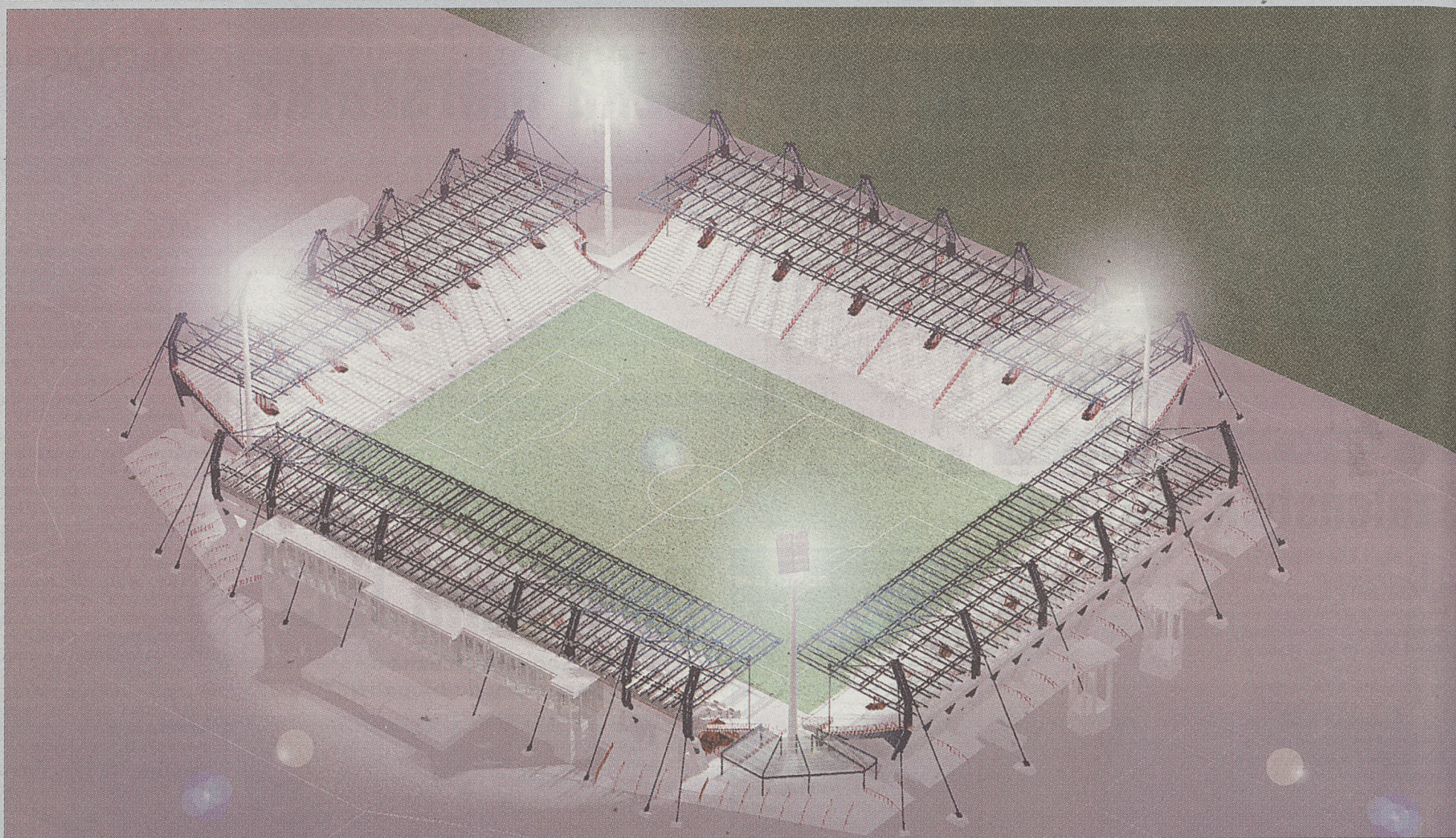
■ EKSPLOZJA GAZU. Do poważnej eksplozji gazu doszło w mieszkaniowej dzielnicy w Halle, we wschodnich Niemczech. Zniszczonych zostało kilka budynków mieszkalnych, ale - poza kilkoma rannymi - nie ma ofiar. Powodem wybuchu był najprawdopodobniej wyciek gazu.

■ PRZEMYCALI IKONY. Na przejściu granicznym w Korczowej (Podkarpackie) celnicy udaremnili przemyt 23 ikon, przewożonych w autobusie jadącym z Ukrainy do Czech - poinformowała wczoraj rzeczniczka prasowa Izby Skarbowej w Przemyśle Krystyna Mielnicka. Ikony, należące do 47-letniej obywatelki Ukrainy, zostały zarekwirowane.

Redaktorzy wydania:

Marek Długopolski
Remigiusz Półtorak

Nowy stadion krakowskiej Wisły o pojemności 21 tys. miejsc ma spełniać wszelkie wymogi UEFA, dotyczące organizacji meczów w Lidze Mistrzów

Wizja na Ligę Mistrzów

Wisła SSA i miasto Kraków wspólnie zamierzają rozbudować stadion piłkarski. Rozpoczęcie prac wstrzymuje jednak brak decyzji gwarantującej spółce prawa do dzierżawy nieruchomości.

Piłkarze krakowskiej Wisły spisują się coraz lepiej już nie tylko na krajowych, ale także europejskich stadionach. Pucharowymi zwycięstwami z drużynami AC Parma i Schalke 04 przebojem wdarli się na futbolowe salony. Zdaniem fachowców, zarówno sportowo, jak i organizacyjnie krakowianie coraz mniej ustępują piłkarskim potentatom. Wisła jest jednak zdecydowanie z tyłu pod względem infrastruktury sportowej. Piętą achillesową pozostaje brak obiektu przynajmniej o średnim europejskim standardzie.

Od sezonu 2004/05 UEFA wprowadziła zastrzeżone wymagania licencyjne dla klubów występujących w europejskich pucharach. Wiele z nich będzie dotyczyło infrastruktury stadionowej. Obiekt krakowskiej Wisły w obecnym kształcie nie będzie spełniał tych warunków. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom kibiców, zawodników oraz właściciela SSA Wisła, Rada Miasta Krakowa podjęła 9 października 2002 r. uchwałę w sprawie utworzenia, wspólnie z klubem, spółki pod nazwą „Stadion Miejski Wisła Kraków sp. z o.o.”, której zadaniem będzie sfinansowanie budowy piłkarskiego obiektu za około 40 mln zł. W ślad za tą decyzją miasto zobowiązało się wnieść wkład w kwocie 21 mln zł, rozłożonej na lata 2003–2005. Pozostałe środki mają być przekazane przez Bogusława Cupiała, szefa Tele-Foniki i właściciela Wisły SSA. Podstawowym warunkiem, od którego miasto uzależnia przystąpienie do spółki, jest pozyskanie przez klub prawa do dysponowania, na zasadach dzierżawy, nieruchomości przy ul. Reymonta, przy której zlokalizowany jest stadion.

Wstrzymane negocjacje

Do wydzierżawienia terenu przez SSA potrzebna jest jednak decyzja Mi-

nisterstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, jako zarządcy terenu Towarzystwa Sportowego Wisła przy ul. Reymonta w imieniu skarbu państwa. Piłkarska SSA Wisła ma umowę z TS Wisła, któremu MSWiA użyczyło teren stadionu przy ul. Reymonta i tylko TS Wisła ma podstawy do rozmów z policją co do ich użytkowania. Prezes TS Wisła Ludwik Miętta-Mikołajewicz wystąpił z pismem do komendanta wojewódzkiego policji o zmianę w zapisie dotyczącym dysponowania gruntem przy ul. Reymonta z formy użyczenia na dzierżawę. W tej sprawie z ministrem spraw wewnętrznych i administracji Krzysztofem Janikiem rozmawiał także prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski. Negocjacje utknęły jednak w martwym punkcie z powodu braku obsady stanowiska komendanta wojewódzkiego policji w Krakowie, który ma być mianowany w najbliższym czasie.

Umowa wspólników

Budżet miasta Krakowa na rok 2003 w dziale kultura fizyczna i sport na wydatki majątkowe związane z obiektami sportowymi przewiduje 6 mln 470 tys. zł. W tej kwocie są zawarte środki zarezerwowane na budowę stadionu, które zostaną uruchomione w momencie powstania spółki „Stadion Miejski Wisła Kraków spółka z o.o.”. Jej celem będzie realizacja modernizacji stadionu piłkarskiego przy ul. Reymonta w Krakowie, przy założeniu jego pojemności wynoszącej co najmniej 20 tys. widzów. Kapitał założycielski spółki wyniesie 10 mln zł (dzielić się będzie na 10 tys. równych niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy), przy czym miasto Kraków wnieśnie na jego poczet kwotę 1 mln 900 tys. zł. Jednocześnie w umowie wspólnicy zobowią-

żą się do dokonania podwyższenia kapitału zakładowego spółki w okresie 3 lat od daty jej zarejestrowania poprzez wniesienie wkładów do wysokości 42 mln zł. Kraków przeznaczyłby na ten cel w budżecie miasta przyszłych lat kwotę 19 mln 100 tys. zł, która będzie sukcesywnie wnoszona do końca 2005 r. i ma stanowić nie więcej niż 50 procent kosztów inwestycji.

Na europejską miarę

Projekt rozbudowy stadionu został przygotowany w Studium Architektonicznym spółka z o.o. w Krakowie pod kierownictwem Wojciecha

Obtułowicza. Nowy stadion ma być europejski, nowoczesny, dostosowany do przepisów UEFA. Konstrukcja trybun i zadaszenia stadionu będzie otwarta. Na 2003 rok zaplanowano budowę trybun za bramkami (koszt każdej z trybun to wydatek 10 mln 900 tys. zł). W kolejnym roku ma zostać zmodernizowana trybuna zachodnia, na której mieszczą się łóża dla VIP-ów (7 mln 400 tys. zł). W roku 2005 zamiast trybuny ziemnej od strony wschodniej powstanie trybuna o konstrukcji stalowej (12 mln 800 tys. zł). Działacze Wisły nie muszą się martwić o oświetlenie. Zostało ono zamontowane na krakowskim

Docelowo stadion Wisły ma mieć pojemność 21 814 miejsc. Trybuna zachodnia (od strony budynków klubowych) pomieści 3 244 widzów – w tym: 730 miejsc dla VIP-ów, 186 dla prasy i 268 dla niepełnosprawnych. Na trybunach: południowej i północnej umieszczonych za bramkami będzie mogło usiąść po 5 700 widzów. Trybuna zachodnia (od strony parku im. H. Jordana) ma liczyć 7 170 miejsc. Trybuny mają być podzielone na sektory nie większe niż na 2 500 widzów. W każdym z nich znajdzie się punkt pierwszej pomocy, zespół sanitariatów oraz bufety gastronomiczne zlokalizowane w przestrzeni pod trybunami. Kibice przeciwnych drużyn zostaną oddzieleni od siebie tzw. strefami buforowymi. W narożniku zbiegających się trybun: zachodniej i południowej wybudowana zostanie sala do konferencji prasowych. Konstrukcję trybun tworzyć będą pochylone słupy o zmiennej geometrii i materiale, które w dolnej części przyziemia zostały zaprojektowane jako masywne słupy żelbetowe, a w górnej części przechodzą w dynamiczne podpory o stalowej konstrukcji. Pokrycie powierzchni dachu zaprojektowano z łupin poliwęglanowych i oparto na 20 podporach głównych. Układ funkcjonalny stadionu poza częścią sportową przewiduje także takie grupy pomieszczeń, jak część komercyjna (bary, restauracje i kawiarnie dostępne zarówno z korony stadionu, jak i z zewnątrz) o powierzchni około 5000 metrów kwadratowych, pomieszczenia mediów, komentatorów radiowych i telewizyjnych (mają być zlokalizowane w górnych kondygnacjach trybuny zachodniej wraz ze stanowiskami telewizyjnymi), zaplecze sportowe (szatnia, odnowa biologiczna, natryski – umieszczone pod południową trybuną). Stadion ma być obsługiwany przez zespół parkingów oraz komunikację miejską zbiorową. Zostały również zabezpieczone miejsca dla autobusów kibiców przyjezdnych, wozów transmisyjnych TV oraz wozów radiowych. Zarezerwowano również miejsca na pomieszczenia techniczne. Zmieni się także rozmieszczenie kas biletowych, które wraz z wejściami na stadion zostaną umieszczone w bramach znajdujących się pod trybunami. Projekt zabezpiecza także ewentualną dalszą rozbudowę obiektu do pojemności 28 614 tys. miejsc poprzez wypełnienie luk stadionu, na których mogłoby zasiąść 6 800 widzów.

obiekcie wiosną tego roku (moc 1400 luksów). Koszt inwestycji wyniósł 5,5 mln zł (w tym 2 mln przekazał UKFiS). W czasie wakacji wyremontowano także boiska treningowe, a na głównej płycie wymieniono murawę. Na wiosnę rozpocznie się także budowa centrum treningowego na terenach przy ul. 3 Maja, która pochłonie kilka milionów zł. Inwestycje są finansowane przez właściciela klubu Bogusława Cupiała. Jednak do tego, aby wisłański obiekt spełniał licencyjne wymagania UEFA, potrzebne jest jeszcze m.in.: minimum 1000 miejsc zadaszonych oraz miejsca parkingowe dla 10 wielkich tirów produkujących sygnał TV. W przypadku gry w Lidze Mistrzów należy zabezpieczyć m.in.: sale konferencyjne dla 100 osób, stanowiska dla kamer TV utworzone pod dachem stadionu, oddzielne wejścia i parkingi dla zawodników gości, VIP-ów i dziennikarzy, a także strefę mieszaną (mixed zone), w której dziennikarze mogliby rozmawiać z zawodnikami idącymi do szatni.

– Budowa stadionu jest potrzebą chwili. Inwestycji nie determinuje chęć zarobku przez właściciela klubu (który notabene włożył w Wisłę olbrzymie pieniądze), ale kryteria UEFA i pragnienie poprawienia komfortu oglądania piłkarskich spotkań przez kibiców. Wisła rozstawia Kraków w całej Europie. Gra w rozgrywkach pucharowych nie tylko przynosi zaszczyty i korzyści dla klubu, ale jest też olbrzymią promocją miasta, które zasługuje na piłkarski obiekt na miarę XXI wieku – przekonuje Bogdan Basałaj, prezes zarządu SSA Wisła.

W 2006 roku Wisła będzie obchodzić 100-lecie istnienia. Nikt w klubie nie wyobraża sobie, aby jubileusz był świętowany w warunkach dyskretyzujących Kraków w piłkarskiej Europie.

PIOTR TYMCZAK

W Piwnicy pod Baranami

Wigilijny wieczór

Przy wigilijnym stole w Piwnicy – od lewej: Dorota Ślęzak, Marek Pacuła, Agnieszka Chrzanowska, Robert Hobrzyk, Michał Półtorak
Fot. Anna Kaczmarz

Wpiątkowy wieczór artyści najstarszego polskiego kabaretu śpiewali, jak od kilku lat, kolędy i pastoralki w sali im. Wyspiańskiego PWST – bardzo pięknie, wzruszająco, a wczoraj przyjmowali przyjaciół i gości u siebie – w Piwnicy pod Baranami.

Były tłumy, jak zawsze, był – tradycyjny – stół z siankiem, orzechami, suszonymi śliwkami, z opłatkami, i były piwniczne pieśni w wykonaniu Doroty Ślęzak, Agnieszki Chrzanowskiej, Tamary Kalinowskiej, Miki Obłonskiego – ten do melodii „Przybieżeli do Betlejem” zaśpiewał słowa komentujące

współczesność, był wiersz okolicznościowy Michała Zabłockiego, a i życzenia od szefów Piwnicy – Piotra Ferstera i Marka Pacuły, który nie omieszczał wspomnień i tych, którzy już z Piwnicy odeszli na zawsze: Piotra Skrzyneckiego, Janinę Garycką, Wiesława Dymnego, Krzysztofa Litwina.

Słowo Boże wygłosił, święcąc wyłożone na wigilijnym stole opłatki, ks. Wiesław z parafii św. Katarzyny, po czym zaczęły się chwile przy wigilijnym stole jakże poruszające – wędrowanie z opłatkiem wśród bliźnich z życzeniami... Na te święta i na nowy rok – by dopisywało zdrowie i dostatek, by dominowała radość i byśmy

znowu w tym samym gronie spotkali się za rok...

Oczywiście – wigilijny stół pokryty był i smakołykami; kulią od pp. Anny i Kazimierza Barczyków, to już nie pierwszy raz, ale i ślaską, przywiezioną przez przyjaciół Andrzeja Afanasiewa z Mysłowic i Katowic, i jeszcze ślaską moczka, czyli szarym sosem przygotowywanym do ryby, ale też, i tak robi p. Krystyna Pyłacz z Katowic, podawanym samodzielnie, a przygotowywanym na ciemnym piwie z rozpuszczonego piernika, gotowanych śliwek i bakalii, naprawdę dobre.

A potem już wieczór zamienił się w towarzyską biesiadę...
(WAK)

Paweł Głowacki

Wyznania szczerego entuzjasty teatru

Pazur sekundnika

Mieć baczenie, by w jakiś nazbyt lekki, głupi, wstydliwie naiwny sposób nie stracić własnej twarzy – to jest troska nie do przecenienia. Ale troska o włos subtelniejsza, baczenie, by własnej twarzy głupio nie gubiąc przy Szekspirze, zarazem jeszcze głupiej nie paćkać twarzy Szekspira mętną maską swoją – to jedyna szansa teatru, który pragnie istotnie musnąć Szekspira. Trzeba być na krawędzi między nim a sobą. To wszystko.

O zeszłym Salonie Poezji, o tamtym niedzielnym poranku z „Sonetami” Szekspira, moge rzecz śmiało: świetny był, smakowity tak, że czas jeszcze długo go nie pożre, nasza pamięć o nim jeszcze długo się nie podda. Ale też równie śmiało moge się nie poddać: fatalny był, okłapy i tak pasylerowy, że czas go tyknął momentalnie, a my już nawet nie pamiętamy, o czym właściwie nie pamiętamy. Można tak, można jeszcze inaczej – tylko po co? Przecież i tak na wieki wieków amen jest tak, że wobec „Sonetów”, wobec całego Szekspira, zawsze jesteśmy poniżej. Na dokładkę jest to dysproporcja nieusuwalna. Zwyczaj śmiertelnik nigdy nie przeczyta „Sonetów” dobrze, bo zawsze o całe piekło niepewności więcej nie wie niż wie. W „Hamlecie” Szekspir pisze: „Więcej jest rzeczy na ziemi i niebie, niż się ich śniło waszym filozofom”. Tak, filozofom naszym – a coś dopiero nam? – nigdy się nie przyśni, czym „Sonety” są naprawdę. Małość naszych snów musi nam wystarczyć.

Paradoksalnie, ta małość – to wielki walor, gdyż mądrze wykorzystana małość pozwala Szekspira dotknąć taktownie – a to jest wszystko, co możemy. Dotykać taktownie. Zwyczaj śmiertelnicy, tacy jak my, czytali zdania niezwykle, zdania spoza czasu. Zwyczaj śmiertelnicy mieli w sobie piekło niepewności. Dominika Bednarczyk i Mariusz Wojciechowski muskali „Sonety”, wciąż byli na krawędzi między Szekspirem a sobą. Ko-

bieta i mężczyzna, ot, dwie małości, co chcą dotknąć miłości zakłętą we frazach nieludzko gorzkich. Gorzkich? Skąd gorzkość miłości?

Wojciechowski i Bednarczyk. Małość i małość. Twarz jego i jej twarz. Czytali do siebie, czytali dla siebie, czytali, jakby przed czymś czmychnąć chcieli, jakby się czegoś bali. Czytali twarz w twarz, wzajem otulali się spojrzeniami.

Jedna małość skakała w oczy drugiej małości. Skąd ten lęk? Pisząc o „Sonetach”, Jan Kott mówił, że to jest Szekspira skrajna intymność, że wiersze te jako dramat można czytać, oraz że postacią fundamentalną zdaje się być tutaj – czas. Czas, który: „Pożera dzieła człowieka i pożera jego samego”. I dalej: „W Szekspirowskich »Sonetach« miłość jest grą śmiertelną, której jedynym rzeczywistym przeciwnikiem jest rozkład”. Czas i rozkład, to i to – nie do ominięcia. Stąd lęk w czytających małościach. Stąd lęk w każdej małości. Czas to gorzkość miłości, bo czas to gorzkość wszystkiego.

Tak, nie da się tego przeczytać dobrze, ale da się przeczytać tak niedobrze, że się dotyka fundamentalnego, tykającego bohatera. I oto sedno smaku zeszłego Salonu. Zwyczaj śmiertelnicy, tyle że aktorzy, wyraźnie czuli na karkach czas. Pewnie pogubili setki innych jakości „Sonetów”, ale tę jakość musnęli pięknie. Twarz Wojciechowskiego, twarz Bednarczyk. Zgódźmy się na chwilę, że twarz może mówić. Jego twarz mówiła, że czas miał dla tej twarzy bardzo dużo czasu. Jej twarz mówiła, że czas dla tej twarzy jeszcze w ogóle nie miał czasu. Czytali o skokach serca. Twarz cała w śladach po pazurze tykającego sekundnika uśmiechała się do twarzy, której jeszcze nie musnęło tykanie. I tak, na uśmiechu taktownym, przemycali genialną ręką zapisaną gorzkość miłości.

Teatr im. J. Słowackiego. XXXVI Krakowski Salon Poezji. „Sonety” Williama Szekspira czytali: Dominika Bednarczyk i Mariusz Wojciechowski. Na gitarze grał Paweł Ścierański. Gospodarze Salonu: Anna Dymna i Józef Opalski.

Skrzynka na dobre pomysły

– Ludzie w miastach żyją odizolowani od siebie. Chcemy to zmienić – mówią założyciele podgórskiego towarzystwa.

Jest ich pięcioro. Liliana pracuje w Fundacji Wspierania Inicjatyw Ekologicznych, Dobrochna jest dziennikarką, Damian artystą ceramiką, Dorota specjalizuje się w marketingu i reklamie, a Agata prowadzi kawiarnię. Łączy ich Podgórze i... mnóstwo dobrych pomysłów.

– Jesteśmy grupą sąsiadów. Spotkaliśmy się przez przypadek i okazało się, że przyszliśmy do wspólnej zabawy. Ludzie w miastach żyją odizolowani od siebie. Chcemy to zmienić, tworząc wspólnotę zgodnych, pomagających sobie wzajemnie mieszkańców – przekonuje Liliana.

Podgórskie towarzystwo działa od miesiąca, chociaż oficjalnie zarejestrowane zostanie dopiero na wiosnę przyszłego roku. Na razie, w mieszczonej przy ul. Brodzińskiego „Cafe Rękawka” na wszystkich podgórczan czeka skrzynka na dobre pomysły.

– Mam nadzieję, że mieszkańcy podzielą się z nami swoimi propozycjami urozmaicenia życia w dzielnicy i że będziemy w stanie je zrealizować – mówią zgodnie autorzy oryginalnego projektu, intensywnie zastanawiając się nad tym, gdzie urządzić podgórskie lodowisko i jak przekonać dyrektora kina „Wrzós”, aby zgodził się na zorganizowanie tam wielkiego, karnawałowego balu. Młodzi entuzjaści w planach mają także zorganizowanie warsztatów, nawiązujących do dawnych podgórskich tradycji.

– Chcielibyśmy spróbować odtworzyć smak czekoladek, produkowanych kiedyś przy ul. Lwowskiej, a także zapach perfum, wytwarzanych na placu Lasoty. Zależy nam też na przeprowadzeniu Festiwalu Sztuki Organicznej, polegającej na wykonywaniu dzieł z elementów natury, np. z roślin. W najbliższym czasie chcemy zająć się rzeźbieniem z lodowych sopli – mówi Damian.

– Pięcioro pomysłów przyjaceli marzy też o wydawaniu lokalnej gazety i uruchomieniu podgórskiej rozgłośni radiowej.

Myślą również o wskrzeszeniu dawnego placu targowego i zainicjowaniu ogródka tanecznego w parku Bednarskiego. W szarcsyste mrozy mają zamiar serwować bliźnim gorącą herbatę, a w porze letniej organizować dla nich ćwiczenia gimnastyczne.

– W Dzień Babci chcemy przeprowadzić konkurs na najbardziej wysportowaną babcię Podgórza. W ogóle zamierzamy dbać o kulturę fizyczną w naszej dzielnicy. Może uda nam się wywołać ducha rywalizacji między poszczególnymi ulicami? – zastanawia się Dorota.

Jednym z ważniejszych zadań podgórskiego towarzystwa ma być dokumentowanie ciekawych legend i historii, dotyczących Dzielnicy XIII.

– Raz do roku będziemy też organizować Dzień Otwartych Drzwi, podczas którego spróbujemy zapewnić wszystkim chętnym możliwość zwiedzenia podgórskich zabytków, galerii i pracowni – obiecują założyciele towarzystwa.

– Jestem przekonana, że nasz plan się powiedzie – zapewnia z uśmiechem Liliana, wyrażając nadzieję, że krąg podgórskich przyjaciół z dnia na dzień będzie się coraz bardziej poszerzał.

(MAG)

Założyciele Podgórskiego Towarzystwa Realizacji Dobrych Pomysłów dla Bliźnich (od lewej): Liliana Dawidziuk, Agata Pudło, Damian Rozynek, Dobrochna Grott-Korzeniowska i Dorota Kozłowska
Fot. Piotr Kędziarski

Śpiew jako instrument

Właśnie ukazał się nowy album zespołu Delight – „Eternity”. Z tej okazji rozmawiamy z liderem grupy JAROSŁAWEM BARANEM.

– Czym różni się Wasza nowa płyta od poprzednich?

– Na wcześniejszych krążkach graliśmy bardziej dynamicznie. Nazywaliśmy to power metalem. Tym razem postanowiliśmy nieco zwolnić i popracować nad budowaniem nastroju – w efekcie kompozycje utrzymane są w wolniejszych tempach i więcej w nich przestrzeni. To klimatyczny metal z elementami gotyckiego i progresywnego rocka.

– Kiedy powstał materiał na album?

– Pracowaliśmy nad nim przez cały rok. Wszystkie piosenki zostały zarejestrowane w moim domowym studiu. Komponowaniem muzyki zajmowałem się ja i nasz gitarzysta – Sebastian Wójciszewski. Teksty napisała wokalistka – Paulina Maślanka.

– Dlaczego śpiewacie po angielsku?

– Ten język znakomicie brzmi w zestawieniu z ciężkim graniem. Traktujemy śpiew Pauliny jako jeszcze jeden instrument. To koncentruje uwagę słuchaczy na muzyce, a nie na tekście.

– Czemu więc na płycie znalazł się jeden utwór zaśpiewany po polsku – wiersz Haliny Poświatowskiej „Wieczny finał”?

– Potraktowaliśmy go jako eksperyment. Okazało się, że Paulina znakomicie poradziła sobie ze śpiewaniem poezji w ojczystym języku. Niewykluczone, że na następnym album trafi część piosenek po polsku, a część po angielsku. Ale to dopiero za dwa lata.

– Wasza muzyka jest znana nie tylko w Polsce...

– Tak, Metal Mind Productions zapewnia dystrybucję naszych płyt na Zachodzie. Największym powodzeniem cieszą się one... w Japonii. Mam nadzieję, że wybierzemy się tam niebawem w trasę koncertową.

– Czym zajmujecie się poza muzykowaniem?

– Ja studiuję mechanikę w Akademii Górniczo-Hutniczej, Paulina – farmację w Uniwersytecie Jagiellońskim, a Basia Lasek, która obsługuje klawisze – uczy się w Akademii Muzycznej. Pozostałe trzy osoby pracują.

Rozmawiał:
PAWEŁ GZYL

Fuuu, fuuu – waha-
dło miarowym
tempem roczną
powietrze. Fuuu,
fuuu – 25-kilogramowy
owalny odważnik na dłu-
giej linii porusza się
w przód i tył. Fuuu, fuuu
– cienki promień lasera
podwieszono pod od-
ważnikiem wskazuje po-
zycję wahadła. Mijają minuty,
a czerwona plamka światła
coraz bardziej wychyla się
w prawą stronę. To znak,
że Ziemia porusza się wo-
kół własnej osi.

Kopernik, Foucault i wojna o Falklandy

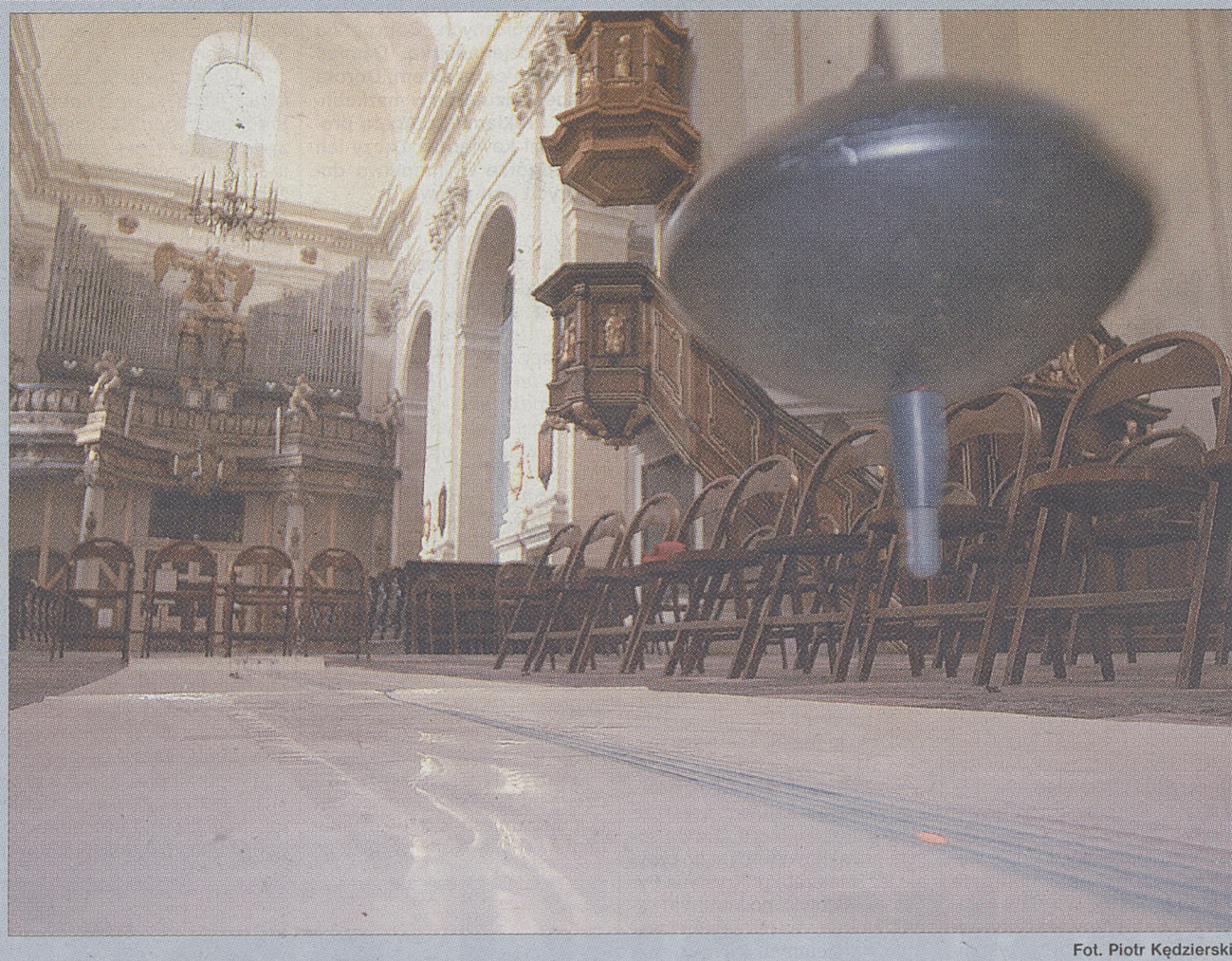
Opisane doświadczenie po-
raz pierwszy przeprowadził
Francuz Jean B.L. Foucault
8 stycznia 1851 roku. Odkrycie
przedstawił – przed członkami
Akademii Nauk – w paryskim
Panteonie. Efekt zadziwił ze-
branych. Puszczono w ruch
67-metrowe wahadło powinno
było poruszać się po linii pro-
stej. Tymczasem, w miarę upły-
wu czasu, linia, po której po-
dróżowało wahadło, przesuwa-
ła się w bok.

W ten sposób Foucault
udowodnił tezę, którą wcze-
śniej postawił Mikołaj Koper-
nik – że Ziemia krąży wokół
słońca, wiruje wokół własnej
osi. – *Tego ruchu nie odczuwa-
my, ponieważ cały czas prze-
bywamy na obracającym się
globie* – wyjaśnia dr Adam Mi-
chalec, pracownik naukowy
Obserwatorium Astronomicz-
nego Uniwersytetu Jagielloń-
skiego. – *Dopiero dzięki do-
świadczeniu, zwanemu odtąd
wahadłem Foucaulta, można
zaobserwować, że wirujemy
razem z Ziemią.*

Ma to niebagatelny wpływ
na nasze życie. – *Na półkuli
północnej tor, po którym poru-
szają się ciała, zakrzywia się
w prawo, na półkuli południo-
wej w lewo* – mówi Adam Mi-
chalec. – *Człowiek zagubiony*

Podróżujące wahadło

Historia o tym – jak dowiedliśmy – że Ziemia wiruje wokół własnej osi

Fot. Piotr Kędzierski

*w mgle, idąc, nieświadomie
skręca w prawo lub lewo. Ciepły
prąd Golsztrom zakręca
w prawo, a artyleria, strzelając
na duże odległości, stosuje spe-
cjalne poprawki, korygujące
tor lotu pocisku. Z tego powo-*

*du podczas konfliktu o Fal-
klandy Brytyjczycy stracili dwa
okręty. Artyleria strzelała do
atakujących argentyńskich sa-
molotów, jednak ich nie ze-
strzeliła. Później okazało się,
iż stosowano błędną popraw-*

*kę: dla półkuli północnej, za-
miast dla południowej.*

Wyprawa na szczyt kościoła

W Krakowie pierwsze poka-
zy wahadła Foucaulta odbyły
się w roku 1949. Wtedy Polskie

Towarzystwo Miłośników
Astronomii przeprowadziło
eksperyment w kościele
św.św. Piotra i Pawła przy
ul. Grodzkiej. Wahadło zawie-
szono na 46,5-metrowej linii
na szczycie latarni wieńczącej

kopułę bazyliki. Doświadcze-
nie powtórzono w roku 1991,
w pięćsetną rocznicę przybycia
Mikołaja Kopernika na studia
w Akademii Krakowskiej,
i w 140. rocznicę doświadcze-
nia Foucaulta. Wahadło zawie-
sło w kościele św.św. Piotra
i Pawła ponownie w roku 2000,
z okazji 600-lecia odnowienia
Akademii Krakowskiej.

– *Aby zamontować linę wa-
hadła, musieliśmy wspiąć się
na dach kościoła* – mówi
dr Adam Michalec. – *Najpierw
wyszliśmy na strych, a następ-
nie małymi schodkami po ze-
wnętrznej części kopuły wdra-
paliśmy się do latarni. Tam za-
montowaliśmy belkę z tak
zwanym łożyskiem Cardana,
do którego przymocowaliśmy
17-metrową linę. Na niej został
zawieszony 25-kilogramowy
odważnik, a na jego spodzie
– wskaźnik laserowy.*

Na podłodze ustawiono spe-
cjalną podziałkę. Gdy wahadło
porusza się, widać, jak czerwona
kropka lasera przemieszcza
się, przecinając linie skali.

– *Przesunięcie można obser-
wować już po pięciu minutach
od chwili puszczenia wahadła*
– mówi naukowiec. – *Im dłużej
będziemy czekać, tym dalej
w prawo przesuwać się będzie
kropka lasera. Aż, po upływie
doby, zatoczy koło.*

Nauka i pomoc

Dr Adam Michalec przepro-
wadza doświadczenie z waha-
dłem co tydzień w czwartek
o godz. 10, 11 i 12 (w najbliższy
czwartek, z powodu świąt, pre-
zentacja się nie odbędzie). Bilet
kosztuje 1 zł (dzieci) lub 2 zł
(dorośli). – *Pieniądże przekazu-
jemy na potrzeby kościoła* – do-
daje naukowiec. – *Dzięki ekspe-
rymentowi Foucaulta nie tylko
staramy się zachęcić zgroma-
dzonych do poznawania praw
fizyki, ale także pomagamy
w utrzymaniu zabytkowej bu-
dowli, jaką jest bazylika św.św.
Piotra i Pawła.*

RAFAŁ STANOWSKI

Pożeracz drzew

Olcha – drzewo popu-
larne także w Pol-
sce, występujące
powszechnie wzdłuż rzek
i strumieni – ginie masowo
w Europie Zachodniej. Przy-
czyną zagłady jest groźny
i bardzo agresywnie zachowu-
jący się grzyb, który po-
walił już setki tysięcy drzew.

Zaraza po raz pierwszy poja-
wiła się w Wielkiej Brytanii
w 1996 roku. W ciągu dwóch lat
spowodowała śmierć 10 procent
olch rosnących w Walii i połu-
dniowej Anglii. Pasożytyujący na
drzewach mikroskopijny grzyb
należy do rodziny rdzawnikow-
ców, wywołujących groźne cho-
roby roślin, takie jak: rdza
żdzibowa, rdza pszenicy, rdza
ziemniaczana czy rdza buraka.

Nazwa szkodnika pochodzi od
rdzawej barwy zarodników, któ-
rych skupienia tworzą się na po-
wierzchni zaatakowanej rośliny.
Zabójca olch przekroczył już
kanał La Manche i pod koniec
lat 90. pojawił się we Francji, Ho-
landii i Szwecji. Jego ekspansja
na wschód trwa. Jak wynika
z najnowszych doniesień na-
ukowców, żarłoczny grzyb za-
atakował już drzewa w Austrii
i Niemczech. Jest wielce prawdo-
podobne, że przekroczył już Od-
rę i rozpoczął wędrówkę przez
Polskę. Eksperti ustalili, że jest
on w Europie intruzem. Zapew-
ne stąd bierze się jego skutecz-
ność w zabijaniu: olchy rosnące
na naszym kontynencie nie są na
niego uodpornione. (SN)

W pracowniach krakowskich naukowców

Gdy uderzy promień lasera

Doc. dr hab. Bogu-
sław Major jest wice-
dyrektorem ds. na-
ukowych Instytutu Metalur-
gii i Inżynierii Materiałowej
PAN w Krakowie.
Z placówką tą związany
jest od ponad 30 lat. Na
początku kariery nauko-
wej pracował w laborato-
rium dyfrakcji rentgenow-
skiej, w której analizowa-
ne są m.in. własności sto-
pów metali. Dzisiaj prowa-
dzi badania nad ulepsza-
niem materiałów z wyko-
rzystaniem technologii la-
serowej.

Instytut Metalurgii i Inży-
nierii Materiałowej Polskiej
Akademii Nauk w Krakowie
posiada zespół laboratoriów,
które od 1997 r. mają prawo
wykonywania certyfikowa-
nych badań struktury materia-
łów. Badania te prowadzone
są na światowej klasy aparatu-
rze, m.in. dyfraktometrze
rentgenowskim, mikrosko-
pach transmisyjnych i skanin-
gowych oraz spektrometrze.
Od końca lat 80. instytut
uczestniczy także w między-
narodowych projektach, słu-
żących modyfikowaniu po-
wierzchni materiałów techno-
logią laserową.

– *Zbudowanie w 1960 roku
lasera przez Theodora Maima-*

*na dostarczyło nowe źródło
energii wykorzystywanej
w medycynie, w szeroko poję-
tej technice i wojskowości. Od
kilkunastu lat lasery stosowa-
ne są także w inżynierii po-*

wierzchni materiałów – tłum-
aczy Bogusław Major.

Naukowiec od dziesięciu
lat bierze udział w badaniach,
w których wykorzystywany
jest m.in. laser impulsowy,

emitujący wiązkę energii
z częstotliwością do 100 nano-
sekund i z prędkością do
100 km/h. Uderzenie promieni
lasera (odbijwa się to w komo-
rze próżniowej) w metal lub

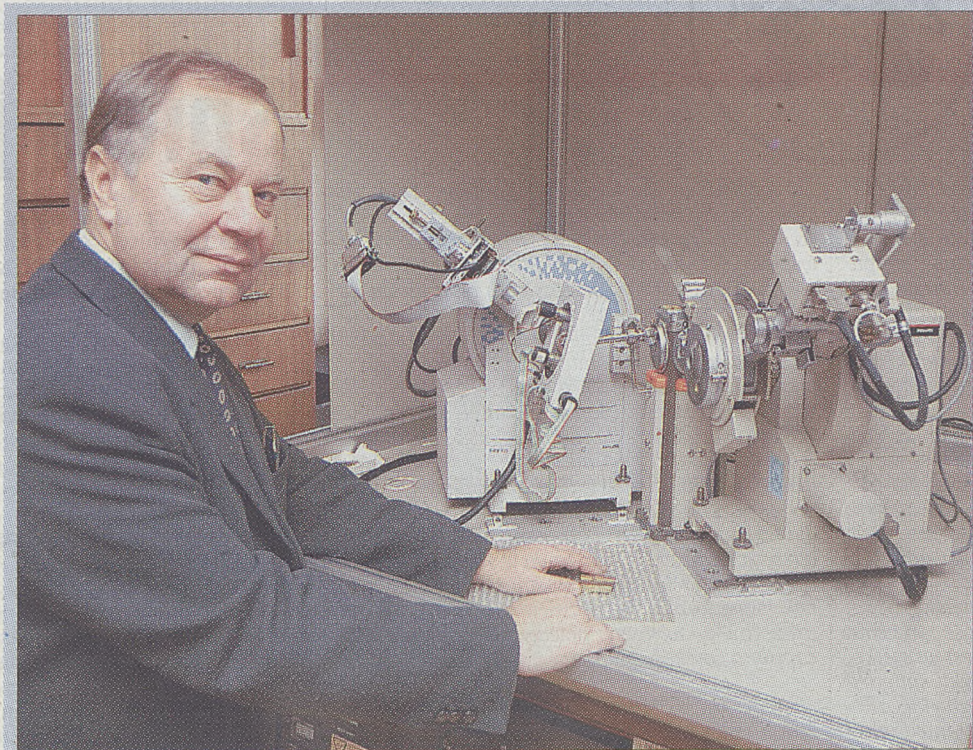
inny związek powoduje osła-
bienie wiązań w jego struktu-
rze. Dzięki temu tworzy się
plazma, która stanowi cenną
powłokę (warstwę) dla innych
materiałów. – *Na przykład, po-
krycie tytanowego implantu
tlenkiem tytanu lub azotkiem
tytanu spowoduje, że ulepszo-
ne zostaną jego właściwości.
Będzie on trwalszy i bezpiecz-
niejszy dla człowieka* – wyja-
śnia doc. Major.

Technologia ta wykorzysty-
wana jest także do utwardza-
nia materiałów i ich ujedno-
rodniania. Może ona znaleźć
zastosowanie w produkcji na-
nomateriałów (materiały wiel-
kości miliardowych części me-
tra) – nowoczesnych przewod-
ników i półprzewodników.

IMI PAN współpracuje
w dziedzinie opisywanych
rozwiązań z Wojskową Akade-
mią Techniczną i Politechniką
Warszawską, które dysponują
m.in. laserami wysokiej mocy.
Krakowski ośrodek został tak-
że zaproszony do europejskie-
go programu Eureka, którego
celem jest opracowanie wydaj-
nej technologii nanoszenia
warstw na materiały.

– *Ten kierunek badań jest
kontynuacją dzieła profesora
Aleksandra Krupkowskiego,
założyciela naszego instytutu*
– przypomina Bogusław Major.

MARCIN MAJEREK

Doc. dr hab. Bogusław Major prowadzi badania m.in. na dyfraktometrze rentgenowskim

Fot. Piotr Kędzierski

Fragment szopki Zbigniewa Łacha z 1998 roku

Wewnętrzne piękno szopki

Rozmowa z JACKIEM KUBIENĄ, fotografikiem

– Od wielu lat fotografuje Pan krakowskie szopki. Jak to się stało, że zafascynował Pana właśnie ten temat?

– Urok bożonarodzeniowych szopek, wykonywanych przez krakowskich mistrzów zachwycił mnie już w latach młodości. Co roku chodziłem na wystawę szopek. Później, gdy zająłem się fotografią, ta tematyka wciągnęła mnie już całkowicie. I właśnie z fascynacji nią narodził się pomysł stworzenia albumu, który ukazałby niezwykle piękno tych kolorowych budowli.

– Dla kogo został stworzony album?

– Dla wszystkich – zarówno dla turystów odwiedzających nasze miasto, jak i dla samych krakowian, którzy często nie zdają sobie sprawy z tego, że posiadają niezwykłą tradycję, którą za wszelką cenę trzeba kultywować i rozślawiać. A także dla licznej rzeszy szopkarzy – całych rodów, w których pasja tworzenia przekazywana jest z pokolenia na pokolenie. Chciałem uwiecznić ich dzieło, bo jest tego warte. Uważam, że Kraków powinien chlubić się swymi szopkami nie tylko w okresie bożonarodzeniowym, ale przez cały rok.

– Czy fotografowanie szopek to trudne zadanie?

– Tak. Aby wydobyć wewnętrzne piękno szopki, trzeba umieć bardzo dobrze opero-

wać światłem. Chodzi o to, aby ożywić szopkę i zainteresować widza jej niebywałą barwnością.

– Ile czasu zajęło Panu przygotowanie albumu?

– Pół roku. Przez ten czas wykonałem ponad 500 zdjęć. Razem z panią Anną Szałapak, która jest współautorką albumu, przeszukaliśmy magazyny Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, aby wybrać z nich najciekawsze szopki. Nie był to łatwy wybór...

– Na czym polega wyjątkowość krakowskich szopek?

– Wszystkie są wykonane ręcznie. Ich kształty zostały zaczerpnięte z architektury Krakowa. Niesamowite jest to, że autorami szopek byli zazwyczaj prości ludzie, którzy bazowali tylko na swoim talencie i naturalnym zmysle plastycznym. Swoje mistrzostwo zdobyli dzięki własnej, mozolnej pracy.

– Czy nasze szopki znane są też poza granicami Polski?

– Tak. Nie ma w całej Europie miasta, które nie posiadałoby ich w swoich muzealnych zbiorach. Nasze szopki wędrują po świecie i jest to z pewnością dla nas powód do dumy. Powinniśmy jednak dążyć do tego, aby wykorzystać tę piękną tradycję Krakowa i stworzyć z niej prawdziwe wydarzenie artystyczne.

Rozmawiała:

MAGDA BRONIATOWSKA

Nie ma sobie równej

Jakiś czas temu pewien cudzoziemiec wyznał mi, iż nie spotkał nic bardziej zdumiewającego niż szopka krakowska. Oburzyłam się. Nie wiedziałam, o co mu chodzi. Dla mnie, krakowiarki rodem z Krowodrzy, szopka była czymś naturalnym. (...) W dzieciństwie wyobrażałam sobie, że gdzieś tam, hen za górami, za lasami są jeszcze piękniejsze i znamienitsze bajeczne teatryki i marzyłam, żeby je kiedyś zobaczyć. I jakie było moje zdumienie, już w dorosłym życiu, gdy mogłam podróżować po świecie, że nasza szopka krakowska nie ma sobie równej i jest tak niezwykła, iż z żadną inną nie da się jej porównać.

(Z zamieszczonego w albumie tekstu Anny Szałapak)

„Szopki krakowskie”, Wydawnictwo BOSZ, fotografie: Jacek Kubien, tekst: Anna Szałapak, design: Władysław Pluta (Przedstawione na tej stronie szopki pochodzą ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. Wyjątek stanowi szopka M. Ezenekiera, najstarsza zachowana, ze zbiorów Muzeum Etnograficznego)

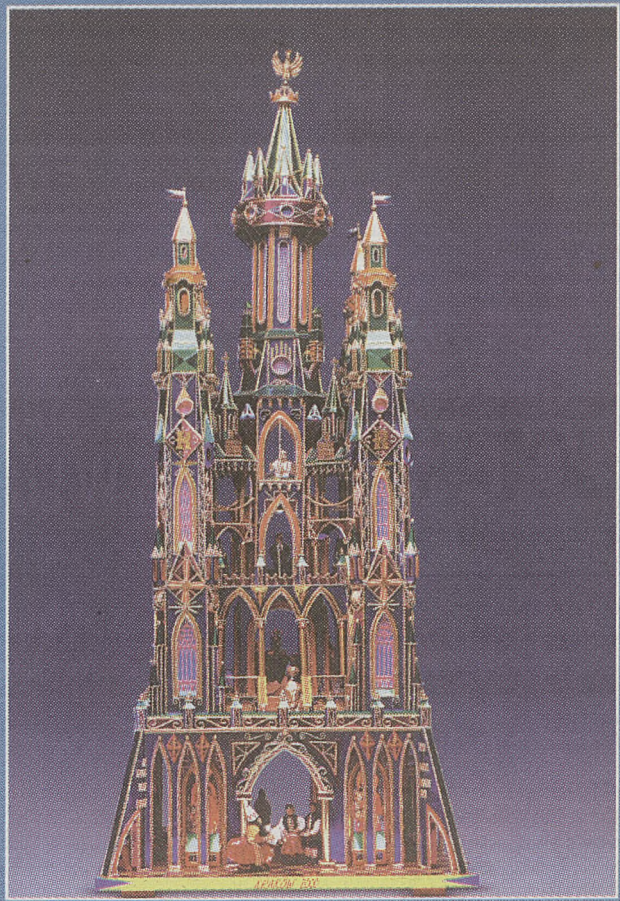
Szopka Michała Ezenekiera, ok. 1900 r.

Szopka Zdzisława Dudzika, 1968 r.

Fragment szopki Stanisława Paczyńskiego, 1997 r.

Szopka Pawła Nawaly, 2000 r.

Parafia archikatedralna na wzgórzu wawelskim jest najmniejszą w Polsce, liczy tylko 56 wiernych

Katedra św. Wacława i św. Stanisława na Wawelu

Bogata w kaplice

Obecna katedra na Wawelu jest trzecią świątynią zbudowaną w tym miejscu. Pierwszy kościół wzniesiono prawdopodobnie na początku XI w. Fundatorem drugiej, romańskiej katedry był książę Władysław Herman. Budowę gotyckiej świątyni rozpoczęto z inicjatywy króla Władysława Łokietka około 1320 r. Jej renesansowe elementy są dziełem zatrudnionych przez króla Zygmunta I Starego: Franciszka Florentczyka, Benedykta Sandomierzanina, Bartłomieja Berecciego oraz Mikołaja Castiglione.

Od strony północnej katedry wznosi się wieża Zygmuntońska z drugiej połowy XIV w. W lipcu 1521 r. zawieszono w niej dzwon ufundowany przez króla Zygmunta I Starego. Od zachodu kościół posiada dwie wieże – Zegarową (wyższą) i Wikaryjską (inaczej Srebrnych Dzwonów).

Ołtarz główny z połowy XVII w. – z obrazem *Chrystus Ukrzyżowany* – ufundował biskup Piotr Gembicki. Przed ołtarzem tym odbywały się koronacje królewskie, a jego twórcą jest prawdopodobnie Giovanni Battista Gisleni. W prezbiterium kate-

dry zachowały się elementy sklepienia z początków XIV w., gotyckie zdobienia okien oraz polichromia przedstawiająca św. Jana Ewangelistę. Między oknami w nawie widać posągi (św. Ambrożego, św. Grzegorz, św. Hieronim, św. Augustyn) wykonane pod koniec XV w. m.in. przez Wita Stwosza. W oknach umieszczone są witraże zaprojektowane przez Józefa Mehoffera.

Pośrodku katedry znajduje się konfesa św. Stanisława, wzniesiona w latach 1626–29. Jej autorem jest architekt króla Zygmunta III Wazy, Giovanni Trevano. Pod baldachimem spoczywa tu srebrna trumna ze szczątkami św. Stanisława, wykonana w 1671 r. przez Piotra van der Rennena.

W katedrze wawelskiej znajduje się aż dziewiętnaście kaplic. Do najciekawszych z nich należą: **Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny** (Zygmuntońska) – wzniesiona w latach 1519–1533 według projektu Bartolomeo Berrecciego (znajduje się tu pomnik nagrobny Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta oraz płyta nagrobna Anny Jagiellonki); **Niepokalanie Poczęcia NMP** – powstała z fundacji Jana II Kazimierza w latach 1664–1676 (na ścianach wiszą marmurowe epitafia

Wazów – królów Zygmunta III, Władysława IV i Jana II Kazimierza. Do połowy XIII w. znajdował się tu grób św. Stanisława); **Bożego Ciała i św. Andrzeja** – wybudowana na początku XVI w. (z nagrobkiem króla Jana Olbrachta wykonanym w latach 1502–1505 – najstarszy w Polsce renesansowy pomnik nagrobny); **św. Krzyża** – wzniesiona pod koniec XV w. (nakryta sklepieniem z wizerunkami m.in. herbów Polski, Litwy i Węgier. W kaplicy tej są także dwa tryptyki – św. Trójcy i Matki Bożej Bolesnej oraz nagrobek Kazimierza Jagiellończyka, wykonany przez Wita Stwosza w 1492 r.); **Mariacka** – wybudowana w drugiej połowie XIV w. (z nagrobkiem króla Stefana Batorego, dłuta Santi Gucciego (1595 r.) oraz tablicami nagrobnymi Wazów wykonanymi w warsztatach gdańskich); **św. Jana Chrzciciela** – powstała w 1350 r. (przebudowana w 1650 r. na kaplicę grobową biskupa krakowskiego Jakuba Zadzikę).

Miejszem wielkiego kultu jest ołtarz Pana Jezusa Ukrzyżowanego (1746 r.) wykonany z czarnego marmuru z gotycką rzeźbą Chrystusa na krzyżu. Według tradycji, przed krzyżem tym modliła się królowa Jadwiga i tutaj zostały złożone jej relikwie (1987 r.).

W podziemiach katedry znajdują się krypty zbudowane w XVI i XVII w., z grobami królów i bohaterów narodowych m.in.: księcia Józefa Poniatowskiego, Tadeusza Kościuszki, marszałka Józefa Piłsudskiego, gen. Władysława Sikorskiego, Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego.

(MAJER)

Matka kościołów

Rozmowa z ks. infułatem JANUSZEM BIELAŃSKIM, proboszczem katedry wawelskiej

– Jak liczna jest parafia archikatedralna na Wawelu?

– Jest to najmniejsza parafia w Krakowie, w Polsce, a prawdopodobnie także na świecie. Liczy obecnie 56 wiernych. Gdy przyszedłem tutaj prawie dwadzieścia lat temu, było ich 200. Jednak dla osób, które kończyły pracę na Wawelu i przechodziły na renty, staraliśmy się o mieszkania w blokach, gdzie warunki życia są lepsze. Myślę, że obecna liczba parafian nie zmieni się. W końcu część strażników musi mieszkać na Wawelu, podobnie zresztą jak kościelnicy, których mamy aż 10. To są ludzie, którzy pracują tu dzień i noc.

– Jaki teren obejmuje parafia wawelska?

– Obejmuje ona wyłącznie teren wzgórza wawelskiego i nie należy do żadnego dekanatu. Moim bezpośrednim przełożonym jest ks. kardynał Franciszek Macharski, który w tym roku odwiedził katedrę już 34 razy. Pamiętam, jak jeden z moich kolegów zaliczył się do metropolii, że inne kościoły wizytuje, a katedrę nie. Na to ksiądz kardynał odpowiedział: *Matki się nie wizytuje. Matkę się odwiedza*. To prawda. Bo katedra to matka wszystkich kościołów.

– Ile osób w każdą niedzielę uczestniczy w mszach odprawianych w katedrze?

– Liczenia odbywają się dwa razy do roku. Wynika z nich, że w niedzielnych mszach uczestniczy około 1300 osób. A jeśli jest piękna, słoneczna pogoda, to pojawia się nawet 1800. Oczywiście należy w tym uwzględnić kleryków, którzy odwiedzają w każdą niedzielę naszą katedrę. Jest ich ponad 200.

– Jak będą przebiegały święta Bożego Narodzenia na Wawelu?

– Wszystko zacznie się od uroczystej pasterki. W drugi dzień punktem centralnym będzie suma o godz. 10 odprawiana przez kardynała Franciszka Macharskiego. W sumie, zgodnie z tradycją, powinni uczestniczyć parafie z Krakowa, które w ostatnim roku wizytował nasz metropolita i biskupi. Jednak bywa z tym różnie. Zwykle są to małe grupy przedstawicieli.

Szczególnym miejscem w czasie świąt stanie się kaplica Bożego Narodzenia (zwana także kaplicą Skotnickich), w której powstanie coś na kształt szopki. Towarzyszyć jej będzie XVIII-wieczny obraz *Hołd pasterzy*. Oczywiście, przed pasterką i sumą, odzywa się dzwon Zygmunta, ogłaszając miastu i Polsce radość z narodzenia Chrystusa.

– Dzwon Zygmunta odezwie się także w Nowy Rok...

– Tak, ale nie o północy, bo dzwonnicy wolą być w tym czasie przy szampanie, i mają rację. „Zygmunt” odezwie się dopiero 1 stycznia przed mszą o godzinie 10.

Ks. infułat Janusz Bielański

– Czy wzgórze wawelskie jest otwarte w sylwestra?

– Nie, choć kiedyś błagano nas, żeby ludzie mogli tu przyjść i wypić szampana. Jednak z dyrektorem Ostrowskim nie zgodziliśmy się, aby z Wawelu robić drugi Rynek Główny. Wawel to miejsce święte. Jakby nie było, chodzi też o bezpieczeństwo katedry i zamku.

– Jak wyglądają wigilie na Wawelu?

– O godzinie 17 zbierają się przy stole księża, którzy mieszkają na Wawelu. Czasami przyłączają się do nas także pracownicy ze wzgórza, którzy nie pojechali do swoich rodzin. W sumie przy wigilijnym stole siedzi około 10 osób. Koło godziny 19 nasi wikarzy, którzy pochodzą z Krakowa i okolic, jadą do swoich bliskich. Także i ja staram się odwiedzać w wieczór wigilijny swoją siostrę, która mieszka w Krakowie. Nie zawsze jednak to się udaje.

– Czy Ojciec Święty przysłał na Wawel życzenia świąteczne?

– Zwykle jest tak, że najpierw my wysyłamy mu życzenia, a potem przychodzi odpowiedź. Szczęście usłyszenia życzeń bezpośrednio z ust papieża ma tylko kardynał Franciszek Macharski. Ma to miejsce podczas rozmowy telefonicznej w czasie świątecznego spotkania metropolity z krakowskimi duchownymi. Myślę, że w tym roku będzie tak samo.

– Czym dla Karola Wojtyły była katedra wawelska?

– Była jej matką i wychowawczynią. Tutaj odprawiał swoje msze prymicyjne, odbył ingres biskupi i kardynalski. Kiedy dowiedział się, że wybuchła wojna, 1 września 1939 r. o godzinie szóstej rano przyszedł tu, aby się wypowiadać. Chciał się przygotować, ponownie pojednać z Bogiem. Kiedyś zapytałem papieża, czy odwiedzi ponownie katedrę. A on odpowiedział mi, że jest tu przecież codziennie – sercem i duchem. Mówił, że modli się najpierw przy św. Stanisławie, potem idzie do nagrobka królowej Jadwigi, gdzie modli się za polskie dziewczęta, kobiety i wdowy.

– Niezwykła była modlitwa Ojca Świętego w katedrze podczas ostatniej pielgrzymki. Czy papież rozmawiał o niej później z księdzem?

– Powiedział mi tylko: *Dziękuję Ci za lampkę. Dobrze zrobił, że ją przyniosłeś* (w katedrze było ciemno).

Rozmawiał: MARCIN MAJEREK
Zdjęcia: ANNA KACZMARZ

Obraz „Hołd pasterzy” w kaplicy Bożego Narodzenia

Instalacja kanonika

Jak już informowaliśmy w najbliższy wtorek (24 grudnia) Kazimierz Nycz, biskup pomocniczy archidiecezji krakowskiej, zostanie nowym członkiem (kanonikiem) Kapituły Metropolitalnej na Wawelu. Uroczysta instalacja, czyli objęcie tej godności, odbędzie się w katedrze podczas specjalnego nabożeństwa (o godz. 7) odprawionego przez kardynała Franciszka Macharskiego. Z tej okazji, zgodnie z tradycją, zabrzmie dzwon Zygmunta.

Parafia Archikatedralna, Wawel 3, 31-001 Kraków, telefon 422-51-55.

Msze święte w niedziele: 7.30, 8, 9 (w języku łacińskim), 10 (śpiewa męski chór katedralny), 11.30 (msza przed wizerunkiem Pana Jezusa Ukrzyżowanego).

Msze święte w dni powszednie: 6.30, 7, 7.30, 8 (msza przed wielkim ołtarzem).

Sakrament pokuty: w niedziele i święta 7.30–12, a w dni po-

wszednie 6.30–9.

Kancelaria parafialna:

czynna codziennie 9–11 (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Zwiedzanie katedry (groby królewskie i dzwon Zygmunta): **od listopada do marca** w dni powszednie 9–15, a w niedziele i święta 12.15–15, **od kwietnia do października** w dni powszednie 9–17.30, a w niedziele i święta 12.15–17.30.

Ks. JANUSZ BIELAŃSKI, infułat. Urodził się w 1939 r. w Różance. Ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w Krakowie. Wyświęcony został w 1963 r. Pracował w parafiach: Przemienienia Pańskiego w Pobiedrze Paszówce (1963–65), Wniebowzięcia Matki Boskiej w Oświęcimiu (1965–69), św. Mikołaja w Krakowie (1969–74), Matki Boskiej Nieustającej Pomocy w Mydlnikach pod Krakowem (1974–77), Najświętszego Serca Pana Jezusa w Nowej Hu-

cie (1977–83). Od 1983 r. proboszcz katedry wawelskiej. W 2000 r. otrzymał godność infułata.

Ks. ROMAN ŁĘDZKI, wikary. Urodził się w 1958 r. w Ściejowicach. Święcenia kapłańskie otrzymał w 1986 r. W katedrze wawelskiej pracuje od 1993 r.

Ks. JACEK PIETRUSZKA, wikary. Urodził się w 1967 r. w Krakowie. Wyświęcony został w 1991 r. Od 2001 r. pełni posługę w katedrze wawelskiej.

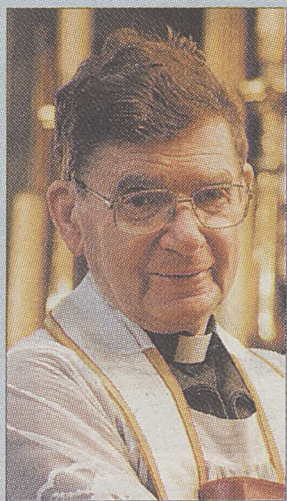

4. niedziela adwentu

Bóg posłał

Bóg jest Absolutem piękna, mądrości, pokoju, ciszy, światła, radości. Bóg jest miłością. Wyraża to - niezdarnie, bo niezdarnie, ale jakoś wyraża - pierwsze przykazanie Boga. I właściwie jedynie przykazanie: „Będziesz miłował Pana Boga swego z całego serca swego, ze wszystkich sił swoich, ze wszystkich myśli swoich, z całej duszy swojej. A bliźniego swego jak siebie samego”. Tylko to: „A bliźniego swego” jest na jednym oddechu. A trzeba by zrobić cesurę i zastanowić się nad tym pierwszym zdaniem - że trzeba miłować.

Czy musi się mówić „trzeba miłować Boga”? Czy słowo „trzeba” jest konieczne? Czy nie wystarczy On sam, aby nas zachęcić do miłowania Go? Przecież Bóg w swej istocie jest Bytem tak bogatym, że można by umrzeć ze szczęścia, gdyby człowiek potrafił przeżyć tę Rzeczywistość.

Fot. Danuta Węgiel

Tylko trudno nam o to. Bo jesteśmy takimi istotami, że potrzebujemy zobaczyć, usłyszeć, doświadczyć, dotknąć, aby prawdziwie przeżyć.

Ale jak przeżyć Boga-Miłość, Boga-Piękno, Boga-Mądrość, jeżeli nie potrafimy do-

świadczyć, usłyszeć, zobaczyć tego piękna, tej mądrości, potęgi, ciszy, pokoju, miłosierdzia, tej miłości ku nam?

***

„Bo gdybym mógł prawdziwie pokochać Boga, gdybym prawdziwie mógł się Nim zachwycić, tobym się zmienił, upodobniłbym się do Niego. A tak, to stoję zdrewniał, zimny, obojętny przed pojęciem Boga jak przed lodowym szczytem, którego nie potrafię ogarnąć”.

***

I stąd Boże Narodzenie. Bóg wyszedł nam naprzeciw. Już widzisz - zachwycony, onieśmiał, wzruszony, wprost niedowierzający - Jego Syna: małe Dziecię leżące w żłobie. Słyszysz, jak płacze. Masz dowód na to, że Bóg cię kocha - bo dał nam Jezusa - Słowo Boże - jako wyraz swojej miłości ku nam.

Wpatrzony w Dziecię Jezus przekonujesz się o miłości Boga ku sobie.

KS. MIECZYSLAW MALIŃSKI

Msze święte w wybranych kościołach

Archikatedra - św. Stanisława św. Wacława, Wawel 3 - 7.30 (j. łac.), 8.00, 9.00 (j. łac.), 10.00, 11.30

Bazylika Mariacka, pl. Mariacki 5 - 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.15, 12.00, 13.00, 18.30
św. Andrzeja AP, ul. Grodzka - 7.00, 10.00

św. Agnieszki, ul. Dietla 30 - 10.00, 11.00, 12.00, 16.00.

św. Anny, ul. św. Anny 11 - 7.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 19.30, 20.30, 21.30

św. Barbary, Mały Rynek 8 - 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.00, 18.00, 19.00 (jęz. niem.)

oo. Bernardynów, ul. Bernardyńska 2 - 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 16.00, 18.30

oo. Dominikanów, ul. Stolarska 12 - 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 17.00, 19.00, 20.15, 21.15

oo. Franciszkanów, pl. Wszystkich Świętych 5 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.00, 16.30, 19.00

ss. Felicjanek, ul. Smoleńsk - 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.30

św. Floriana, ul. Warszawska 1b - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.15, 15.15, 18.30, 20.00

św. Idziego, ul. Grodzka - 9.00, 10.30 (j. ang.), 12.00

św. Józefa, ul. Poselska - 8.00, 9.00, 10.30, 18.30

oo. Kapucynów, ul. Loretańska - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 16.30, 19.00

św. Krzyża, ul. św. Krzyża 23 - 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.15, 18.00, 21.00

św. Marka Ewangelisty, ul. św. Marka 10 - 9.00, 10.15, 11.30, 15.30

św. Mikołaja, ul. Kopernika 9 - 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 19.00

xx. Misjonarzy, ul. św. Filipa 19 - 5.30, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 16.30

xx. Misjonarzy, ul. Stradom 6 - 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 11.30, 13.00, 16.00, 19.00;

Najśw. Serca Pana Jezusa, ul. Kopernika 26 - 6.00, 7.30, 9.00, 11.00, 12.30, 15.30, 18.00

oo. Karmelitów, ul. Rakowicka 18 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 18.00

Nawiedzenia NMP, ul. Karmelińska 19 - 6.00, 7.00, 8.00,

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.30, 19.00

oo. Pijarów, ul. Pijarska 2 - 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 19.00

św.św. Piotra i Pawła, ul. Grodzka - 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 18.00

ss. Prezentek, ul. św. Jana - 8.00, 14.30, 18.00

oo. Reformatorów, ul. Reformacka - 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 16.15, 19.00

ss. Sercanek, ul. Garncarska 25 - 7.00, 10.00, 12.00, 18.00

św. Szczepana, ul. Sienkiewicza 19 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 18.00, 19.30

ss. Wzytek, ul. Krowoderska - 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 17.00

św. Wojciecha, Rynek Główny - 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 16.30, 19.00

oo. Zmartwychwstańców - ul. Łobzowska 10 - 9.00, 10.30, 12.00, 18.30

Zmartwychwstania Pańskiego, cmentarz Rakowicki - 9.00, 10.00, 11.10, 12.00

Bożego Ciała, ul. Bożego Ciała 26 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.15, 16.00, 19.00

oo. Bonifratrów, ul. Krakowska 48 - 8.00, 9.30 (10.30 w szpitalu), 11.30, 18.30

św. Katarzyny Aleksandryjskiej, ul. Augustiańska 7 - 7.00, 9.00, 11.00, 12.15, 18.00

oo. Paulinów, Na Skałce - 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.30, 17.30

św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Benedyktyńska 37, Tyniec - 6.30, 8.30, 10.30, 12.00, 18.00

ss. Norbertanek, ul. Kościuszki 88 - 6.30, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.15, 19.00

Matki Bożej Fatimskiej, os. Podwawelskie, ul. Komandorów 18 - 6.30, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 16.00, 18.30, 20.00

św. Stanisława Kostki, ul. Konfederacka 6 - 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00

św. Anieli Salawy, al. Kijowska 29 - 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 18.00, 19.30

św. Jadwigi Królowej, ul. Łokietka 60 - 7.00, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 17.00, 18.30

św. Jana Kantego, ul. Jabłonkowska 18, os. Widok - 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 17.00, 18.30

- xx. Misjonarzy Matki Bożej z Lourdes, ul. Misjonarska 37 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 15.00, 16.30, 18.30, 20.00

Dzieciątka Jezus, Balice - Port Lotniczy - 10.00

św. Jana Chrzciela, ul. Dobrego Pasterza 117a - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.15, 13.30, 18.30, 19.30

Pana Jezusa Dobrego Pasterza, ul. Dobrego Pasterza 4 - 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.15, 12.30, 14.00, 16.00, 18.00, 19.15

św. Józefa, ul. Zamojskiego 2 - 6.00, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 18.30

MB Nieustającej Pomocy, ul. Żółkiewskiego 56 - 6.00, 7.30, 9.00, 10.45, 12.00, 16.00, 18.30

MB Zwycięskiej, Borek Fałęcki, ul. Zakopiańska 86 - 7.00, 9.00, 10.30, 12.00, 18.00

MB Saletyńskiej, ul. Cegielniana 43 - 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 19.00

Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Witosa 9 - 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 14.15, (1 nd. miesiąca), 17.00, 19.00

Sanktuarium Bożego Miłosierdzia, ul. Siostry Faustyny 3, Łagiewniki - 8.00, 11.00, 15.30, 19.00

Najświętszej Rodziny, ul. Aleksandry 1, Bieżanów Nowy - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 17.00, 19.00

Miłosierdzia Bożego, ul. Kurczaba 5, Prokocim Nowy - 7.00, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 18.00

Bazylika Podwyższenia Krzyża Świętego, Mogiła, ul. Klasztorna - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 16.30, 18.00

św. Maksymiliana Marii Kolbego, os. Tysiąclecia 86, Mistrzejowice - 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.00, 17.00, 18.30, 20.00

MB Częstochowskiej, os. Szkłane Domy 7 - 6.30, 8.00, 9.30, 11.00, 12.30, 14.30, 17.00, 19.00, 20.30

NMB Królowej Polski, Bieńczyce, ul. Obrońców Krzyża 1 - 6.30, 8.00, 9.30, 10.00 - kaplica, 11.00, 12.30, 14.00, 15.00, 17.30, 19.00

św. Judy Tadeusza, ul. Wężyka 6 - 7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 18.00.

Najstarsze jasełka na świecie

Od z górą 650 lat miniaturowa szopka towarzyszy modlitwom sióstr klarysek z konwentu przy kościele św. Andrzeja

Choć wprowadzenie zwyczaj jasełek i szopki bożonarodzeniowej zawdzięczamy świętemu Franciszkowi z Asyżu, to jednak najstarsze na świecie figurki jasełkowe znajdują się nie we Włoszech, lecz w Krakowie! Od z górą 650 lat miniaturowa szopka, otoczona troskliwą opieką i niedostępna dla przybyszów spoza klauzury, towarzyszy modlitwom sióstr klarysek z konwentu przy kościele św. Andrzeja.

Dzięki życzliwości matki ksieni Zofii Tracz (obecnie przełożonej klasztoru w Skaryszewie koło Radomia) uzyskujemy możliwość obejrzenia i sfotografowania figurek. O umówionej porze zjawiamy się w pomieszczeniu rozmównicy przy furcie klasztornej. Od klauzury oddziela nas zakratowane okno. Po chwili pojawia się siostra zakonna, trzymając w ręku posażki Matki Boskiej i św. Józefa.

***

Szopka bożonarodzeniowa z krakowskiego klasztoru Sióstr Klarysek składa się z kilkunastu figurek i sprzętów. - Oprócz figur Matki Boskiej i św. Józefa mamy jeszcze stojącą figurkę Dzieciątka Jezusa, drugą figurkę małego Jezusa, słizną miniaturową kołyskę, żłóbek, tron, fotelik oraz rzeźby asystujące: Rachelę, Trzech Króli: Kacpra, Melchiora i Baltazara, dwie figurki kobiece, pasterza oraz parę kłęzących aniołów trzymających świece - objaśnia siostra. Zespół nie jest jednorodny stylistycznie i czasowo; najstarsze rzeźby pochodzą z połowy XIV stulecia, najmłodszy fotelik powstał około 1800 roku.

Ogromną wartość artystyczną i historyczną przedstawiają figurki Matki Boskiej i św. Józefa, siedzące na wysokich tronach. To właśnie one stanowią fragment najstarszej na świecie szopki bożonarodzeniowej, powstały bowiem - czego dowodzą najnowsze badania krakowskiego historyka sztuki Marka Walczaka - około 1350 roku lub nawet wcześniej! Rzeźbione w drewnie i polichromowane figurki mierzą odpowiednio (wraz z postumentami) 35,5 cm i 34,5 cm. Postać św. Józefa, Oblubieńca Maryi, zachowała się w lepszym stanie. Starannie rzeźbiona głowa świętego okolo-

na jest puklami włosów, gdy tymczasem chusta i włosy Matki Boskiej zostały zestrugane dla ułatwienia nakładania welonu i korony. Maria trzymała niegdyś w rozłożonych rękach leżącą postać nowo narodzonego Syna. Obecnie, w miejsce zaginionej fi-

Wyrzeźbiona w drewnie i polichromowana figurka św. Józefa ma 34,5 cm wysokości i zachowała się w dobrym stanie

Fot. Wacław Klag

gurki gotyckiej, siostry wkładają nowożytny posążek.

***

Kto był fundatorem najstarszych na świecie rzeźb jasełkowych? Odpowiedzi na to pytanie dostarcza powtarzająca się cynowa litera „E”, zwieńczona koroną, umieszczona w załomach szat obu figurek. Jest ona bardzo podobna do słynnej litery „K” z drzwi katedry na Wawelu. Ten trop okazuje się słuszny, monogram „E” odnosi się bowiem do królowej Elżbiety (1305-1380), córki króla Władysława Łokietka, czyli siostry króla Kazimierza Wielkiego, a żony władcy Węgier Karola Roberta. Królowa Elżbieta była franciszkańską tercjacką i opiekowała się klasztorami klarysek w Starej Budzie i Krakowie. Jej ojciec, król Władysław, sprowadził w 1318 roku klaryski ze Skały do Krakowa. Być może władczyni przywoziła figurki z Węgier i ofiarowała je krakowskim siostronom.

W tradycji klasztornej znana jest także legenda, wiążąca jasełka z osobą bł. Salomei, założycielki pierwszego na ziemiach polskich klasztoru klarysek. Pochodzący z 1718 roku inwentarz tak opisuje (w oryginalnym brzmieniu) nasze figurki: „Nawiewitsza Panna do iasełek y S. Józefem z malenkim dzieciąt-

kiem Rzniete osoby na postumenciech Starożytną Robotą (...) tę Jasełka iako od starych jest Matek wiadomość jeszcze są od S. Matki Salomey Ociec Święty posłał na fundacyą zaczęta”.

***

Od wielu stuleci, niezależnie od dobrych czy złych czasów, figurki jasełkowe są nieodmiennie obecne w duchowym życiu klasztoru przy ul. Grodzkiej. Ustawiane co roku w chórze zakonnym, w szopce nawiązującej kształtem do romańskich, ośmiobocznych wież kościoła św. Andrzeja, dostępne są tylko dla sióstr.

- Małego Pana Jezusa, Matkę Boską, św. Józefa i inne postaci ubieramy w ozdobne szaty z tkanin, a na ich głowy nakładamy peruki, welony i korony - opowiada siostra, która opiekuje się jasełkami. Tak zaaranżowana szopka, mieniająca się barwami, stanowi przedmiot adoracji całego konwentu.

Szopka „żyje” w rytmie wyznaczanym przez kalendarz liturgiczny. 28 grudnia, w święto Świętych Młodzianków (czyli dzieci pomordowanych z rozkazu króla Heroda) pojawia się Rachela, niosąca na rękach zabitych synów. 6 stycznia, w uroczystość Objawienia Pańskiego, do stajenki przybywają z pokłonem Trzej Królowie.

- Gdy nadchodzi koniec okresu bożonarodzeniowego, 2 lutego, w święto Matki Boskiej Gromnicznej, przy szopce odbywa się prastary obrzęd, zwany kołędą matki ksieni - wyjaśnia siostra klaryska. - W czasie wspólnej modlitwy wszystkich sióstr przełożona klasztoru intonuje hymn na cześć Najświętszej Marii Panny, a następnie błogosławi figurkami całe zgromadzenie. Po odśpiewaniu kołęd szopka jest rozbierana, a figurki i sprzęty trafiają do schowka. Na chór zakonnny powracają 24 grudnia, gdy nad Krakowem i klasztorem sióstr zakonu świętej Klary pojawia się betlejemka gwiazda.

JAROSŁAW P. KAZUBOWSKI

Od wielu stuleci figurki jasełkowe są obecne w duchowym życiu klasztoru przy ul. Grodzkiej

Fot. Wacław Klag

Nie od razu samorząd zbudowano

1 stycznia pękło serce dzwonu Zygmunta. Wbrew złym wróżbom, jakie stąd wysnuwano, rok 1866 był pomyślny i ważny w historii miasta.

Rok 1866 zaczął się źle. „Dzwon zygmunowski pożegnał wspa-
niałym swoim głosem rok
stary, ale już nowego nie
przywitał, bo pękło mu żela-
zne jego serce, nie wiemy,
czy z żalu za ubiegłym ro-
kiem, czy też z rozpacz, jak
pękają serca, które właśnie
dłatego czują, że nie są żela-
zne” – donosił z emfazą
„Czas” w pierwszym stycz-
niowym wydaniu.

Józef Dietl (1804–1878), prezydent Krakowa od września 1866 r. do czerwca 1874. Portret namalował Teodor Grott.

Fot. Anna Kaczmarz

20 lutego 1866 roku Sejm Krajowy we Lwowie uchwala „Tymczasowy statut gminny dla stołecznego królewskiego miasta Krakowa”, który 1 kwietnia zostaje ustawą cesarską wprowadzony w życie. Choć „tymczasowy”, będzie obowiązywał aż do roku 1901.

***

Rada Miejska – władza zwierzchnia miasta – składa się z 60 członków wybieranych na 6 lat, przy czym co trzy lata połowa radców, wyznaczonych drogą losowania, ustępuje, a na ich miejsce wybiera się nowych. Rada wybiera, również na 6 lat, prezydenta, którego musi zatwierdzić cesarz.

Rada ustala ogólne zasady zarządzania miastem, uchwala budżet, sprawuje kontrolę nad

gospodarką instytucji miejskich itp. Prezydent przewodniczy radzie, realizuje jej uchwały, reprezentuje gminę na zewnątrz, jest przełożonym magistratu.

Magistrat to organ wykonawczy działający pod kontrolą rady.

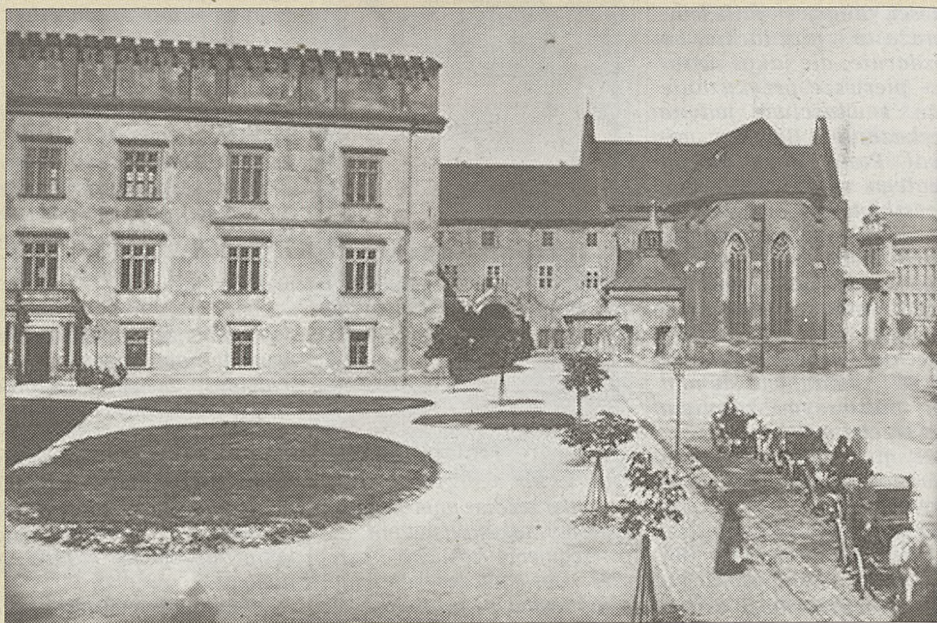
Statut zawiera prawne przepisy dotyczące wyborów, wedle dzisiejszych kryteriów wielce niedemokratyczne. Prawo udziału w wyborach (a tym samym wybieralności do Rady Miejskiej) mają tylko nieliczni; uzależniono je od cenzusu majątkowego i wykształcenia. Kobiety spełniające wymogi mają tylko czynne prawo wyborcze.

Wyborcy dzielą się na trzy koła: inteligencji (I), właścicieli nieruchomości (II) oraz właścicieli przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych (III). Koła drugie i trzecie dzielą się jeszcze, według wysokości opłacanych podatków, na dwa oddziały. Każde koło ma wybierać po 20 radców.

Przez długie lata będą trwały dyskusje i kontrowersje wokół zasad wyborczych. Wszak tylko mniej więcej 4 proc. obywateli (czyli 2044 z blisko 47 tysięcy mieszkańców) jest uprawnionych do głosowania. Zastrzeżenia budzi wysoki cenzus majątkowy i preferowanie pewnych grup społecznych; na przykład najliczniejsze koło inteligencji wybiera tylko 20 radców – tyle samo, co koła pozostałe.

***

Ale oto zbliża się dzień pierwszych wyborów – 1 sierpnia 1866 roku. Panuje spore zamieszanie: krążą trzy listy wyborcze, zaś

Pałac Wielopolskich, kupiony przez gminę z przeznaczeniem na siedzibę władz miejskich

Fot. Ignacy Krieger, ok. 1887 r.

w wyniku przeprowadzenia wyborów we wszystkich trzech kołach równocześnie kilkunastu radców zostaje wybranych podwójnie. Frekwencja jest bardzo słaba – głosuje 977 uprawnionych, a więc jedynie 43 proc. ogółu wyborców. Powszechny galimatias sprawia, że ogłoszenie ostatecznych wyników i ukonstytuowanie się rady nastąpi dopiero po kilkunastu dniach. 13 września 1866 r. rada dokonuje wyboru: prezydentem miasta zostaje dr Józef Dietl.

Rozpoczyna się okres zwany w historii miasta autonomicznym.

***

Pierwsze posiedzenie Rady Miejskiej – 31 października 1866 roku – prezydent Józef Dietl otworzył mową, w której przedstawił stan miasta i jego potrzeby. Za najważniejsze problemy władz samorządowych uznał: – podniesienie zaniedbanego szkolnictwa i szczególną troskę o Uniwersytet Jagielloński, będący „najdroższym klejnotem naszego miasta”. Oprócz nowych szkół niższych i gimnazjów „trzeba nam szkoły agronomicznej, leśnej, górniczej, handlowej i przemysłowej (...) bo Kraków powinien się wyszczególnić piętnem miasta naukowego i przemysłowego”;

– konieczność reorganizacji magistratu. Od urzędników

miejskich „z jednej strony domagać się powinniśmy ścisłego i najsprężniejszego pełnienia obowiązków i nieposzlakowanej rzetelności, z drugiej zaś strony powinniśmy im ułatwiać pełnienie ich ciężkich obowiązków polepszeniem bytu materialnego”;

– walkę o higienę i ochronę zdrowia (w Krakowie właśnie panuje epidemia cholery). Niezbędne są: „uregulowanie Wisły, dobrze urządzona kanalizacja, założenie potrzebnych kloak, przede wszystkim sprowadzenie obfitej wody źródlanej, a bodaj i rzecznej dla miasta”;

– ochronę zabytków architektury, zwłaszcza zaniedbanych Sukiennic, gdyż gmach to „za poważny i drogi naszej pamięci, aby zmienić się miał na rumowisko”.

***

Niektóre przedsięwzięcia rozpoczęte przez Dietla zakończono dopiero za kadencji następnych prezydentów, a budowę wodociągów wciąż odkładano, aż do końca stulecia, nagle okazało się bowiem, że ważniejsza jest budowa teatru, to znów kasa miejska świeciła pustkami. W ciągu ośmiu lat prezydentury Józefa Dietla Kraków przeobraził się jednak w sposób widoczny. Zmienił się wygląd wielu dróg i ulic. W latach 1867–68 wybrukowano m.in. ulice Wiślną, Wielicką,

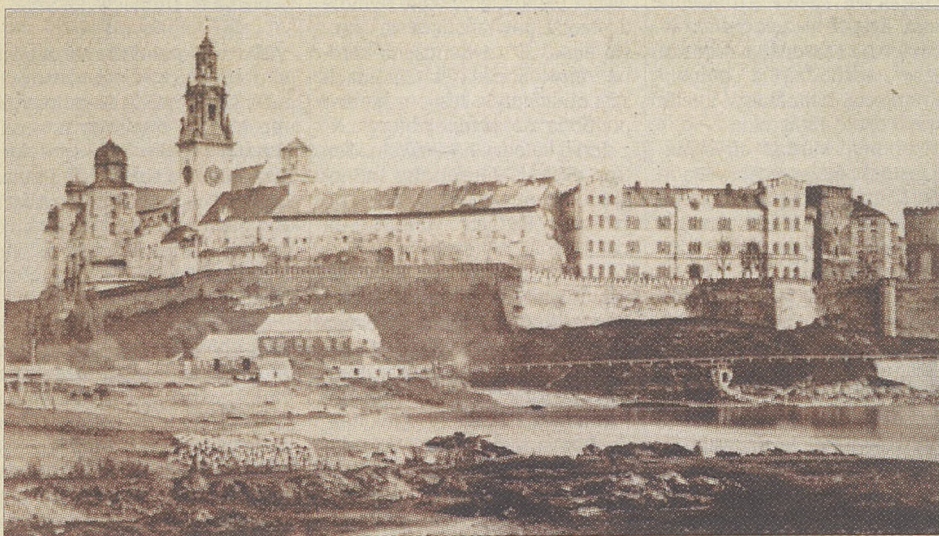
Krakowską, Basztową, plac Mariacki oraz wykonano chodniki na ulicach Jagiellońskiej, Łobzowskiej, Wawelskiej, Basztowej, Wielickiej, Mostowej.

Po okresie kompletnej stagnacji powoli rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Powstaje rządowa fabryka cygar i papierosów na Dolnych Młynach, największa w mieście, zatrudniająca w latach siedemdziesiątych 300–500 robotników. Wzniesiono nowe szkoły; oczyszczono koryto Starej Wisły; większość dachów pokryto materiałami ogniotrwałymi; w 1873 roku zorganizowano miejską zawodową straż pożarną; odrestaurowano Barbakan zwany rondlem koło Bramy Floriańskiej i ołtarz Wita Stwosza.

Kraków staje się z wolna centrum nauki i kultury polskiej. Imponująco rozwija się Uniwersytet Jagielloński, który przekształca się w uczelnię ogólnopolską; ta sama idea przyświeca utworzonej w roku 1875 Akademii Umiejętności. Powstają towarzystwa kulturalne, artystyczne i naukowe, m.in. Towarzystwo Lekarskie (1867), Towarzystwo Tatrzańskie (1873–74).

A uszkodzone serce dzwonu przetopiono w zakładzie braci Zieleniewskich. I „Zygmunt” znów brzmiał wspańiałym swoim głosem.

MAREK LOVELL

Widok na Wawel około roku 1870

Fotograf nieznany

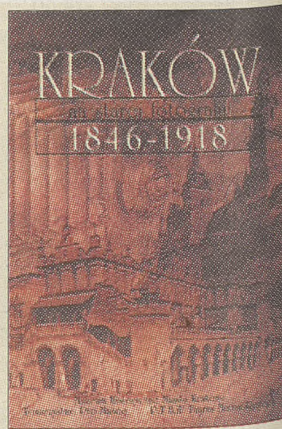
Targ na Rynku Głównym, około 1870 r.

Fot. Ignacy Krieger

Zdjęcia archiwalne – ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Na sąsiedniej stronie przedstawiamy PLAN KRAKOWA z 1866 roku. Reprodukujemy go z wydanego właśnie albumu multimedialnego „KRAKÓW NA STAREJ FOTOGRAFII 1846–1918”, zawierającego na krążku CD prawie 2 tysiące archiwalnych zdjęć z kolekcji Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, reprodukcje starych planów oraz 800 stron tekstu opracowanego przez specjalistów od dziejów miasta. Zdjęcia i teksty przybliżają krakowską kulturę, architekturę, sztukę, gospodarkę; dzięki nim docieramy do miejsc często już nie istniejących, poznajemy zapomniane zdarzenia.

Minimalne wymagania sprzętowe: System WINDOWS 98, pamięć: 64 MB RAM, procesor: 400 MHz, CD-ROM x 12, karta dźwiękowa. Album kosztuje 45 złotych. Poniżej zamieszczamy KUPON, dzięki któremu Czytelnicy dzisiejszego wydania „Dziennika” będą go mogli kupić o 10 zł taniej (w terminie do 31 marca 2003 r. lub do wyczerpania nakładu) – w „Krzyštoforach”, Rynek Główny 35, na wystawie szopek krakowskich (sale parterowe) codziennie od godz. 9 do 18, a także w innych oddziałach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa – w godzinach otwarcia wystaw. Przed zakupem można album obejrzeć na monitorze komputera w oddziale przy ul. Pomorskiej 2.

KUPON 10 zł taniej

Kupon upoważnia do jednorazowej zniżki przy zakupie Albumu multimedialnego

„KRAKÓW na starej fotografii 1846 – 1918”

Można go zrealizować w kasach muzealnych w „Krzyštoforach” (Rynek Główny 35) oraz innych oddziałach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w godzinach otwarcia wystaw.

Kupon jest ważny do 31 marca 2003 r. lub do wyczerpania zapasów

Plan r. 1866

22 grudnia niedziela Honoraty, Zenona

Dyżury aptek

Ul. Mogilska 21, codziennie 8-22, tel.: 411-01-26, ul. Duna-jewskiego 2, codziennie 8-21, tel.: 422-65-04.

CAŁODOBOWE: ul. Krowo-derska 31, tel.: 430-00-35; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50; ul. Kapelanka 56 TESCO, tel. 296-42-39; os. Centrum A 3, tel.: 644-17-36; pl. Wolnica 12A, tel.: 430-58-54;

***

KRZESZOWICE, ul. Wyki 6a, MIECHÓW, ul. Mickiewi-cza 2 (po godz. 20), MYŚLENICE, ul. Pardyaka 12, SKAWI-NA, ul. Popiełuszki 8, WIE-LICZKA, ul. Szpunara 17.

Dyżury szpitali

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHI-RURGII URAZOWEJ - os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), OKULISTYCZNY, LARYNGOLOGICZNY - os. Młodości 10 (Szpital im. S. Żeromskiego), UROLOGICZNY - Grzegorzeczka 18 (Klinika Urologii CM UJ), CHIRURGII DZIECIĘCEJ - Prokocim (Dzieci-ęcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), MIECHÓW - Szpitalna 3, MYŚLENICE - Szpitalna 2, PROSZOWICE - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - we-zwania do wypadków, zachoro-wań i przewozy, całodobowa doraźna pomoc ambulatoryjna, amb. chirurgiczne, amb. zabieg-ów gipsowych, amb. zabiego-we 422-29-99; Centrala: tel. 424-42-00; Lotnisko Balice: Alarmowy: tel. 285-59-99, Li-nia zwykła: 285-50-89; Teligi 8: tel. 658-59-99; Rynek Pod-górski: tel. 656-59-99; Nowa Huta: tel. 644-49-99; Krowo-drza, Piastowska 32: tel. 633-39-99, Alarmowy: tel. 633-39-99; Skawina: tel. 999, 276-14-44; Wieliczka: tel. 278-12-89, Alarmowy: tel. 999; Miechów: Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-10-39; Myślenice: tel. 999; Jerzmanowice: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; Niepo-łomice: tel. 281-19-99; Skąta: tel. 389-19-99; Krzeszowice: tel. 999; Proszowice: tel. 999, Zachorowania i przewozy: tel. 386-21-35.

***

„MEDICINA” - wizyty do-mowe lekarzy, tel. 411-13-78.

„FALCK” - całodobowe wi-zyty domowe, transport me-dyczny, tel. 96-75.

POGOTOWIE STOMATO-LOGICZNE - całodobowo, ul. Augustiańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATO-LOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE STOMATO-LOGICZNE - całodobowo, ul. Zacisze 6, tel. 422-22-66.

MAŁOPOLSKIE POGOTO-WIE STOMATOLOGICZNE „VI-TADENT” - całodobowo, ul. Dietla 38, tel. 432-86-00.

POGOTOWIE WETERYNA-RYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

Kina

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, kli-matyzacja, parking, udogo-dnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „8 kobiet” (118', 15 l.) - 14.15, „Afera poniżej zera” (100', 15 l.) - 15, „Ali G” (115', 15 l.) - 10, 14.50, 21.30, „Asterix i Obelix. Misja Kleopatra” (120', b.o.) - 9.35, „Bez przedawnie-nia” (126', 15 l., premiera) - 10.05, 12.35, 18.05, 20.35, „Czer-wony Smok” (142', 18 l.) - 12.25, 17.45, „Dragon Ball Z” (113', b.o.) - 9.55, „Edi” (115', 15 l.) - 14.25, 17.05, 19.15, 21.35, „Epoka lodowcowa” (96', b.o.) - 12.05, „Harry Potter i kamień filozoficz-ny” (158', b.o.) - 9.30, „K-19” (153', 15 l.) - 10.25, 16.35, „Mr Deeds - milioner z przypadku” (111', 15 l.) - 10.15, 15.25, 20.45, „Mustang z Dzikiej Doliny” (105', b.o.) - 9.45, 12, 14.05, „Pianista” (148', 15 l.) - 13.25, 19.35, „Planeta skarbów” (105', b.o.) - 9.40, 11.45, 13.45, 16.05, „Raport mniejszości” (160', 15 l.) - 15.05, „Skok” (124', 15 l.) - 18.20, 20.50, „Straż wiejska” ((110', 15 l., premiera) - 11.55, 16.45, 19.05, 21.25, „Stuart Ma-lutki 2” (78', b.o.) - 10.10, „Śmierć nadejdzie jutro” (149', 15 l.) - 12.30, 15.20, 18.10, 21, „Śnięty Mikołaj” (120', b.o.) - 10.30, 13.10, 15.30, 18, „The Ring” (142', 15 l.) - 12.10, 15.10, 17.50, 20.30, „The Ring - Krag” (142', 15 l.) - 12.40, 17.10, 19.20, „Wielbicielka” (142', 15 l.) - 20.20, „Wielki podryw” (138', 15 l.) - 12.20, 17, 19.40, „Zemsta” (105', 12 l.) - 9.50, „Znaki” (121', 15 l.) - 16.15, 18.35, 21.05; od 20 - 30.12 bilety na wszystkie se-anse kosztują tylko 10 zł!

APOLLO (ul. św. Tomasz 11a) (stereo, ekran perłkowy, rezerwacja tel.: 421-89-50): „Bolek i Lolek na Dzikim Zacho-dzie” (pol., b.o.) - 13.45, „Harry Potter i kamień filozoficzny” (USA, b.o.) - 15.15 (dla każdego dziecka prezent), „Edi” (pol., 15 l.) - 18, „Przejrząc Harrygo” (USA, 15 l.) - 20, „The Ring” (USA, 15 l.) - 22.15 (dla pierw-szych 50 osób koszulka z filmu);

APOLLO FILM: KIJÓW (dol-by digital surround EX, kli-matyzacja, kawiarnia, par-king): „Zemsta” (pol., 12 l.) - 10, „Planeta skarbów” (USA, b.o.) - 12, „Harry Potter i kamień filo-zoficzny” (USA, b.o., dubbing) - 14.30, Hity roku: „Kariera Niko-sia Dyzmy” (pol., 15 l.) - 17.15, „Śmierć nadejdzie jutro” (USA, 15 l.) - 20;

APOLLO FILM: ŚWIT: nie-czynne;

APOLLO FILM: MIKRO: „Gusta i guściki” (fr., 113') - 16, „Gosford Park” (ang./USA, 137') - 18, „Znaki” (USA, 107') - 20.30;

ARS ANEKI Sztuki: „Wład-ca Pierścieni - Drużyna Pierście-nia” - 13.30, „Anioł w Krakowie”

(pol., b.o.) - 16.40, „Czerwony Smok” (USA, 18 l.) - 18.30, „Ra-port mniejszości” (USA, 15 l.) - 20.45;

ARS KINIARNIA 1: „Raport mniejszości” (USA, 15 l.) - 16, „Anioł w Krakowie” (pol., b.o.) - 18.45, „Mr Deeds - milioner z przypadku” (USA, 12 l.) - 20.45;

ARS REDUTA: „Harry Potter i kamień filozoficzny” (USA, b.o.) - 12.30, „Lilo i Stich” (USA,

ny Smok” - 20, „Śmierć nadej-dzie jutro” - 11.45, 14.30, 17.15, 20, „Katedra” - 16.40, 19.10, 21.25, „Znaki” - 16.45, 19.15, 21.30, „Epoka lodowcowa” - 11, 13, 14.45, „Planeta skar-bów” - 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, „Dzień świra” - 19.45, „Skok” - 21.45, „Wielbicielka” - 13.30, 17.30, 19.30, „Stuart Ma-lutki 2” - 11.30, 15.30, „K-19” - 21.30, „Mustang z Dzikiej Doli-ny” - 11, 13, 15, 17, „8 kobiet” -

www.cinema-city.pl): „Plane-ta skarbów” - 10, 12, 14, 16, „Wielbicielka” - 18, „Czerwony Smok” - 20, „Wojna plemni-ków” - 11, 21, „Afera poniżej zera” - 13, 15, 17, 19, „Straż wiejska” (premiera) - 9.15, 11.15, 13.15, 15.15, 17.30, 19.30, „Femme fatale” - 21.30, „Wielki podryw” - 20.45, „Harry Potter i kamień filozoficzny” (USA, b.o.) - 16, „Jak to się robi z dziewczynami” - 18.45, „Stu-

- 9, 11.15, 13.30, 15.45, 18, „K-19” - 20.15, „Śmierć nadej-dzie jutro” - 15.45, 18.30, 21.15, „Asterix i Obelix. Misja Kleopa-tra” - 13.30, „Lilo i Stich” - 9.45, 11.30, „Smoking” (premiera) - 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21;

PANASONIC IMAX (al. Po-koju 44, trójwymiarowe, tel.: 290-90-90, www.kino-imax.pl): „Droga przez życie” (3D) - 13.30, 16.45, 19.15, 20.30, „Stacja kosmiczna” (3D) - 12.15, 14.30, 18, 21.30, „Pod-wodny las” (3D) - 10, 15.45, „T-REX” (3D) - 11;

GRAFFITI KINO ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby ste-reo SR, kawiarnia): „Pokój sy-na” (wł./fr., 99') - 15.45, 20.30, „Pianista” (fr./pol./niem./ang., 148') - 17.45;

GRAFFITI KINO WANDA (ul. św. Gertrudy 5): nieczyn-ne;

GRAFFITI KINO POD BA-RANAMI (Rynek Główny 27) (stereo, dolby surround, kli-matyzacja): „Edi” (pol., 100') - 12, 20, „Ziemia niczyja” (boś./herc./słow./bel./fr./ang./wł., 98') - 14.15, „The Ring - Krag” (jap., 95') - 16.15, 21.45, „Koniec z Hollywood” (USA, 114') - 18;

GRAFFITI KLUB FILMOWY (ul. św. Gertrudy 5): SPInka 2002: „Bóg jest wielki, a ja ma-lutka” (fr., 2001) - 15, „Niebo” (niem./amer., 95') - 16.45, „8 kobiet” (fr., 103') - 18.30, SPIn-ka 2002: „Kroniki portowe” (USA, 2001) - 20.30;

PARADOX (ul. Krowoder-ska 8): „Włoski dla początkują-cych” (duń., 15 l.) - 16, „Koniec przemocy” (niem./USA, 122') - 17.55, „Million Dollar Hotel” (USA, 15 l.) - 20;

PASAŻ (Rynek Główny 9): „Ziemia niczyja” (boś./słow./belg., 15 l.) - 15, „Anioł w Krakowie” (pol., 15 l.) - 16.45, „8 kobiet” (fr., 15 l.) - 18.20, „Droga do zatracenia” (USA, 15 l.) - 20.15;

SFINKS (Górali 5): „Aste-rix i Obelix. Misja Kleopatra” (fr./niem., b.o.) - 17, „Raport mniejszości” (USA, 15 l.) - 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Śnieżne psy” (USA, b.o.) - 15, „xXx” (USA, 15 l.) - 16.45, „Bad Company” (USA, 15 l.) - 18.45;

WRZOS (ul. Zamoyskiego 50): „Reksio i inni” cz. II - wy-brane filmy dla dzieci z okazji 55 lat Studia Filmów Rysunko-wych w Bielsku-Białej - 14.15, „Niewierna” (USA, 18 l.) - 16, „Beczka prochu” (jug./fr., 15 l.) - 18.15, „Ghost Dog - droga samuraja” (USA, 15 l.) - 20;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20) (dolby Pro-Logic, parking, udogodnie-nia dla osób niepełnospraw-nych): „Śmiertelna wylczan-ka” (USA, 15 l.) - 19.

K-19

Rok 1961. Radziecki okręt podwodny wypływa na pełne morze. Ma być dumą sowieckiej armii, machiną do zabijania, zdolną zaatakować Waszyngton i Nowy Jork. Okazuje się jednak śmiertelną pułapką dla ludzi zamkniętych w stalowym wnętrzu.

To opowieść oparta na faktach. Wypadek K-19 nastąpił w roku 1961. Władze ZSRR długo utrzymywały sprawę w tajemnicy. Wreszcie, gdy po latach tragedia ujrzała światło dzienne, postanowili przypomnieć ją Amerykanie. Reżyserię „K-19” powierzono ceniłonej Amerykance Kathryn Bigelow („Dziwne dni”).

Zrobiła ona film sprawnie, umiejętnie bu-duje atmosferę zagrożenia, a w finale dozrzuje napięcie. Dzieło rzadko jednak wychodzi poza hollywoodzki schemat dramatu wojennego. Trzeba się przyzwyczaić do tego, iż Rosjanie mówią po angielsku (choć ze „wschodnim” ak-centem), pompatyczna muzyka czasami za-

glusza akcję, a finał jest dość cikliwy. Nie unik-nięto powtórzeń. Konflikt kapitana z pierw-szym oficerem przywodzi na myśl „Karmazy-nowy przyływ”.

Mimo potknięć film porusza i nie pozwala być obojętnym na ludzką tragedię. Duża w tym zasługa aktorów grających główne role. Liam Neeson przyćmiewa nawet Harrisona Forda. Gra oszczędnie, nie epatuje emocjami, nie jest zbyt nachalny w obrazowaniu wewnętrznego rozdarcia. A jednak przez cały czas pozostaje naturalny i przekonujący. W odbiorze pomaga-ją także dobre zdjęcia i sprawny montaż.

Problem, który ukazuje „K-19”, okazuje się niesłychanie aktualny. Po katastrofie okrętu podwodnego „Kursk” i akcji rosyjskich komandosów w moskiewskim teatrze nasuwa się pytanie: Ile znaczy życie człowie-ka dla rosyjskich władz?

K-19. Reżyseria: Kathryn Bigelow. Występu-ją: Liam Neeson, Harrison Ford, Peter Sarsga-ard. Czas: 138 minut. RAFAŁ STANOWSKI

b.o.) - 15.15, „Edi” (pol., 15 l.) - 17, 19, 20.55;

ARS SZTUKA: „Lilo i Stich” (USA, b.o.) - 12.30, „The Ring” (USA, 15 l.) - 14.15, 16.30, 18.45, 21;

CINEMA CITY KRAKÓW PLAZA (al. Pokoju 44, dolby digital, dolby SR EX, klimaty-zacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 290-90-90, www.cinema-ci-ty.pl): Władca Pierścieni” - 14.15, „Zemsta” - 12, „Czerwo-

19, „Raport mniejszości” - 21.15, „Milioner z przypadku” - 14, 20.45, „Luzacy” - 12, 18.45, „Harry Potter i kamień filo-zoficzny” - 16, „The Ring” - 13.45, 16, 18.15, 20.30, „Lilo i Stich” - 12, „Śnięty Mikołaj 2” - 11.15, 13.30, 15.45, 18, „Piani-sta” - 20.15; CINEMA CITY ZAKOPIANKA (ul. Zakopiań-ska 62, dolby digital, dolby SR EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełno-sprawnych, tel.: 295-95-95,

art Malutki 2” - 9.15, 11, 12.45, 14.30, „Pianista” - 17.45, „Mu-stang z Dzikiej Doliny” - 9.45, 11.45, 13.45, 15.45, „Raport mniejszości” - 20.45, „Katedra” - 9.25, 13.14, 15.55, 18.10, 20.25, „Znaki” - 9.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30, „Potwory i spółka” - 12, „Ali G.” - 9.15, 13.30, 17.45, 21.45, „Zemsta” - 11.15, 15.30, „Dzień świra” - 19.45, „The Ring” - 10, 14.15, 16.45, 19.15, 21.30, „Epoka lodowco-wa” - 12.30, „Śnięty Mikołaj 2”

Dziś w TV

Amerykańska Odyseja

Amerykańskie Missisipi, la-ta 30. Wygadany i pewny swe-go cwaniaczek, odbywający karę więzienia za prowadze-nie praktyki adwokackiej bez licencji, namawia dwóch, znacznie mniej rozgarniętych od siebie więźniów do wspóln-nej ucieczki. Celem wyprawy ma być drogocenny skarb, lecz w rzeczywistości chodzi o spotkanie z byłą żoną. Film braci Coehen to lekka kome-dyjka, pełna dziwacznych bo-haterów i sytuacji. Dodajmy, komedyjka oparta na wątkach z „Odysei” Homera. Bohatero-wie spotykają więc cyklopa, syreny, ale „made in USA”. Po-za tym film wyróżnia świetna muzyka i dobra gra aktorów:

Johna Turturro i - co zadzi-wiające - George'a Clooneya. Bracie, gdzie jesteś?, Ca-nał+ Żółty, godz. 17.50.

Umrzesz za dwa dni

Remake filmu „Zmarły w chwili przybycia” z roku 1950, ponownie zrealizowany w 1988 roku przez amerykań-ski duet Annabel Jankel i Roc-ky'ego Mortona. Oto na policję zgłasza się człowiek, któremu podano śmiertelną truciznę. Umrze w ciągu czterdziestu ośmiu godzin. Wcześniej musi się jednak dowiedzieć, kto stoi za jego śmiercią. Czarny krymi-nał z wartymi obejrzenia rola-mi Dennisa Quaida i Meg Ryan pełen jest zaskakujących zwro-tów akcji i, charakterystycznej dla gatunku mrocznej, ciężkiej atmosfery podejrzeń.

Zmarły w chwili przybycia, TVP 1, godz. 22.25.

Pamiętaj

Jeden z najlepszych filmów roku 2000. Główny bohater cierpi na specyficzną zaburze-nie pamięci, zapominając o wszystkim, co wydarzyło się dalej niż godzinę wcześniej. Fakty i opinie zapisuje więc na zdjęciach, skrawkach papieru, a najważniejsze wydarzenia ta-tuuje sobie na ciele. Nie bez po-wodu - pragnie odnaleźć mor-dercę swej ukochanej żony. Czy zemsta może jednak przynieść ukojenie komuś, kto następne-go dnia nie będzie pamiętał te-go, czego dokonał?

„Memento” to nie tylko świetna fabuła i pomysł. Zaska-kująca nowatorska jest również struktura filmu: wydarzenia

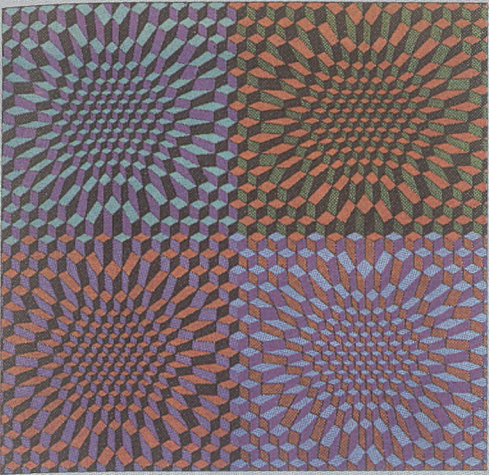
Memento

przedstawiane są „od końca”, podążając za percepcją nie-szczęsnego bohatera. Thriller Christophera Nolana, ze świet-nymi rolami Guya Pear-

ce'a i Joego Pantoliano, cieszy się nieprzemijającą sympatią światowej publiczności.

Memento, HBO, godz. 0.45. (MD)

Praca Victora Vasarely'ego

Grafica opera prima

Getulio Alviani jest wybitnym grafikiem włoskim. W Krakowie zapamiętany został z udziału w Międzynarodowym Biennale Grafiki, w dobie młodości tego, dziś jednego ze starszych w Europie światu sztuki graficznej. Alviani jest także wytrawnym kolekcjonerem i część swoich zbiorów udostępnia na czynnej obecnie (już tylko do 5 stycznia) wystawie w galerii Międzynarodowego Centrum Kultury przy Rynku Gł. 25.

Grafica opera prima – graficzne dzieło wielkie – to zbiór 68 prac 34 grafików. Każdy reprezentowany jest jedną pracą wczesną i jedną z ostatnich lat. To spotkanie z awangardą artystyczną XX wieku zarówno europejską, jak i z obszaru obu Ameryk. Wszystkich łączy pokrewna postawa wobec sztuki: odrzucająca dosłownie obrazowania rzeczowości i poszukująca w obszarach wywodzących się z czystej koncepcji, przy uwzględnieniu języka geometrii jako środka wypowiedzi.

Na ścianach galerii znajdziemy prace Josefa Albersa, Henryka Berlewiego, Maksa Billa, Elswortha Kelly'ego, Richarda Paula Lohse'a, Henryka Stażewskiego, Victora Vasarely'ego – żeby wymienić choć niektórych spośród tych, których nazwiska weszły do historii sztuki XX wieku. W wyborze dokonywanym na tę wystawę Alviani nie pominął polskiego wkładu w rozwój myśli awangardowej; obok wymienionych już Stażewskiego i Berlewiego znajdziemy prace Ryszarda Winiarskiego i Jerzego Grabowskiego obok grafik paru znaczących artystów z szeroko pojmowanej Europy Wschodniej. Getulio Alviani (rocznik 1938) jest najmłodszym uczestnikiem wystawy.

Wystawa ta pozwala lepiej zrozumieć postawy i przekonania wybitnych indywidualności sztuki najnowszej – artystów, którzy przedłożyli język form wywodzących się ze scjentystycznych i intelektualnych dociekań nad interpretację i odtwarzanie świata postrzeganego – pisze Jagoda Barczyńska. (AN)

Muzea

KOPALNIA SOLI (ul. Daniłowicza 10): PODZIEMNA TRASA TURYSTYCZNA I – III poziom: Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barącz, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; Kolekcja maszyn i urządzeń górniczych; **Wyst. czasowa w komorze S. Staszica:** Św. Barbara – patronka ludzkiego losu; codziennie (8 – 16); inf. tel. 278-73-66;

MUZEUM NIEPOŁOMICKIE (ul. Zamkowa 2): Wyst. czas.: *Lalki japońskie* (do 31.12); *Sceny łowieckie* – wystawa fotogramów Włodzimierza Puchalskiego (do 14.01.03); nd. (10 – 14); grupy zgłaszać wcześniej, tel.: 281-30-11 (8 – 16);

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU:

KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.): nd. (10 – 15, wstęp bezpłatny); **KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro):** Wyst. czas.: *Sztuka cenniejsza niż złoto*; jednorazowo do 10 osób wyłącznie z przewodn., w cenie biletu przewodn. (z j. ang. o pełnych godz., pierwsza grupa o godz. 10, wejście co 15 min); nd. (10 – 15); **WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH:** *Sztuka Wschodu*; nd. (22 i 29.12 bezpłatnie 10 – 15); **KATEDRA:** nd. (12.15 – 17.15);

MUZEUM NARODOWE:

GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1): Wyst. czas.: *Leon Wyczółkowski 1852–1936. W 150. rocznicę urodzin artysty* (do 16.02.03); nd. (10 – 15.30); kasa zamykana na pół godz. przed końcem zwiedzania, rezerw. grup do 30 osób i przewodn. tel.: 29-55-500 i 29-55-501 (wyst. dostępne dla osób niepełnospr.); **GALERIA SZTUKI POLSKIEJ XIX WIEKU W SUKIENNICACH:** nd. (10 – 15.30), kasa zamykana na pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przew., tel. 422-11-66 (wstęp wolny w nd.);

MUZEUM HISTORYCZNE – KRZYSZTOFORY (Rynek Główny 35): Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Krakowa*; wyst. czas.: *60. Pokonkursowa Wystawa Szopek Krakowskich* (do 16.02.03); *Konkurs szopek krakowskich w obiektywie aparatu fotograficznego Jacka Kubięty* (do 16.02.03); niedz. (9 – 15.30); **KAMENICA HIPPOLITÓW**

(pl. Mariacki 3 – I piętro): Wyst. czas.: *Abstrakt – wystawa malarstwa*; niedz. (9 – 15); **STARA BOŻNICA (ul. Szeroka 24):** Wyst. stała: *Z dziejów i kultury Żydów. Żydowskie tradycje – Malarstwo portretowe i widoki dawnego Kazimierza – Zagłada Żydów Krakowa; Dzieje i kultura Żydów*; pon. (10 – 14, wstęp wolny), nd. (9 – 15.30);

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3): Wyst. st.: *Bogowie starożytnego Egiptu; Kraków przed tysiącem lat; Starożytność i średniowiecze Małopolski; Madagaskar – ginący świat*; Wyst. czas.: *Żołnierze wyklęci – antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 r.*; nd. (10 – 14);

MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1): Wyst. stała: *Polska kultura ludowa*; wyst. czas.: *Ule figuralne*; (ul. Krakowska 46); niedz. (10 – 14, niedz. – wstęp wolny);

PAŁAC SZTUKI (pl. Szczepański 4): codz. (8.15 – 18);

MUZEUM PRZYRODNICZE (ul. św. Sebastiana 9): Wyst. st.: *Fauna okresu wielkich zlodowaceń*; wyst. czas.: *Podwodny świat – wystawa ryb tropikalnych, Ssaki i ptaki leśne Polski, Tajemniczy świat owadów*; nd. (9 – 18);

MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII (ul. Józefitów 16): nd. (10 – 15.30);

SYNAGOGA IZAAKA (ul. Kupa 18): Zwiedzanie i projekcje (non stop) filmów pt. *Kazimierz krakowski 1936; Przeprowadzki do getta w Krakowie*; niedz. (9 – 19);

DWOREK JANA MATEJKI W KRZESŁAWICACH (ul. Wańkowicza 25): niedz. (tylko po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym – tel. 644-56-74);

MUZEUM INŻYNIERII MIEJSKIEJ (ul. św. Wawrzynca 15): Wyst. st.: *Historia komunikacji miejskiej, Z dziejów wytwórni krakowskich: wytwórnia świateł A. Rothe, Dlaczego tramwaj jeździ*; niedz. (10 – 16);

MUZEUM REGIONALNE PTTK IM. WŁADYSŁAWA KOWALSKIEGO (Dobczyce, Stare Miasto): Wyst. stała: *Historia, archeologia, etnografia*; niedz. (10 – 18); rezerw. tel. 271-14-55;

JASKINIA WIERZCHOWSKA (dolina Kluczwody, wieś Wierzchowie k. Białego Kościoła): codziennie (9 – 16).

Teatry

STARY – SCENA KAMERALNA (ul. Starowiślna 21) – 14: „Mistrz i Małgorzata” (wieczór I i II).

STARY – NOWA SCENA (ul. Jagiellońska 1) – 19.30: „Wariacje enigmatyczne”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) – 19.15: „Ślub”.

GROTESKA (ul. Skarbowa 2) – 11: „Tygrysek Pierek”.

ŁUDOWY (os. Teatralne 34) – 18: „Prywatna klinika”.

SCENA POD RATUSZEM (Rynek Gł. 1) – 19: „Siostry Parry”.

SCENA STU (al. Krasińskiego 16) – „Kolędy po sąsiedzku” 17: Koncert kolęd i pastorałek Dominika Pietraszki.

PODGÓRSKI TEATR LALKI I AKTORA „PARAWAN” (Kino Wrzos, ul. Zamoyskiego 50) – 12: „Z szopką na ten Nowy Rok”.

Kolędowanie na Rynku

Dzisiaj o godz. 16 na scenie pod wieżą ratuszową na Rynku Głównym Kazimierz Madej z Lochu Camelot i Waldemar Domański będą nakłaniać przybyłych do kolędowania. Dla pierwszego tysiąca osób przewidziano śpiewniki, w których znalazły się zarówno tradycyjne pieśni bożonarodzeniowe, jak i kolędy nowoczesne.

(RS)

Muzyka na żywo

► **WW-BAND** (muzyka i tańce), Ośrodek Kultury im. Cypriana Kamila Norwida (os. Górali 5) – 16.30;

► **ELŻBIETA TOWARNICKA, BOŻENA ZAWIŚLAK-DOLNY, DOMINIK KURDZIEL i inni** (koncert kolęd i pastorałek kompozytora Dominika Pietraszki), Scena STU (al. Krasińskiego 16) – 17;

► **CONCERTO LAMELI** (orkiestra kameralna) i **CONCERTINO** (zespół dziecięcy), Śródmiejski Ośrodek Kultury (ul. Mikołajska 2) – 17;

► **ILONA'S BLUES**, Klub Awaria (ul. Mikołajska 9) – 19.

(RS)

(Przed)świąteczna poezja

W dzisiejszym Krakowskim Salonie Poezji (foyer Teatru im. Juliusza Słowackiego, godz. 10.30) wiersze Kaspra Twardowskiego i Jana Żabczyca czytać będą: Jan Korwin-Kochanowski (Stary Teatr) i Ewelina Starejki (teatr Bagatela). Na lutni zagra Ireneusz Trybulec.

(RS)

Kącik dziecięcy

TEATRZYKI

TYGRYS PIETREK

Mały Tygrysek Pietrek boi się wszystkiego, za karę więc odebrane mu zostają paski, zdobiece futerko. By je odzyskać, Pietrek wyrusza w podróż, podczas której będzie musiał zmierzyć się z własnym lękiem.

Teatr Groteska, godz. 11, tel. 633-37-62, bilet: 13 zł.

Z SZOPKĄ NA TEN NOWY ROK

Przedstawienie dla dzieci, przypominające zapomniane już obrzędy świąteczne i noworoczne.

Podgórski Teatr Lalki i Aktora Parawan, kino Wrzos, ul. Zamoyskiego 50, godz. 12, bilet: 5 zł.

FILMY

ASTERIX I OBELIX: MISJA KLEOPATRA

Kolejna, po filmie „Astérix i Obélix kontra Cezar” adaptacja słynnego komiksu duetu Reñe Goscinny – Albert Uderzo. Piękna królowa Kleopatra założyła się z Juliuszem Cezarem, że pałac przez nią wybudowany zmusi go do przyznania wyższości Egipcjan nad Rzymianami. Ma na to jednak tylko trzy miesiące, niebiedne zatem będą czary. A tymi, jak wiadomo, dysponują przede wszystkim Galowie.

KIJÓW, SPINKS, CINEMA CITY, MULTIKINO

BOLEK I LOLEK NA DZIKIM ZACHODZIE

Pełnometrażowy film rysunkowy o przygodach dwójki popularnych bohaterów Bolla i Lolka. Podczas podróży na Dzikim Zachodzie muszą zmierzyć się oni z groźnym bandytą Pif-Pafem i jego towarzyszem – rewolwerowcem Johnym.

APOLLO

DRAGON BALL Z

Wojownicy Z to obrońcy planety Ziemia za pomocą magicznych smoczyc kul walczą z siłami zła, które pragną przejąć nasze terytorium. Film oparto na komiksie Akiry Toriamey, znanego japoń-

skiego rysownika mangi. „Dragon Ball Z” to skrzyżowanie anime, „Gwiezdnych wojen” i filmów o wschodnich sztukach walki.

MULTIKINO

EPOKA LODOWCOWA

Mamut, leniwiec i tygrys wyruszają w drogę, by odnaleźć dziecko, zagubione ludzkiej rodzinie. Droga zaprowadzi ich aż w krainę wiecznych śniegów, a niebezpieczeństwa będą czyhać z każdej strony.

Śnieżne psy

Na szczęście, jak to w bajkach – animacja pełna jest humoru i niespodzianek.

CINEMA CITY, MULTIKINO

HARRY POTTER

I KAMIEŃ FILOZOFICZNY

Ekranizacja bestsellerowej powieści Joanne K. Rowling. Tytułowy Harry, adoptowane dziecko dziwacznej rodziny, dowiaduje się, że jest czarodziejem. Zostaje skierowany do Szkoły Magii i Czarodziejstwa, gdzie spotyka dawnego wroga swych prawdziwych rodziców: złowrogo Lorda Voldemorta.

APOLLO, KIJÓW, REDUTA, CINEMA CITY, MULTIKINO

LILO I STICH

Lilo jest małą, samotną dziewczynką, mieszkającą na Hawajach. Gdy pewnego wieczoru widzi spadającą gwiazdę, wypowiada życzenie: „Chciałabym mieć przyjaciela”. I marzenie to się spełnia – bo spadająca gwiazda okazuje się w rzeczywistości statkiem kosmicznym, którym przybywa Stich – uciekinier z planety Turo. Jest produktem genetycznych manipulacji szalonego naukowca, zaprojekto-

wykrada go szlachetny Indianin Strumyk...

CINEMA CITY, MULTIKINO PLANETA SKARBÓW

Animowana wersja „Wyspy skarbów” Juliusza Verne’a, przeniesiona w scenografię kosmosu. Główny bohater walczy z najeźdźcami z obcej planety oraz rebelią, która wybucha na jego statku kosmicznym.

KIJÓW, CINEMA CITY, MULTIKINO POTWORY I SPÓŁKA

Czy to dzieci boją się potworów, czy potwory... dzieci? Firma Potwory i Spółka co noc wysyła swych specjalistów, by dzieci zasypiały pełne strachu i przerażenia. Jednak straszne stworzenia nie spisują się dobrze – dzieci zamiast bać się i płakać, chcą się z nimi zaprzyjaźnić.

CINEMA CITY

STUART MALUTKI 2

Druga część przygód małej myszki, którą przygarnęła rodzina Little’ów. Tym razem myszka Stuart poznaje uroki sportu – trenuje futbol, hokej i zapasy. Zakochuje się również w dziwnym ptaku Margalo.

CINEMA CITY, MULTIKINO ŚNIEŻNE PSY

Dentysta zostaje właścicielem psiego zaprzęgu na Alasce. Osemka psów husky ani myśli słuchać nowego pana, a ktoś za wszelką cenę usiłuje zdobyć stado czworonogów.

TECZA

ŚNIĘTY MIKOŁAJ 2

Kontynuacja przeboju sprzed ośmiu lat. Wtedy Święty Mikołaj uległ wypadkowi, a zastąpić go musiał Scott, rozwiedziony biznesmen, opiekujący się samotnie synem. Po ośmiu latach Scott nadal pełni zaszczytną funkcję Mikołaja, jednak jego syn dorósł i sprawia ojcu same kłopoty wychowawcze. Scott musi zdecydować: albo znajdzie żonę, która zastąpi chłopcu matkę, albo na zawsze przestanie rozdawać świąteczne prezenty.

CINEMA CITY, MULTIKINO

(MD)

Telefony

SŁUŻBA ZDROWIA – 422-05-11 (dyżury aptek i szpitali – całą dobę).

STRAŻ POŻARNA – 998. **POLICJA** – 997.

POLICJA KRYMINALNA: Komenda Miejska, ul. Lubicz 21 – oficer dyżurny tel. 615-25-10, 615-25-11, 997, Telefon Zaufania 615-19-97, bezpłatna infolinia 0-800-300, 997.

STRAŻ MIEJSKA: Komenda SM, ul. Dobrego Pasterza 116, Śródmieście – tel. 411-00-45, 986 – telefon alarmowy całodob., Wola Duchacka, ul. Cechowa 19 – tel. 650-42-80 (całodobowy).

GAZOWE – 992, 430-70-36.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ – bezpłatna całodobowa pomoc psychologiczna dla osób w kryzysach życiowych – ul. Radziwiłłowska 8b: 421-92-82.

CAŁODOBOWY TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB Z PROBLEMEM ALKOHOLOWYM I ICH RODZIN: 425-57-50.

SCHRONISKO DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE, Kraków, os. Krakowiaków 46, tel. 425-81-70.

PRZYTULISKO DLA BEZDOMNYCH im. Brata Alberta, ul. Kościuszki 22 – 421-85-25.

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT – tel.: 0692-965-805, 429-74-72, 429-92-41.

NOCNE POGOTOWIE WETERYNARYJNE tel. 429-74-72, 429-92-41 (19-7, bezpłatne w przypadku bezdomnych zwierząt).

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, Kraków, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 – 18.

Antykwariat RARA AVIS przy ulicy Szpitalnej 7

Starodruk przez Internet

Antykwariat RARA AVIS przy ul. Szpitalnej 7 w Krakowie powstał latem 1992 r. Jego współwłaścicielem jest Janusz Pawlak. – Kiedy zaczynaliśmy, starych książek było dużo i cieszyły się wielką popularnością. Dzisiaj rynek starodruków wyraźnie się skurczył. Nie wspomnę już o klientach – żali się antykwariusz.

Fot. Piotr Kędzierski

W zbiorach antykwariatu RARA AVIS jest obecnie 15 tys. różnego typu woluminów. Są to przede wszystkim książki, mapy, grafika, plakaty i czasopiśma. Nie ma natomiast lubianych przez kolekcjonerów starych banknotów i obligacji. Najstarsze rzeczy pochodzą z XIV w., najmlodsze z połowy XX stulecia. – Mam wiele książek z okresu socrealizmu, ale nie przyszedł na nie jeszcze czas. Wciąż czekamy na miłośników tego okresu w polskiej literaturze – mówi Janusz Pawlak.

Jego zdaniem, od trzech lat duże wzięcie mają autorzy okresu polskiej awangardy: Julian Przyboś, Tadeusz Peiper, Bruno Jasieński i Jan Brzękowski. Popularnością cieszą się także pięknie zdobione wydawnictwa o tematyce górskiej z XIX w. Największą „perłą” w historii antykwariatu był XIX-wieczny album z grafikami Aleksandra Orłowskiego (z podróży po Persji) za 16 tys. zł i widok Krakowa z 1493 r. za 9600 zł. Obecnie do

najcenniejszych zbiorów należą m.in.: panorama Krakowa z XVII w. (16 tys. zł), tom pierwszego wydania „Pana Tadeusza” z 1834 r. (2600 zł), „Nauka czytania pisma polskiego” z 1846 r. (300 zł), podręcznik peribologii (sztuki budowania fortyfikacji) z 1640 r. (4 tys. zł) i „Historia Karola XII” napisana w 1718 r. przez Voltaire’a (600 zł).

Janusz Pawlak przyznaje, że do jego antykwariatu przychodzą ludzie oryginalni – niespełnieni naukowcy i wynalazcy, którzy w starych książkach szukają potwierdzenia swych bardzo szalonych tez. W ciągu ostatnich dziesięciu lat zdarzyło się także wiele komicznych sytuacji. – Kilka lat temu pojawił się mężczyzna w średnim wieku i zapytał mnie, czy mamy poczet

papieży polskich – opowiada ze śmiechem antykwariusz.

Częstymi gośćmi antykwariatu RARA AVIS są ludzie znani w całej Polsce. Stałym bywalcem jest np. prof. Aleksander Krawczuk i pisarz Waldemar Łysiak. Wpadali tu także: piosenkarz Andrzej „Piasek” Piaseczny i aktor Leonard Pietraszak.

Antykwariat przy ul. Szpitalnej 7 jest jednym z pierwszych w Polsce, który wprowadził do Internetu spis swoich zbiorów. Poprzez sieć www. odbywa się także ich sprzedaż. – Z roku na rok wartość sprzedaży przez Internet rośnie. Będziemy więc udoskonalali i rozwijali tę formę komunikacji z kolekcjonerami – przekonuje Janusz Pawlak.

(MAJER)

Używane auto od dealera

Alternatywa dla giełdy

Coraz więcej osób kupując nowy pojazd, zostawia stary sprzedawcy w tzw. rozliczeniu. Krakowscy dealerzy, którzy przystają na takie rozwiązanie, z reguły odkupują samochody każdej marki. Unikają jedynie składaków i aut z prywatnego importu.

– Zbyt często są to pojazdy po groźnych wypadkach – argumentowano w AutoKraku. Im młodsze auto, tym chętniej jest przyjmowane na komisowy plac. Zdarzają się jednak wyjątki. – Zwykle nie jesteśmy zainteresowani samochodami mającymi więcej niż 6 czy 7 lat. Jeśli jednak pojazd jest w dobrym stanie technicznym i ma atrakcyjną (dla obu stron) cenę, to go bierzemy – powiedziano nam w firmie InterAuto. Cena bywa szacowana w różny sposób, zwykle w oparciu o specjalne katalogi (np. InfoExpert) lub wiedzę pracowników konkretnego salonu. Tak

ustalona kwota to punkt wyjścia do dalszych dyskusji. Odliczane są od niej np. koszty usunięcia awarii dostrzeżonych w pojeździe, sprzedający zaś może próbować dopisać do niej wartość dodatkowego wyposażenia pozostawionego w aucie, choćby radia, głośników, ponadnormalnego zabezpieczenia. – Nigdy nie uzyskam tu ceny giełdowej – twierdzi jeden ze sprzedających. – Cena na giełdzie to marzenie sprzedającego. Zwykle nierealne. Trzeba bowiem od niej odliczyć minimum 10 proc. – mówi pracownik komisii.

Osoby, które poszukują używanego auta, traktują komisje firmowane przez dealerów w kategoriach alternatywy dla giełdy samochodowej. W ich przekonaniu atutem jest to, że samochody z komisii mają wiarygodny status prawny, pozbawione są technicznych „niespodzianek”, a niekiedy bywają wyposażone przez sprzedawcę w gwarancję lub rekojmie. Czasem sprzedawca ofe-

ruje bezpłatną robociznę, wystawiając tylko rachunek za części.

***

bmw 318 1,8 (homologacja) 2001 r. 105,0 tys. zł (B); cc 700 ED 1994 r.: 6,8 tys. zł (A); cc 700 young 1997 r.: 8,9 tys. zł (A); fiat 126p 650SX 1997 r.: 4,6 tys. zł (A); fiat punto 1,1 55S 1999 r. 19,8 tys. zł (I); ford escort (m.in. ABS, klimatyzacja) 1999 r. 28,0 tys. zł (B); opel corsa 1,4 16V 1998 r. 24,0 tys. zł (I); opel corsa 3d 1,0 1999 r.: 18,9 tys. zł (A); skoda fabia 1,9 TDI 2000 r. 44,00 tys. zł (I); skoda fabia TDI 2000 r. 39,0 tys. zł (B); skoda felicia 1,3 GLX 1999 r. 22,5 tys. zł (I); skoda octavia 1,6 (instalacja gazowa) 2000 r. 37,0 tys. zł (I); uno clip 5d 1998 r.: 12,5 tys. zł (A); volkswagen polo 1,2 2002 r.: 40,0 tys. zł (B); volkswagen polo 1,4 (wersja bogato wyposażona) 2000 r. 38,0 tys. zł (B).

Legenda: (A) – AutoKruk, (B) Bełtowski, (I) InterAuto

(T.D.)

„Krzyżówka na niedzielę” nr 42

POZIOMO: 1. lubi być pochyla 4. urzędniczy mebel 7. nie ufaj mu 8. w pasiece 9. mocna karta 10. główny składnik zieleni roślin 14. wchodzi w skład protonu i neutronu 15. oprawione w srebro przynoszą szczęście 16. w nim dżem 17. w talii 19. siła rozpędu 22. zawarty w pejzażu 25. piętrzy się na rzece przy odwilży 26. ze źrenicą 27. Mickiewiczowski Konrad 28. król 29. huk + łomot.

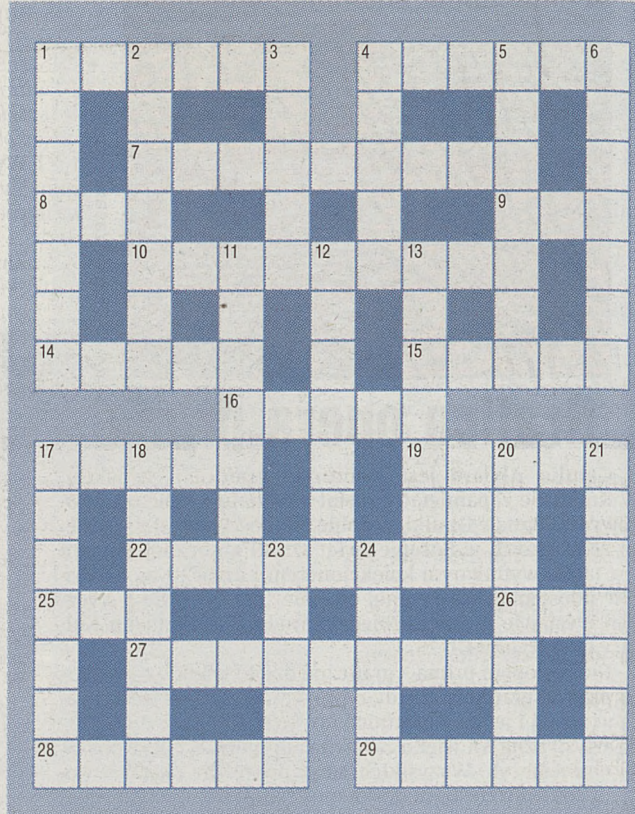
PIONOWO: 1. piórkiem namalowany 2. krakowska ulica; tam mieściła się pierwsza stacja stałej poczty od 1558 r. 3. listonosz zostawia nieobecnemu 4. antymolowe ziółko 5. złość jej życzenia imieninowe 4 września 6. nasyp do karmnika 11. zasób wyrazów danego języka 12. ryżowo-cielące danie 13. krakowski dorożkarz 17. Wielka w Zakopanem 18. festyn ludowy związany z sypaniem kopca Krakusa 20. antenat 21. kuchenne siedzisko 23. sportowy jacht śródlądowy 24. zwrot oklepamy.

Rozwiązanie „Krzyżówki na niedzielę” nr 42 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do poniedziałku, 30 grudnia br., pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy.

Wśród Czytelników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie, rozlosujemy 2 nagrody po 100 zł.

Rozwiązanie „Krzyżówki na niedzielę” nr 40

POZIOMO: 1. Leporello 5. Jastarnia 7. herold 8. Ozyrys 10. Arsen 11. łania 14. kacyk 16. akwarelka 17. Niobe 18. rekin 19. samorodek 21. sanie

23. alibi 24. złoże 26. Ismena 27. krocie 28. arogancja 29. autotasco.

PIONOWO: 1. lajkonik 2. posada 3. London 4. okaryna 6. anestezjolog 7. hołd pruski 9. Sukiennice 12. Nankin 13. awanse 14. Kanada 15. czopki 20. Eldorado 22. ikebana 24. zarost 25. eksces.

WYNIK LOSOWANIA
W redakcji odbyło się losowanie nagród wśród uczestników, którzy nadesłali prawidłowe rozwiązanie „Krzyżówki na niedzielę” nr 40.

Nagrody po 100 złotych wylosowali:

DANUTA KOZŁOWSKA – Kraków
ANNA PAZDRO – Kraków
Pieniądze prześlemy pocztą.

DZIENNIK POLSKI

*O szczegóły pytaj w Biurach Reklam i Ogłoszeń "Dziennika Polskiego"

Z ostatniej chwili

Informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-91-87.

OLIMP ZIMA 2002/2003

GWIAZDKOWA PROMOCJA

Ferie w ALPACH i DOLOMITACH

-10%
24.01-2.02 i 31.01-09.02.2003

Val di Sole 10 dni 1190 zł
Cortina d'Ampezzo 10 dni 1250 zł
Cervinia 10 dni 1299 zł
Livigno + Bormio 10 dni 1250 zł

Hotele ***; lux autokary; wyżywienie

ZAPRASZAMY!!!
Pon – Pt 10.00–18.00 • Sob 10.00–14.00

B.T. OLIMP
Kraków • Zwierzyniecka 30
tel. (12) 423-08-51, 423-18-61

Harctur

Kraków, Karmelicka 31
634-00-11; 633-93-29

CZAS ZIMOWEGO SZALEŃSTWA
FERIE!!! obozy FERIA!!!
narciarsko-snowboardowe

AUSTRIA - 1200zł
FUSCH * ROHRMOOS
RAMINGSTEIN * WESTENDORF

SŁOWACJA - 630zł
DONOVALY * TALE

WŁOCHY - 1530zł
VAL DI SOLE (+ karnet)

POLSKA - 620zł
BIAŁKA TATRZAŃSKA

*****
BUKOWINA TATRZ. (dla dzieci)

SYLWESTER na SŁOWACJI

Hotele, pokoje 2- osobowe z łazienkami,
Ski-bus, baseny termalne
ODNOWA BIOLOGICZNA

Świąteczna promocja

FERIE Włochy - Dolomity
Słowacja - Tatry Zachodnie
Hotele, wyżywienie, transport, **SKI - SAFARI**

BIURO PODRÓŻY
TEST TOUR Kraków, ul. Długa 3

Kraków, ul. Lea 21 a
(012) 633-09-70, 634-21-90

NARTY

(Włochy, Austria, Francja, Szwajcaria, Niemcy, Słowacja, Czechy, Słowenia)

• apartamenty bez wyżywienia,
• hotele z dwoma posiłkami, pobyty 7 i 14 dniowe,
• dojazd własny

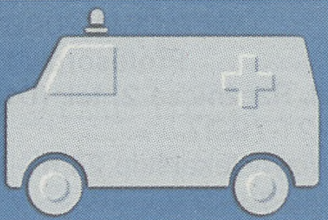
JAGIELLONIA
31-007 Kraków, ul. Wiślna 2,
e-mail: bpdrozdy@jagiellonia.krakow.pl
tel. turystyka (012) 422-03-45,
tel. bilety lotnicze (012) 411-22-88, fax (012) 422-77-93

INTERHOME

Informator Medyczny

Wizyty Domowe

ANGINA, grypa. 012/655-61-69. 144683/A

DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. /012/637-20-55, 0602-531-538. 23460/A

DOMOWA diagnostyka, USG, chirurgiczny. 012/636-27-91. 144649/A

ESPERAL. 0603-925-891. 144229/A

LARYNGOLOG. 0602-358-357. 132150/A

MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/633-15-54. 143496/A

MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 142614/A

MASAŻE kompleksowo. 0605-066-781. 24551/A

NEUROLOG, Maria Kania- Stoch. /012/ 411-70-95, 0604-308-273. 143141/A

ODTRUCIA poalkoholowe. Terapia. 012/421-71-56. 143780/A

ODTRUWANIE Esperal. 0601-44-71-91. 143775/A

PEDIATRA nocny. 012/425-83-03. 134941/B

PEDIATRA, 7 dni w tygodniu. /012/413-63-23, 0601-43-65-04. 149225/A

PEDIATRA, alergologia. 0603-245-765. 142644/A

CENTRUM MEDYCZNE FALCK

Medycyna pracy
Gastroskopia
Testy oddechowe (helicobacter pylori)
Kolonoskopia
Ginekologia, cytologia, biocenoza
USG - biopsje
Okulistyka
Laryngologia
Konsultacje i badania
Specjalistyczne (pełen zakres)
Analizy - pełny zakres
Szczepienia ochronne (przeciwko WZW, grypie i inne)
Badania bakteriologiczne
UWAGA
Akceptujemy karty płatnicze
Ul. Mazowiecka 4-6
tel. (012) 634-33-69, 633-21-11
pon. - pt. 7⁰⁰ 20⁰⁰ sob. 9⁰⁰ 13⁰⁰

Całodobowe wizyty domowe
Przewozy chorych
w kraju i za granicą
Szkolenia z zakresu
PIERWSZEJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ
Kraków ul. Lea 210
96-75
14455502

WIZYTY DOMOWE LEKARZY
Internistów, Pediatriów
SCANMED
CAŁODOBOWE
tel. 412 36 93
14327602

Centrum Medyczne „ŻABINIEC”
ul. F. Konecznego 6/19 U.pon.-pt. 8-19, sob. 9-14, tel. 416 32 00, 416 32 02
TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA
★ RENTGEN ★ USG ★ DOPPLER
TRANSPORT CHORYCH tel. 416 32 00, 0602 799 053
14327302

PEDIATRA, specjalności. 012/658-76-98, 012/656-23-73. 144588/A

PEDIATRA. 012/636-74-93. 143752/A

PEDIATRA. 0501-330-770. 143758/A

PEDIATRA. 0601-52-00-82. 144684/A

PSYCHOLOG. /012/647-17-72. 149730/A

REHABILITACJA. /012/637-15-12. 24580/A

SPECJALISTA chirurg naczyń. 012/647-59-52. 143854/A

Usługi pielęgniarskie

CAŁODOBOWO. 012/643-73-49. 142586/A

DOM opieki, 1100 zł. 0602-75-75-12. 105347/A

DYPLOMOWANA pielęgniarka. /012/641-58-78, 0501-638-739. 149915/A

KOLCZYKOWANIE. 012/643-73-49. 142590/A

PIELĘGNIARKA najtaniej. 012/411-69-70, 0600-15-62-73. 143024/A

PIELĘGNIARKA, położna. /012/647-52-62, 0604-502-705. 149096/A

PIELĘGNIARKA. /012/649-89-53, 0501-758-202. 143021/A

PIELĘGNIARKA. 012/422-08-18. 143012/A

PIELĘGNIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242, 0691-83-98-56. 143455/A

012/414-11-97. 142616/A

MAXI MED wizyty domowe

- psychiatra, psycholog
  - ODTRUWANIE POALKOHOLOWE
  - terapia dla osób z problemami alkoholowymi
  - TERAPIA MAŁŻEŃSKA
  - chirurg-urazowy, ortopeda
  - BÓL - LECZENIE
- tel. 421-71-56

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH

- INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG, PEDIATRA, CHIRURG OGÓLNY, NACZYNIOWY ORTOPEDA, GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTOPEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG, LARYNGOLOG, OKULISTA, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG
- ZABIEGI CHIRURGICZNE
- USG W DOMU PACJENTA
- ODTRUWANIE poalkoholowe, wzywianie ESPERALU
- WYMIANA CEWNIKÓW

641-91-57

643-59-42

codziennie 9-22

Zgłoszenia z całego Krakowa

L4

MEDICUS

14326502

„LEKARZ” 657-00-77

WIZYTY DOMOWE (codz. 8-24)
LEKARZY SZPITALI I KLINIK
• Pediatria • Internista
• Laryngolog • Okulista
• Reumatolog • Neurolog
• Pulmonolog • Dermatolog
• Urolog • Chirurgia
• Odtruwanie, Esperal

EKG

15082102

L4

Gabinety

AKUPRESURA, akupunktura, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu (10.00-18.00, sobota 9.00-13.00) sobota: pierwsza wizyta bezpłatna! 012/413-72-56, Mogińska 121/704. 150278/A

AKUPUNKTURA, masaż, irydodiagnostyka. Medycyna Dalekiego Wschodu. Świtezianki 3. /012/413-35-65 10.00-18.00, sob. 9.00-13.00. Sobota: pierwsza wizyta bezpłatna. 143108/A

AKUPUNKTURA. „Zdrowie”, Gertrudy 28. /012/429-25-23, /012/429-53-99. 150934/H

ALERGIA - testy, odczulanie. Inne schorzenia. Bionix Studio. Gabinet lekarski BRT. Mikołajska 9/7. 012/422-62-56. 143444/A

ALERGIA, biorezonans, al. Pokoju 4. /012/429-61-15, /012/260-44-90. 143313/A

ALERGIA, testy, odczulanie „Bicom-BRT”, pediatra, internista ul. Kremerowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 150276/A

ALKOHOLIZM, lęki, depresje, psycholog, hipnoza. 012/421-62-01, 0606-972-315. 148928/A

BADANIE włosów. 012/266-97-40. 144662/A

BEZOPERACYJNE leczenie kamicy żółciowej, nerkowej, prostaty, hemoroidów. 012/266-97-40. 144665/A

DERMATOLOGIZY. 012/423-40-43. 136970/A

DERMATOLOG specjalista. 012/634-40-32, 0604-190-161. 144691/A

EEG dorosłych i dzieci. 012/633-03-96. 143768/A

GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0603-616-491. 76487/A

GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0603-620-397. 76487/B

GINEKOLOG, anestezjolog. 504-934-832. 144047/A

GINEKOLOG, pełny zakres usług, codziennie. Kraków 0606-299-919. 23518/A

GINEKOLOG, USG, cytologia, laser, test ciążowy. 0501-601-411, /012/415-53-44. 143932/A

GINEKOLOG, USG. Pełny zakres. 0603-345-491. 142239/A

GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 11810/A

GINEKOLOG. /032/2408-606, 0601-428-158. 149653/A

GINEKOLOG. Najtaniej. 0503-544-500. 976/A

GINEKOLOG: leczenie, zabiegi w narkozie. 0604-132-924. 150531/A

GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnał. /012/656-38-35, 0604-238-938. 142038/A

GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków. 144044/A

GINEKOLOGIA. USG, 012/423-38-88,

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista, pediatra, urolog, neurolog.

MEDICINA

Tel. 411-13-78, całą dobę

MACIERZYŃSTWO

Kraków, ul. Białoprądnicka 8
tel/fax: +12 415 88 00, 415 88 22

- OŚRODEK DIAGNOSTYKI I LECZENIA NIEPŁODNOŚCI
- AMBULATORIUM POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE

Czynne codziennie 8⁰⁰ - 20⁰⁰

13678102

BÓLE KRĘGOSŁUPA

leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych, jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp.

Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
Kraków, ul. Długa 31,
tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt.

23391002

ORT TRA

Gabinet
Ortopedyczno-
-Urazowy
dorośli i dzieci

Dr med. Julian Dutka

wtorki godz. 15.30-18.00

tel. 619-71-13

Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 7 (NAFTA)

rejestracja: tel. 421-04-33; 619-73-01

1175702

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY

prof. dr hab. med. Z. Dobrowolski

Kraków, ul. Wygoda 13 m. 16,
czynny wtorek i czwartek
w godz. 16.00 - 18.00.

Rejestracja tel. 430-52-96
od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00 - 15.00. 13870602

GABINET ALERGOLOGICZNY

Prof. dr hab.
Ewa Niżankowska-Mogilnicka
Kraków,
ul. Skawińska 27/18,
rej. tel. 012/430-51-00

14227602

GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZA KLINIKA SPES

Bezpłatne KTG dla Pacjentelek powyżej 35 tygodnia ciąży.
Rejestracja 427-15-48, 427-15-49.

Uwaga! Bezpłatne porody, bez bólu.

Kraków, ul. Królowej Jadwigi 15 (Salwator).

Świadczenie bezpłatne refundowane przez kasę chorych.

11612002

SZPITAL GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY

Kraków Nowa Huta, ul. Ujastek 3 (obok bramy głównej HTS)

tel. 685-54-00, 685-56-55, 685-45-55.

Świadczymy pełne usługi w zakresie:

POŁOŻNICTWA ♥ GINEKOLOGII ♥ AMBULATORIUM

Bezpłatna szkoła rodzenia - tel. 647-63-44 Gemelli

ŚWIADCZENIA BEZPŁATNE

REFUNDOWANE PRZES KASĘ CHORYCH

11612302

Doktor K + Mediprof

ul. Szpitalna 38
naprzeciw Teatru im. J. Słowackiego, dawna Sienna 14

ULTRASONOGRAFIA

MAMMOGRAFIA

GABINETY LEKARSKIE

LABORATORIUM

DENSYTOMETRIA

pon.-pt. 8-20, sob. 9-14 Tel. (0-12) 422-41-59, 422-68-24, 421-79-97

13789502

NZOZ Specjalistyczne Gabinety Lekarskie

e-mail: gabinety@popiela.com www.popiela.com

Rejestracja telefoniczna: (012) 415 09 05

tel./fax: (012) 415 86 60

pn. do pt: 9.00-20.00, soboty: 9.00-14.00

GABINETY SPECJALISTYCZNE: chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, kardiologii, urologii, reumatologii, neurologii, nefrologii dziecięcej - m.in. leczenie moczenia u dzieci, schorzeń przewodu pokarmowego u niemowląt i dzieci.

DIAGNOSTYKA: RTG i USG - pełny zakres dorosłych i dzieci, badanie motoryki przewodu pokarmowego i dróg moczowych (manometria, pH-metria, urodynamiczika).

BADANIA I ZABIEGI ENDOSKOPOWE: gastroskopia, drogi żółciowe (ERCP), kolonoskopia, rektoskopia, leczenie kurcu wpustu żołądka, usuwanie kamieni z przewodu żółciowego i jego udrażnianie.

ZABIEGI CHIRURGICZNE: laparoskopowe (m.in. pęcherzyk żółciowy, przepukliny), wycinanie i biopsja zmian żołądka i jelita grubego, oper. żylaków odbytu, oper. urologiczne - w tym nowa metoda leczenia nietrzymania moczu u kobiet (TVT)

Pełny zakres wysoko kwalifikowanej opieki anestezyjologicznej i pielęgnarskiej. Badania wstępne i okresowe dla zakładów pracy. Lekarskie wizyty domowe.

KONTRAKT Z MAŁOPOLSKĄ REGIONALNĄ KASĄ CHORYCH

NA POBYT JEDNODNIOWY Z ZABIEGIEM.

9976301

Pawelec. 012/415-36-38, 0601-53-33-94

REUMATOLOGICZNO-REHABILITACYJNY, Dr Wójcik, również wizyty domowe. /012/655-24-28, 0501-343-942.

SEKSUOLOG specjalista. /012/423-22-94.

UROLOG. Batorego 4. 012/633-52-80.

22038/A

MAŁOPOLSKIE
MCK CENTRUM KRIOTERAPII
 na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3, Kraków

KOMORA NISKOTEMPERATUROWA

- choroby reumatyczne
- zmiany zwyrodnieniowe stawów
- dyskopatia
- stany pourazowe
- profilaktyka osteoporozy
- niedowłady i porażenia
- odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant.
 Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

MEDYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

Kraków, Rynek Główny 34
 tel. 421-70-21, 421-95-83

- Porady specjalistyczne, także profesorów, docentów i ordynatorów
- Centrum Onkologiczne (także choroby piersi)
- Centrum Okulistyczne (także szkła kontaktowe)
- USG, endoskopia, analizy
- Zabiegi operacyjne

SKOL MED GABINETY LEKARSKIE
 413-32-14
 411-88-03
 al. Beliny Prażmowskiego 26b

LEKARZE 15 SPECJALNOŚCI

MAMMOGRAFIA badania krwi
 Rejestracja pon-pt godz. 8-19

OŚRODEK REHABILITACJI REMED KARDIOLOGICZNEJ
 UMOWA Z KASĄ CHOROZYCH

- Rehabilitacja bezpłatna
- po zawale serca, w chorobie wieńcowej
- po zabiegach kardiologicznych
- w chorobie nadciśnieniowej
- porady kardiologiczne

EKG, ECHO, EKG wysiłkowe
 - LECZENIE NADWAGI -
 HOLTER, HOLTER ciśnieniowy
 Kraków, ul. Wróblewskiego 4, ☎ (012) 632-73-01

Ośrodek Diagnostyczno-Lecznicy „CHIRURGIA JEDNEGO DNIA”
 Szpitala Zakonu Bonifratrów - Kraków, ul. Trynitarńska 11

BEZPIECZEŃSTWO SZPITALNE - WARUNKI DOMOWE. NOWOŚĆ! MOŻLIWOŚĆ KREDYTOWANIA USŁUG

Klinika Wideochirurgii
 prof. A. Cienciała, dr n. med. R. Mądry
Operacje laparoskopowe
 • przepuklin • pęcherzyka żółciowego • wyrostka robaczkowego • i inne

Klinika Chirurgii Plastycznej i Estetycznej
 Prof. dr hab. med. Jerzy Strużyński
 Twarz - korekcie zmarszczek, zniekształceń
 Piersi - powiększenie, pomniejszenie
 Powłoki - nowotwory skóry, znamiona

Operacje w zakresie: • chirurgii ogólnej • naczyniowej • dziecięcej • ortopedycznej - urazowej (artroskopia) • urologii • ginekologii • laryngologii • okulistyki

CENTRUM TERAPII „KONARY” • uzależnienia • otyłość • stres
 Leczenie ambulatoryjne i sanatoryjne.

KRÓTKIE HOSPITALIZACJE DIAGNOSTYCZNE
 leczenie bólu przewlekłego

Konsultacje specjalistów
 • chirurg ogólny • naczyniowy • dziecięcy • urazowy - ortopeda • onkolog • neurochirurg • proktolog • urolog • ginekolog • laryngolog • okulista • internista • kardiolog • endokrynolog • androlog • alergolog • pulmonolog • dermatolog • neurolog • neurolog dziecięcy • psychiatra • psycholog • mikrobiolog kliniczny • badania profilaktyczne i kierowców • rehabilitacja-masaże

USG- pełna diagnostyka
 biopsje cienkoigłowe, rektoskopia, badania laboratoryjne, wymazy, autosczeniepki - dobór leków
spirometria, testy skórne
Gabinet laryngologiczny dzieci i dorosłych
 choroby nosa, uszu, gardła i krtani
lek. med. Andrzej Kozak
 Leczenie zachowawcze i operacyjne
 DOMOWE WIZYTY PIELEGNIARSKIE
 POBIERANIE KRWI, OPIEKA

SZCZEPNIENIA PRZECIW ŻÓŁTACZCE A, B, A I B
SZCZEPNIENIA PRZECIW GRYPIE - CENY PROMOCYJNE!
 Rejestracja i informacja: pn. - pt. 8.00 - 20.00, sob. 8.00 - 15.00
 tel.: 430 56 56, 430 55 00 w. 193 i 203, 430 57 74, e-mail: chirurgiadj@pro.onet.pl

TRANSPLANTACJA WŁOSÓW
 Medical Hair,
 konsultacje i operacje w Krakowie.
 Infolinia: 0-801/321-370
 GSM 0-609/202229

LECZENIE:
 - depresji
 - łuszczycy
 - bielactwa

LAMPY DO FOTOTERAPII
 Wyłączny dystrybutor: Optimed,
 ul. Słiczna 30, Kraków, tel. 417-30-70,
 www.optimed.home.pl

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe

MEDICINA N Z O Z
 Rok zał. 1989

e-mail: biuro@medicina.pl www.medicina.pl

ul. Rogozińskiego 12, tel. (012) 412-24-59, 412-12-79, 412-68-20
 ul. Barska 12, tel. (012) 266-96-65, 266-50-62, 267-01-55, 269-29-45
 ul. Rogozińskiego 5, tel. (012) 417-33-77, 417-35-44

„MEDICINA 2000” – Konsultacje Profesorów i Docentów
 ul. Rzeźnicza 2, tel. (012) 422-41-06, 421-79-27
 Wizyty lekarskie 24 h – tel. (012) 411-13-78, 412-12-79

PORADNIA PROFESORÓW I DOCENTÓW
 Rej. pon - pt. 8 - 18, tel. 423-17-22

KRAKOWSKIE CENTRUM OSTEOPOROZY I MENOPAUY

KRAKÓW, ul. Kopernika 32
 Rej. pon. - pt. 8 - 18 tel. 430-31-56, 430-31-94

- ginekolog - endokrynolog
- ginekolog - położnik
- reumatolog • chirurg ortopeda
- hematolog • endokrynolog
- internista • kardiolog • anesteziolog
- diabetolog • cukrzyca
- otyłość • geriatra
- otolaryngolog • onkolog
- lek.medycyny pracy (badania okresowe)

Badanie densytometryczne
 badanie gęstości kości, EKG
 Kolposkopia - cytologia - bakteriologia
 Badania analityczne krwi i moczu (markery)

Szpital Zakonu Bonifratrów
 św. Jana Grandego
 w Krakowie, ul. Trynitarńska 11

Rejestracja i informacja
 poniedziałek-piątek: 7.00-20.00
 tel.: 430 55 23, 430 55 00 w. 196

Diagnostyka:
 • badania laboratoryjne • cytologia
 • RTG • USG • gastroscopia
 • rektoskopia • kolonoskopia

Gabinety specjalistyczne:
 • chirurgia ogólna, onkologiczna, naczyniowa, urazowa, dziecięca
 • ortopedia
 • proktologia • urologia
 • ginekologia i położnictwo
 • choroby wewnętrzne
 • kardiologia • choroby zakaźne
 • hepatologia • gastrologia
 • endokrynologia • laryngologia
 • neurologia • anestezjologia
 • leczenie bólu • alergologia
 • dermatologia • rehabilitacja
 • badania okresowe i kierowców
 • szczepienia p. żółtaczce (WZW)

Zabiegi chirurgiczne ambulatoryjne
 Zabiegi dermatochirurgiczne

RENTGEN USG
KRZYSZTOF WYROBEK
 SPECJALISTA RADIOLOG
 Kraków, Smoleńsk 25a,
 tel. 422-00-63.
 Pełny zakres badań dorosłych i dzieci.
 WYNIKI NATYCHMIAST
TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ
CHIRURGIA: zmiany skórne, choroby sutka, żylaki • **PROKTOLOGIA** choroby odbytu, jelita grubego dr med. M. Trystuła
 • **GINEKOLOGIA** lek. M. Chrzanowski
 • **STOMATOLOGIA** • **ORTOPEDIA**
LECZENIE LASEREM
 • wrodzone żylakowate, żylaków odbytu, usuwanie tatuaży, nadżerek szyjki macicy
 N. HUTA - os. Ziota Jesień 15 B, tel. 641 59 84

Centrum Rehabilitacji
KOMPLEKSOWE SYSTEMY
BADANIA POSTAWY
 Nowe możliwości w diagnostyce

- Ból kręgosłupa
- Osteoporozy
- Wady postawy/skoliozy
- płaskostopia

Nowe formy terapii
 (012) 429-53-99

ZDROWIE
PRYWATNA KLINIKA DERMATOLOGICZNA
 Ciężkie postacie trądzika
 Choroby włosów i łysienie
 Grybice
 Profilaktyka nowotworów skóry
KOMPUTEROWA NIEINWAZYJNA DIAGNOSTYKA SKÓRY
 (012) 429-25-23
 Kraków, ul. Św. Gertrudy 28

O.M. "OSTEOMED" ul. Kazimierza Wielkiego 57,
 tel./fax. (012) 423-40-43, 632-79-72, pon.-pt. 8⁰⁰-21⁰⁰, sob. 9⁰⁰-14⁰⁰

- Ginekolog-endokrynolog
- Ginekolog-położnik
- Internista-USG
- Endokrynolog-internista
- Kardiolog-internista
- Dermatolog
- Chirurg-ortopeda
- Gastrolog
- Reumatolog
- Urolog
- Laryngolog
- Neurolog
- Medycyna pracy
- USG: dorośli i dzieci
- Masaże

KLIMAKTERIUM, ANDROPAUZA
NIEPŁODNOŚĆ, OSTEOPOROZA
 KRIOTERAPIA, LASER, USG - pełny zakres
 USG - stawy biodrowe, DENSYTMETR

Badania: HORMONY - pełny zakres, ANALITYKA - pełny zakres
 CYTOLOGIA, BAKTERIOLOGIA, EKG - z opisami
 BIOPSJA TARCZYCY I PIERSI, badania okresowe
 SZCZEPNIENIA - WZW, grypa itd. **USG**

KRIOMED

- CHIRURGIA ogólna, proktologiczna, naczyniowa
- LARYNGOLOGIA • DERMATOLOGIA
- KOLONOSKOPIA • GASTROSKOPIA
- ZABIEGI: nieoperacyjne leczenie żylaków kończyn dolnych
- OWRZODZENIA - leczenie

Kraków, Friedleina 8,
 tel. 633-82-82

AMICOR
 CENTRUM KARDIOLOGICZNE
 ul. Oboźna 31,
 tel. 633-59-06, 633-91-73
 oddz. Nowa Huta
 os. Złotego Wieku 19-20
 tel. 649-95-25
 pn.pt. 9-19, sob. 9-13
 PEŁNY ZAKRES BADAŃ

KLINIKA KRAKOWSKA
 tel. 638 38 18, ul. Mehoffera 6 (Azory), www.klinika.krakow.pl

- lekarze wszystkich specjalności
- badania analityczne
- drobne zabiegi chirurgiczne
- RTG, USG - pełny zakres
- gastroscopia, rektoskopia, kolonoskopia
- badania Medycyny Pracy

Umowa z Kasą Chorych na konsultacje laryngologiczne, kardiologiczne oraz usługi Poradni Rehabilitacji (lekarz, zabiegi)

ANALIZY

PRACOWNIA WYKONUJE BADANIA:
 ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE, HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE, SEROLOGICZNE,
 TESTY ALERGOLOGICZNE W SUROWICY KRWI
 KRAKÓW ul. KATARZYNY 5
 ☎ 430-60-70

MEDYCZNE CENTRUM DERMATOLOGICZNO - ESTETYCZNE

- Pełny zakres zabiegów dermatologicznych i kosmetycznych
- Konsultacje z zakresu dermatologii i dermatologii dziecięcej, dermatochirurgii
- Kondycjonowanie skóry

ENDERMOLOGIE - usuwanie cellulitu i redukcja tkanki tłuszczowej, jedyną niechirurgiczną metodą sprawdzoną w 70 krajach (skuteczność potwierdzona badaniami medycznymi)

GRADUJEN 15% RABATU
 CENTRUM LECZENIA TRĄDZIKU pn.-pt. godz 10⁰⁰-20⁰⁰, sob. 10⁰⁰-15⁰⁰
 Kraków, ul. Zwirzyńska 29, tel. (012) 431 16 09, tel./fax (012) 431 18 01

CHOROBY SKÓRY

- łuszczyca
- różne postacie łysienia
- ciężkie postacie trądziku
- grzybice
- lasery biostymulujące
- LASER CO₂ (CHIRURGICZNY)
- bezbolesne usuwanie zmian skórnych: brodawek, „kurzajek”, tatuaży, włókniaków, kłykcin kończystych, znamion naskórkowych, itp.

Gabinet lekarski
 637-95-39, 0501-014-161

GABINETY LEKARSKIE

Szczegółowe informacje dla reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-91-34

DZIENNIK POLSKI Informatory „Dziennika Polskiego”
 codziennie, tanio, skutecznie

Szczegółowe informacje dla reklamodawców pod nr. tel. 012/619-91-34.

Gabinety

COLON - HYDROTHERAPIA

lek. med. W. Skamla
Bezbolesne płukanie jelita grubego

- choroby j. grubego, zaparcia, wzdęcia
- choroby pasożytnicze
- grzybice i drożdżycę
- odtrucie z subst. konserwujących oraz metali ciężkich

Inf.: tel. 637-95-39, 0501-014-316.

Okulistyka

Fundacja „Pro Humana Vita”
PRZYCHODNIA ZDROWIA RODZINY
LEKARZE SPECJALISTI I PSYCHOLOGI

USG Cytologia, biocenoza
pełny zakres USG

Szczepienia przeciw grypie
Kraków, ul. Sławkowska 1 pon - pt. 8 - 20 sob. 8 - 12
tel. 422-53-29, 422-53-49
Naturalne Planowanie Rodziny

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe
MEDICINA

Nowa Poradnia Rehabilitacyjna:
Konsultacje lekarzy specjalistów: neurolog, rehabilitacji ruchowej
Zabiegi rehabilitacyjne: masaż, fizykoterapia, jontoforeza, biostymulacja laserowa, solux

Leczenie: bólow kregostupa i stawów, dyskopatii, urazów sportowych, masaż myofascialny, relaksujący, odciążający

PORADNIA PSYCHOTERAPUTYCZNA: PSYCHIATRA, PSYCHOLOG, SEKSUOLOG
terapię małżeńską, problemy szkolne

Rejestracja telefoniczna: 417-33-11, ul. Rogozińskiego 5

SCHORZENIA KRĘGOSŁUPA
DR CHARLES JANGDHARI
DYPLOMOWANY W STANACH ZJEDNOCZONYCH

bóle kręgosłupa, kończyn, głowy, skolioza, wypadnięcie dysku, rwa kulszowa

Kraków, ul. Westerplatte 12/4
rejestracja telefoniczna: (012) 430-29-76
www.chiropraktyka.medi.pl

Kraków, ul. Królewska 92
rej. tel. 637-60-77
pon.-pt. w godz. 10.00-19.00

OKULISTA OPTYK

- badania wzroku
- badania dla kierowców (lekarz uprawniony)
- dobór okularów
- soczewek kontaktowych
- gabinet leczenia zęza
- wizyty domowe
- cienkie lekkie szkła okularowe
- szybka obsługa
- 10% zniżki dla pacjentów gabinetu

Salon Optyczny
dyplomowany optyk dr inż. Jerzy Słomski

Specjalność
OKULARY PROGRESYWNE

- okulary do komputera
- szkła korekcyjne supercienkie
- fotocromy brązowe, szare, zielone
- okulary słoneczne - kolekcja 2002

Gabinet Okulistyczny
dr n. med. Joanna Słomska
dr n. med. Renata Urban

- komputerowe badanie wzroku i pola widzenia
- zabiegi operacyjne - laseroterapia
- laserowa korekcja wad wzroku - konsultacje
- soczewki kontaktowe kolorowe, progresywne, toryczne

KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 26, tel. (012) 423-13-03, 421-35-21
www.okulista.krakow.pl

PROFESJONALNY GABINET FONIATRYCZNY
(dla nauczycieli, śpiewaków, pracujących głosem)

oraz gabinety:

- kardiologiczny
- okulistyka
- endokrynologiczny
- rektoskopia
- laseroterapia
- proktologiczny
- neurologiczny
- choroby naczyń
- psychiatryczny i psychologiczny
- reumatologiczny
- internistyczny
- laryngologiczny
- bad. profilaktyczne

INTER-MEDICUS, ul. Strakowa 1
(przecznica Kobierzyńskiej)
godz. 12.00 - 20.00,
tel. 266-71-60, 266-86-89

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum
SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA „SAMARYTANKA”
os. Słoneczne 8, tel. 425-86-98

CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDA,
DERMATOLOG, INTERNISTA, UROLOG, LARYNGOLOG,
NEUROLOG, REUMATOLOG, ENDOKRYNOLOG, EKG

BADANIA KIEROWCÓW, BADANIA ANALITYCZNE I BAKTERIOLOGICZNE
Czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-18.00

USG

JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA
POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI

SOBOTA PROMOCJA 10%
BADANIA DOROSŁYCH I DZIECI

8-20; sob.: 8-18, tel. 633-02-58
ul. DŁUGA 30

Odnowa Biologiczna

www.consensus.med.pl
Consensus
Niepubliczny ZOZ

DEPILACJA LASEROWA
LASEROWE ZAMYKANIE NACZYŃ
DERMATOLOGIA ESTETYCZNA

blizny, rozstęp, zmarszczki, przebarwienia, korekcja ust
KRIOCIRURGIA, NADPOTLIWOŚĆ

Kraków, Zygmunt Augusta 9
(0-...12) 411-36-35, 431-21-81

GABINET DERMATOLOGII ESTETYCZNEJ
lek. med. Renata Hejmo dermatolog

dermatologia estetyczna • usuwanie zmian skórnych • peelingi medyczne

• wypełnianie zmarszczek i ust
Rejestracja od 10.00 do 18.00,
tel. 423-26-25, 0602-60-13-94

ul. Sławkowska 4 (oficyna, I piętro)

GABINET KOSMETYCZNY
tel. 423-26-25.

Gabinet Kosmetyki Laserowej
• trwała depilacja
najskuteczniejszym laserem diodowym

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA do 30%

- makijaż trwały i tatuaż biologiczny metodą NR I W EUROPIE
- usuwanie zmian naczyniowych • leczenie trądziku
- usuwanie blizn i przebarwień potłuczonych

byliśmy pierwsi! jesteśmy najlepsi!
Kraków, ul. Floriańska 8, tel. 292 74 65 www.dermed.pl

GABINETY LEKARSKIE

POŁOŻNIK, GINEKOLOG, UROLOG
ENDOKRYNOLOG, ONKOLOG

CYTOLOGIA • ANALITYKA

SOBOTA PROMOCJA -10%
UL. DŁUGA 30
REJ. 8-20, SOB. 8-18, TEL. 632-80-80

CHIRURGIA PLASTYCZNA
lek. med. Artur Zawisz
specjalista chirurgii plastycznej z Polanicy Zdroju

- korekcja zmarszczek, twarzy i szyi
- korekcja nosa, uszu i piersi
- modelowanie sylwetki, itp.

tel. kom. 0608 099 939
ul. Nowowiejska 3, 30-052 Kraków
tel./fax (012) 636-64-36, 636-66-00

GABINET KOSMETYKI LASEROWEJ
estetica

Posiada jedyny w Europie IPL D-Light SR do bezinwazyjnego usuwania: zmarszczek, rozszerzonych naczynek (pajączków), zmian pigmentowych (przebarwienia, piegł, plamy posłoneczne)

FOTOODMLADZANIE - 50 %
DEPILACJA LASEROWA - 20 %

KRAKÓW UL. SŁAWKOWSKA 6 TEL 012 422 80 30

ODNOWA BIOLOGICZNA
Bio Mas

Kosmetyka laserowa twarzy i ciała

- Usuwanie blizn, rozstępów, oparzeń, naczyń
- Wyszczuplanie i modelowanie Aegypto, Guam
- Biostymulacja, hydromasaż, mas. limfatyczny
- leczenie cellulitis
- leczenie trądzika - młodzieńczego, różowatego
- peelingi azjatycki, złuszczenie kwasami, lift

Kraków, ul. Bałtycka 11
tel.: (012) 415 23 10, 0501 662 800

SALON KOSMETYCZNY MIRAGE
WIOLETTY GÓRKI

ODCHUDZANIE
(1 zab. 0,5 - 1 cm w obw.) ELEKTROTONOTERAPIA

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA -20%

wosk nogi całe • tipsy • makijaż
kolagen rozpuszczalny

ul. Broniewskiego 1 (DH Wanda)
☎ 0..12/ 647-77-04

Aparaty Słuchowe

MEAMORFOZA
SALON ODNOWY BIOLOGICZNEJ

WANDA GEYER
TWINSVELTE

urządzenie modelujące sylwetkę, ujędrniające, likwidujące cellulit i oczyszczające z toksyn

WYKONUJEMY ZABIEGI:

- kosmetyczne i ujędrniające na twarz i ciało
- usuwanie czerwonych naczynek krwionośnych
- makijaż trwały
- regeneracja włosów kosmetykami Rene Furterer
- fryzury na każdą okazję
- manicure, tipsy, pedicure, pedicure leczniczy
- solarium ERGOLINE
- masaże lecznicze, regeneracyjny drenaż limfatyczny

31-043 KRAKÓW, UL. STOLARSKA 13
Tel. 012 421 91 48, 422 96 39
www.metamorfoza.krakow.pl

OTYŁOŚĆ!!!
CENTRUM LECZENIA OTYŁOŚCI.

Leczenie pod kontrolą lekarzy, wieloletnie doświadczenie.

Kraków, Garncarska 8,
(012) 423-02-38.

SUN STUDIO
ROK ZAŁ. 1990

GABINET ODNOWY BIOLOGICZNEJ I KOSMETYKI, SOLARIUM

- * Odchudzanie komputerowe
- * Leczenie cellulitis
- * Ujędrnianie ciała
- * Krioterapia
- * Kosmetyka
- * Usuwanie owłosienia, naczyń, brodawek
- * Leczenie trądzika i blizn
- * Zabiegi złuszczone
- * Zabiegi odmładzające
- * Bezbolesne przekłuwanie
- * Dieta Cambridge
- * Solaria Turbo z klimatyzacją
- * Makijaż trwały
- * Tipsy
- * inne

róg Karmelickiej i Dunajewskiego
☎ 648-95-55

APARATY SŁUCHOWE
INMED

Kraków, ul. Czapińskiego 3, tel. 631-13-80
Wieliczka, ul. Szpunara 20, tel. 278-11-83
Oświęcim, Eskulap, ul. M. C. Skłodowskiej, tel. 842-43-42
Olkusz, Gal-Med, ul. Sławkowska 4, tel. 754-34-64

APARATY SŁUCHOWE

♦ dobór komputerowy ♦ badania
♦ sprzedaż ♦ naprawy ♦ akcesoria

"FONMED" S.C. KRAKÓW
ul. Św. Katarzyny 4 (wejście od Augustańskiej)
Informacja i zapisy: TEL./FAX 430-61-53
www.fonmed.com.pl

Realizujemy wnioski Kasy Chorych

PRZEDŁUŻANIE WŁOSÓW
ZAGĘSZCZANIE WARKOCZYKI

Salon Fryzjerski "GAGA"
"TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117
tel. 0602-114-789

JEDYNE AUTORYZOWANE CENTRUM
MICROLYSIS w Krakowie

Bezinwazyjne zamykanie naczynek krwionośnych
Usuwanie owłosienia

- bezbolesnie
- bez blizn
- o każdej porze roku

Zabiegi antycellulitowe i odchudzające trwała na rzęsy
Sztuczne paznokcie (fly - on), zdobienie

Kraków, pl. Mariacki 9
(012) 431-24-48, 422-52-48
0601-520-851

ODCHUDZANIE DEPRESJA
Alergia • Nerwice • Migreny • Bóle kręgosłupa

RZUCISZ PALENIE
na 95%

Kraków, ul. Komorowskiego 12 pok. 622
427-17-17

GROTA SOLNA i TLENOWA

PIERWSZA w KRAKOWIE

- ♦ mikroklimat Wieliczki
- ♦ inhalacje solne - tężnia!
- ♦ terapia tlenowa

PRZYJEDZ DO NAS PO ZDROWIE
ul. KALWARYJSKA 60, tel. 656 71 81
pon. - pt. 10-21 sob. 11-15

APARATY SŁUCHOWE

Bezpłatnie:

- ♦ badanie słuchu, dobór
- ♦ wizyty domowe
- Naprawa, akcesoria, raty

ul. Długa 46/1, 634-25-51
os. Na Skarpie 27, 425-70-07

Refundacje Kasy Chorych i PFRON

APARATY SŁUCHOWE

refundacja kas chorych i PFRON
♦ szeroki asortyment ♦ dobór komputerowy
♦ raty nieoprocentowane ♦ laryngolog
♦ wideotoskopia - diagnostyka szumów usznych ♦ bezpłatne badania słuchu
♦ wizyty domowe

Kraków, ul. Urzędnicza 10
tel. (012) 632-41-74
filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
tel. (012) 282-64-57

PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI NATURALNYMI

- ♦ fantazyjne fryzury i makijaże
- ♦ kreacja stylu ubioru
- ♦ nauka makijażu, tipsy
- ♦ dieta cambridge

tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

RZUĆ PALENIE

Zabiegi aparatem biorezonansu:

- nałogi
- alergię
- nerwice
- otyłość

Międzynarodowy Certyfikat Jakości ISO 9002
Rewelacyjne efekty !!!
Kraków, os. Złota Jesień ☎ 647-43-28

NOWOŚĆ

KOMPUTEROWA KONTROLA STANU ZDROWIA CAŁEGO ORGANIZMU
WSZYSTKIE NARZĄDY APARATEM „OBERON”

I DOBÓR BIOAKTYWNYCH DODATKÓW ŻYWNOŚCIOWYCH „VISION”.
Rejestracja telefoniczna 0501-691-499.

Odnowa Biologiczna

20 zł/moduł
Cena netto

Zapraszamy:
gabinety kosmetyczne, sauny, solaria, fitness kluby, gabinety odnowy biologicznej, salony fryzjerskie itp.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-34, fax 012/619-91-84.

ZAINWESTUJ W ZDROWIE
DIENNIK POLSKI Codziennie w „Kronice Krakowskiej”

Informator Medyczny
Ceny reklamy: 38 zł/moduł, 1 zł/słowo

Odnowa Biologiczna
Cena reklamy: 20 zł/moduł

Sprzedaż reklam tylko w pakietach dwutygodniowych lub miesięcznych.
Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-34, fax 619-91-30.

Wszystkie ceny bez VAT.

www.daphne.pl
Autoryzowany gabinet
THALGO

Morskie zabiegi na twarz i na ciało
Terapia masażem

Głęboki bio-peeling cypryjski
ul. L. Węgierskiego 4
boczną z Królów Jadwigi tel. 425-20-21

STUDIO KURACJI I KOSMETYKI TLENOWEJ
TERAPIA TLENOWA

NOWOŚĆ I KOSMETYKA TLENOWA
STUDIO POSIADA CERTYFIKAT

ul. Kaszteliana 45, tel. 427 04 53
Pon.-pt. od 10 - 18
pozostałe do uzgodnienia

Reklamy i ogłoszenia przyjmujemy w kasach:

ul. Wiślna 2, ul. Starowiślna 2,
tel. (012) 619-91-76,
w godzinach:
pn. - pt.: 8 - 18
sob.: 10 - 14

Stomatologia

BARDZO tanio. Protetyka. 012/296-35-55. 1511802

BEZBOLESNE leczenie, protezy bezklamrowe, porcelana, zatraski korzeniowe- paradontoza, RTG. Józefitów 3/10, 634-43-00. 143348/A

BEZBOLESNA stomatologia. Tanie, rabaty! Dyżur: soboty, niedziele, święta. Os. Kazimierzowska 7 /012/647-02-01, /012/649-03-45 146040/A

DOSTAWY naprawy, protezy. Poniedziałek-niedziela 10.00-18.00. Wrocławska 19. /012/632-90-24. 149744/A

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, aleja Słowackiego 50, 012/633-82-50. 144329

IMPLANTY zębowe. 0501-601-502. www.implanty.w.pl 1511902

KAZIMIERZOWSKIE 30. 012/647-94-48 pełny zakres usług stomatologicznych. 144686/A

LIBRODENT, 8-20, Librowszczyzna 3, 292-07-72. Pełny zakres usług, rentgen. 142288/A

POGOTOWIE stomatologiczne, pełny zakres leczenia. Mogilska 121. Czynne pon.-sob. 8.00-22.00, niedziela 9.00-21.00. /012/413-04-66. 143640/A

PROMOCJE świąteczne! Protezy, naprawy, Kolorowe, 012/425-88-53. 149115/A

PROTEZY, wizyty domowe. „ADH-dent”. 415-81-90. 143218/A

„WIE-MAR-DENT”- stomatologia protetyka, własne laboratorium. Codziennie 9-19, Stachewicza 3, Azory. 637-14-41. 143277/A

Rentgen zębów

PANORAMICZNY, punktowy. Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej. 411-92-64. 142886/A

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawianie zębów, os. Boh. Września 1, A/3G. 012/645-93-33. 142563/A

STOMATOLOGIA VADENT

LECZENIE, PROTEZOWANIE PORCELANA LASER - ŻEL

REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW

ul. Długa 30 rej. (8-20) tel.(012) 4233192

MEDICINA

ul. Rogozińskiego 12, tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79

CHIRURGIA SZCZĘKOWA

UL. BARSKA 12

TEL. 267-01-55, 269-2945

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA, PROTETYKA

Całodobowe Centrum Stomatologii

432 86 00

Specjalizacja: Implanty, leczenie chorób przyzębia

RTG

- Bezbolesne znieczulenie - the Wand
- Bezbolesne usuwanie kamienia nazębnego
- Rekonstrukcja złamanych zębów
- Mosty, licówki, korony, protezy natychmiastowe
- Korekta kształtu i koloru zęba
- Kolorowe wypełnienia dla dzieci
- Stomatologia estetyczna - likwidacja przebarwień
- Konsultacje przy użyciu kamery wewnątrzustnej
- Usuwanie zębów, leczenie w narkozie
- Naprawa protez na poczekaniu
- Szeroka profilaktyka (nowoczesne wybielanie, piaskowanie)

31-070 Kraków, ul. Dietla 38

AGMADENT

STUDIO STOMATOLOGICZNE

PEŁNY ZAKRES USŁUG PROTETYKA • RENTGEN

WYBIELANIE ZĘBÓW

LECZENIE BEZ WIERTŁA

Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20 tel.412-32-03 sob.9-15

GABINET STOMATOLOGICZNY

OS. DYWIZJONU 303

PAW. I TEL. (012) 649-44-66

PN. - PT. 9 - 19, SOB. 9 - 13

- pełny zakres usług stomatologicznych - protetycznych
- ortodoncja
- Rtg zębów
- Wybielanie zębów

EuroDent

CENTRUM DENTYSTYKI

Leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty.

RTG punktowy i panoramiczny

WYBIELANIE ZĘBÓW

Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20; sob. 9-16

634-58-93, 634-24-09

NAPRAWA PROTEZ

na poczekaniu

- korony, mosty z porcelany.
- **LECZENIE**

PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA.

ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8⁰⁰-20⁰⁰

ul. Na Błonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰

PROTEZY

naprawy

ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)

II piętro, pok. 211

czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13

tel. 269 28 70

EXPRESS

DENT AMERICA

www.dentamerica.pl

TRÓSKLIWA POLSKO - AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA

NOWOŚĆ!!! WYBIELANIE ZĘBÓW w 60 MINUT

PEŁNY ZAKRES USŁUG

- stomatologia zachowawcza (dzieci, dorośli)
- protetyka
- chirurgia
- narkozy

RTG

pl. SZCZEPAŃSKI 3 421-89-48 430-21-88 - l.p.

pl. SZCZEPAŃSKI 3 421-75-11 421-75-11 - l.p.

WIELICZKA ul. Słowackiego 9 tel. 288 10 74

pn.-pt. 9 - 20 sob. 9 - 14

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

dr n. med. Barbara Książkiewicz-Józwiak

- **KOMPLEKSOWE** specjalistyczne leczenie stomatologiczne
- **IMPLANTY** (wszczepy) szwajcarskiej firmy Straumann - 9 letnie doświadczenie
- **LECZENIE** chorób przyzębia i regeneracja kości
- **ZNIECZULENIE WAND** • **ORTODONCJA** - dr Anna Widmańska - białe aparaty stałe...

Ponad 50 letnia tradycja rodzinna i 20 letnie doświadczenia własne !!

Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2

e-mail: info@studiose.med.pl; www.studiose.med.pl

Informujemy, że Klinika Stomatologii Estetycznej - przy ul. Lubicz nie jest naszą filią

inter DENTAL

— RTG - PANTOMOGRAFICZNY

- mosty, licówki, korony i korony pełnoceramiczne
- nowoczesna protetyka - wszelkie protezy - **TELESKOPOWE**
- szeroka profilaktyka (nowoczesne wybielanie, piaskowanie)
- zabiegi estetyczne - likwidacja przebarwień
- leczenie w narkozie (wszelkie zabiegi)
- implanty, biżuteria nazębna
- radiowizjografia
- kamera wewnątrzustna

BEZBOLESNE znieczulenie - system „Wand”

lek. stom. Marta Marska
lek. stom. Tadeusz Dudek
lek. stom. Marcin Sielski

lek. stom. Sławomir Karwan
lek. stom. Andrzej Marczyński

Kraków, ul. Karmelicka 3, tel. 421 48 00

pon. - pt. 9⁰⁰-21⁰⁰, sobota 9⁰⁰-14⁰⁰

DENTYSTYKA

- Leczenie zachowawcze
- Chirurgia w narkozie 411-56-04
- Protetyka na poczekaniu
- Ortodoncja - RTG
- Usługi w domu u pacjenta

RATY • KARTY PŁATNICZE

ul. Kielecka 7 a, tel. (012) 411-96-13, 411-95-44

os. Kalinowe, tel. (012) 648-11-97

Czynne pn. - pt. 8⁰⁰ - 20⁰⁰, sob. 9⁰⁰ - 14⁰⁰

www.dentystyka.krakow.pl

Pol Dent

Stomatologia estetyczna

Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego) tel. 633 44 42, 632 94 44, czynne od 9⁰⁰ do 21⁰⁰

Niedziela i święta 9-20

STOM. ZACHOWAWCZA	• wypełnienie kompozytowe chem. 19,- zł.	• usunięcie zęba 39,- zł.
• konsultacja i badanie kamerą	• odbudowa zęba 69,- zł.	• usunięcie kamienia z polerowaniem 48,- zł.
• wewnątrzustna bezpłatnie	• sztyft 19,- zł.	PROTEZYKA
• wypełnienie światłoutwardzalne 29,- zł.	• znieczulenie 9,- zł.	• proteza całkowita 349,- zł.

e-mail: cartex@ramtel.com.pl

NAJNIŻSZE CENY USŁUG PONADSTANDARDOWYCH !!!

STOMATOLOGIA

Pełny zakres usług

Leczenie Chirurgia Protetyka Ortodoncja Narkozy

Protezy i usuwanie zębów w domu pacjenta

Rabaty dla emerytów i rencistów

Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzinskiego 2)

pon.-pt. 9.00-20.00, sob. 9.00-14.00

tel/fax (012) 423-54-45, 296-20-15

KLINIKA STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

lek. stom. Barbara Borowska-Jachym

- korekta kształtu i koloru zęba
- rekonstrukcja złamanych zębów
- korony porcelanowe, protezy zatraskowe
- licówki porcelanowe
- ortodoncja (aparaty stałe i ruchome)
- chirurgia (resekcje, implanty)
- konsultacje przy użyciu kamery wewnątrzustnej

Pracownia RTG ul. Lubicz 24 wykonuje zdjęcia:

- punktowe
- panoramyczne
- ortodontyczne (cefalo, wiek kostny)
- scany
- implantologiczne

Kraków ul. Lubicz 24 tel. 430-34-63, Nowa Huta os. Teatralne 10 (kino Świt) tel. 644 89 01

Zapraszamy od pon.- do pt. 9-19, sob. 9-12

kowdent

dr n. med. St. Kownacki

Wszelkie usługi stomatologiczne

Nowości:

- bezbolesne znieczulenia komputerowe — system „WAND”
- implantologia — implant w jeden dzień system Branemark i inne
- licówki, mosty i korony Procera — nowość w estetyce
- wybielanie zębów najnowszymi metodami
- likwidacja przebarwień w jeden dzień — technika plazmowa
- mikroskopowa metoda leczenia kanałowego
- leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser
- bezbolesne usuwanie złogów nazębnych
- sterowana regeneracja tkanki kostnej

ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, 431-27-70, pon.-pt. 8-21, sob. 8-14

ul. DIETLA 75/2, tel. 429, 21, 84, 429-24-06, pon.-pt. 8-21

MA - DENT

NOWOCZESNA STOMATOLOGIA

PEŁNY ZAKRES USŁUG

RTG na miejscu (RATY)

RYNEK DĘBNICKI 13/6 I P.

tel. (012) 269-13-35

ROYAL MEDICAL

Kompleksowa Opieka Stomatologiczna

- **PROTEZYKA***
- **CHIRURGIA**
- **ORTODONCJA**
- **WYPEŁNIENIA**
- **IMPLANTY**
- **NARKOZA**

*Korony z materiałów eliminujących ryzyko alergii

Kraków, ul. Zwierzyniecka 29 II p. tel.: (*12) 431-15-85, fax: (*12) 431-15-62

czynne: pn.-pt. 9-20 sb. 9-13

Prywatna Praktyka Stomatologiczna GLOBUS s.c.

Oferujemy pełny zakres usług stomatologicznych:

- stomatologia zachowawcza
- stomatologia dziecięca
- chirurgia stomatologiczna
- periodontologia - leczenie schorzeń przyzębia
- endodoncja - leczenie schorzeń miazgi
- protetyka
- ortodoncja
- laseroterapia
- profesjonalna profilaktyka

Kraków al. Pokoju 2A tel. (012) 412 07 99

Całodobowe Pogotowie Nagłych Przypadków tel. 412 36 93

CAŁODOBOWE CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ

- protezy w ciągu 1 dnia, naprawa protez
- licówki, mosty i korony porcelanowe, zatraski
- korekta kształtu i koloru zęba, wybielanie, piaskowanie
- rekonstrukcja złamanych zębów
- chirurgia - zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe, podcinanie wędzidełek, implanty, bezbolesne borowanie
- ortodoncja: aparaty stałe i ruchome (białe, kolorowe)
- biżuteria zębowa, kolorowe wypełnienia dla dzieci

ul. Zaczysze 6, koło dworca (przecznica z Basztowej) tel. 422-22-66

www.nonstopdent.krakow.pl

24 h

również w niedziele i święta

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO

DENTA MED

również w niedziele i święta

ORTODONCJA APARATY Stale, Ruchome	LECZENIE I USUWANIE W NARKOZIE IMPLANTY CHIRURGIA	BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM ŻELEM	PROTEZY MOSTY PORCELANOWE ZATRZASKI

Wizyty Domowe

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA

NAPRAWA PROTEZ

RENTGEN

Kraków, ul. AUGUSTIAŃSKA 13
(równoległa do ul. Krakowskiej)

tel. (012) 292-33-00, 430-60-76

SPECJALIZACJA PROTETYKA

PORCELANA BEZ METALU NOWOŚĆ!

STOMATOLOGIA

- rekonstrukcja złamanych zębów • chirurgia
- implanty i wybielanie zębów • leczenie zachowawcze

Lekarzy stomatologów zapraszamy do współpracy z laboratorium 0501-045-035

Prądnik Czerwony, ul. D. Pasterza 93 tel. (012) 417-33-84

Pon. - pt. 9.00 - 19.00, sob. 9.00 - 14.00

Szczegółowe informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-91-34

STOMATOLOGIA

DZIENNIK POLSKI

ZAINWESTUJ W ZDROWIE

DZIENNIK POLSKI Codziennie w „Kronice Krakowskiej”

Informator Medyczny

Ceny reklamy: 38 zł/moduł, 1 zł/słowo

Odnowa Biologiczna

Cena reklamy: 20 zł/moduł

Sprzedaż reklam tylko w pakietach dwutygodniowych lub miesięcznych.

Szczegółowe informacje pod nr. tel. 012/619-91-34, fax 619-91-30.

Wszystkie ceny bez VAT.

Informator Podręczny

Gastronomia

GRAND HOTEL

UROCZYSTY WIECZÓR WIGILIJNY
oraz SYLWESTROWY

Serdecznie zapraszamy

Kraków, ul. Sławkowska 5/7
tel. 421-72-55, fax 421-83-60
hotel@grand.pl, www.grand.pl

Best Western
Hotel Piast

KOLACJA WIGILIJNA
PRZY ŚWIECACH ORAZ
WIECZÓR SYLWESTROWY

Serdecznie zapraszamy

Kraków, ul. Radzikowskiego 109
tel. 636 46 00, fax: 636 47 74
biuro@hotelpiast.pl, www.hotelpiast.pl

PROFESJONALNY
CATERING

HOTEL LIPSK

Kraków os. Albertyńskie 1-2
tel. 647-33-91, 648-20-04
wesela, komunie, bankiety

RESTAURACJA
SREBRNA GÓRA

Wesela
Sylwester

tel. 12 / 429 - 71 - 23
www.srebrnagora.home.pl

ZESTAWY KANAPKOWE

Na każdą okazję...

Szeroki wybór kompozycji smakowej
Dostawa na terenie Krakowa gratis

Mile wieczory w "CAFÉ SUKIENNICZE"
SYLWESTER 2002/2003
KARAOKE - każda sobota
wstęp wolny

Rynek Główny 1/3
tel. (012) 422-24-68, fax 423-10-99

Ekskluzywne
kanapki

Dostarczamy na konferencje,
przyjęcia okolicznościowe,
szkolenia itp.

292 20 20, 292 29 29

Dostawa na terenie Krakowa gratis!

SYLWESTER
RESTAURACJA
ŚLĄSKA

Kraków, ul. Królewska 1
tel. 12 / 633 -07 -15

Informator Podręczny

Cena 20 zł/moduł

Sprzedaż tylko w pakiecie 2 tygodniowym lub miesięcznym.
Zainteresowanych reklamą serdecznie zapraszamy: (012) 619-91-78.

bez podatku VAT

Spotkania Opłatkowe

Wyjątkowy świąteczny nastrój
w Wierzyńku lub w Państwa Firmie

Rynek Główny 15, tel. (12) 292 10 88

LOT CATERING

USŁUGI GASTRONOMICZNE
W PEŁNYM ZAKRESIE

Uroczyste
spotkania
wigilijne dla firm

tel. (12) 285 52 61 do 64

DOLCE VITA

zaprasza na wieczory taneczne
codziennie od 18.00
oraz coroczny

BAL SYLWESTROWY.

Szampańska zabawa,
dobra kuchnia,
w bardzo atrakcyjnych cenach.

Kraków, Grodzka 43/1 p.,
421-66-06 od 12.00

SYLWESTER
NA STARYM KAZIMIERZU

Restauracja "KLIMAT"
oferuje dobrą zabawę,
świetną kuchnię i muzykę
do białego rana.

Cena 160 zł od osoby
Rezerwacja:
Plac Wolnica 7
Tel. 012/422-00-46

Serdecznie zapraszamy!

Restauracja Hotel*** Galicya

WESELA

studniówki, komunie,
wszelkiego rodzaju imprezy
(z możliwością noclegu)

Lokal klimatyzowany, parking strzeżony.
Kraków, ul. Rzemieślnicza 4,
tel/fax 012/267-34-20,
0501-233-379, 012/267-51-33, 0502-072-740

CUKIERNIA MICHAŁSCY

poleca

TORTY PIĘTROWE OKOLICZNOŚCIOWE

ciasta, ciastka bankietowe
kanapki (z dostawą do domu)

Tel. 012/637-73-35

pl. Dominikański 1 • św. Tomasza 18 • Budryka 6
pl. Imbramowski 138 • Makro, Gigant.

BALONY - GWIZDKI
CZAPECZKI-GIRLANDY
SERPENTYNY
KAPELUSZE

Sylwester i karnawał już tuż,
zapraszamy do naszej hurtowni.

Rynek Dębnicki 5 - godz. 10-18
Tel. 0602 660 984
Tel/fax: 269 19 72

Opieka

SŁONECZNA
PRZYSTAŃ

Dom dla osób starszych
z fachową opieką.
Możliwość krótkich pobytów.

Tel. (012) 270-01-80,
0603-225-282

www.slonecznaprzystan.prv.pl

Sport

SZKOŁA TENISA" 108"

Piotr Kostuch
Hala Tenisowa ESKADA
Kraków, ul. Szuwarowa 1

Szkołka tenisowa dla dzieci
Lekcje indywidualne dla dorosłych

FERIE - OBOZY
Narciarsko Tenisowy
SŁOWACJA

tel. (012) 266-05-46, 0604-72-48-05
szkola.tenisa@wp.pl

SNOW
BOARD

KLUB, OBOZY...

Karmelicka 13 tel. 421 38 02

RUDAWA TENNIS CLUB

zaprasza do nowo zbudowanej
4-kortowej hali tenisowej
w Rudawie (Gm. Zabierzów)
oferujemy:

- korty o nawierzchni dywanowej
- doskonałe ogrzewanie
promiennikowe
- komfortowe zaplecze
- lekcje indywidualne z trenerami
- szkolkę tenisową dla dzieci

Rezerwacja tel: 012/283 83 88

Weterynaria

LECZNICA DLA ZWIERZĄT

lek. wet. KRZYSZTOF KLIMAS
Kraków, ul. Szybka 29
(obok placu targowego w Bińczycach)

pn. pt. 12⁰⁰-19⁰⁰, sob. 9⁰⁰-11⁰⁰
tel. 0601-47-70-50,
(012) 642-08-49

porady, szczepienia, leczenie,
zabiegi chirurgiczne
Możliwość zamawiania
wizyt domowych

SPECJALISTYCZNA
LECZNICA DLA ZWIERZĄT

ul. Brodowicza 13,
tel. 411-28-67, 411-84-98

pon.-piąt. 8⁰⁰-20⁰⁰, sob.-nied. 8⁰⁰-14⁰⁰, 16⁰⁰-20⁰⁰
• RTG, laboratorium weterynaryjne
• salon fryzjerski
• specjalistyczny sklep dla zwierząt
Dyżur całonocowy TYLKO w nagłych wypadkach.
PROMOCYJNE CENY KARM.

GABINET WETERYNARYJNY HELP

Lek. Wet. Seydou Zan Diarra
zaprasza

Kraków, Gdynska 11a, tel. 636-02-06
w godz.: 9-20 • sob. 9-16 • nied. 10-13
www.propozycje.pl/help

BADANIA LABORATORYJNE
USG - EKG - zdjęcia RTG

Chirurgia, ortopedia, dermatologia,
okulistyka, położnictwo, ultradźwięki
korekta uszu, korekta jamy nosowej
salon piękności psów

Sprzedaż karm:

"Eucanuba", "Royal", "Advance"
Opakow. 10 i 15 kg. Dowóz gratis

Reklamy Ogłoszenia

Praca

AUPAIR. /012/633-16-00. 149208/H
CHAŁUPNICTWO (długopisy). 034/317-93-11. 146763/A

Nauka

ANGIELSKI, Business English, Sophis. /012/656-20-48. 144447/A
KOMPUTEROWE, indywidualne kursy. /012/422-07-30, 0501-179-640. 140854/A
LEKCJE tańca. 0502-543-132. 24751/A
MATEMATYKA, intensywne przygotowanie w zakresie podstawowym, gimnazjalnym, średnim oraz wyższym, prowadzi doświadczony nauczyciel, tel. /012/421-38-09. 131653/B
TANIEC. 0604-473-666. 141757/A

Kupno

A. A. A. Antyczne: bibeloty, meble, obrazy, zegary. Zdecydowanie. Gotówka! 012/451-45-24. 138825/A
MAKULATURA, złom, odpady folii, tworzyw sztucznych, PET, /012/644-19-02. 144374/B

Sklepy

MASZYNY szyjące, domowe, przemysłowe, overlocki, kaletnicze, szewskie, rymarskie, kuśnierskie, skup, sprzedaż, naprawa. 012/634-41-99, Prądnicka 78A. 113199/A
RAKOWICKA 19. Sklep Twojego Dziecka „Bobas” wyprawk, duży wybór, promocyjna karta stałego klienta. 150801/A
TELEFONY komórkowe, skup, sprzedaż, serwis sim-lock. 0604-362-950. 24964/A

Sprzedaż

BALUSTRADY, ogrodzenia, kraty. 012/635-17-54. 143779/A
DREWNO bukowe kominkowe. 0501-45-11-14, 0501-45-11-16. 147670/A
GARAŻE 810, (012)271-58-70, (018)332-01-22. 865/A
KASY fiskalne, raty. /012/415-33-60. 139194/A
KRATY antywłamaniowe. 012/635-17-47. 143770/A

SAUNY i wszystko do saun Scandinavia, Klimackiego 14. 012/652-77-24. Zagórze-Kawcze 41, 012/451-16-85, www.scandinavia.net.pl, scandinavia@pf.pl 143446/A

Zwierzaki

AKITY. 032/225-01-34. 991/A
LABRATORYJNE szczenięta. Doskonałe rodowodowo. Hodowla domowa. 018/26-87-045, 0694-206-298. 152482/A
ROTTWEILERY. 0608-501-322. 152585/A
TCHÓRZOFRETKI. /012/278-43-99. 135197/A

Motoryzacyjne

ALARMY, centralne zamki. 012/644-45-17, Cienista 12. 143466/A
AUTOGAZ „BKZAuto” autoryzacja montaż raty Politechnika Czyżyny. /012/628-33-59. 128310/B
AUTOGAZ „Gaz-Hurt-Patola”. Homologacja. Raty. 012/413-88-21. 141605/A
AUTOGAZ montaż, serwis, raty. Promocja. 0503-461-261, (012/425-53-04 po 17.00). 148419/A

Reklamy Ogłoszenia

NIEZALEŻNE ogrzewanie do samochodów firmy Eberspaecher Atesso Truma. Montaż, serwis, skup. 0602-212-894, 012/285-45-84. 92307/A

Usługi motoryzacyjne

AUTOGAZ. Montaż, wtrysk gazu. 012/410-60-45. 141601/A
AUTOWYPOŻYCZALNIA korzystnie. 012/292-41-09. 144552/A

Lokale

CHRZANÓW mieszkanie 56 m² sprzedam. 032/754-12-21. 24974/A
OKAZJA! 40 m² sprzedam. 0601-50-78-35. 146973/A
OKAZJA, centrum- Basztowa, do wynajęcia bez pośredników mieszkanie 112 m², 3-pokojowe, II piętro. 0602-646-579. /061/865-13-30. 142190/A
SPRZEDAM nowe 1-pokojowe, ul. Młoty. Tel. 0608-554-053. 150908/A

Nieruchomości

ADMINISTROWANIE i zarządzanie nieruchomościami. /012/423-13-12. 24886/A
BUDOWLANE. /012/632-59-79. 149208/G
ZARZĄDZANIE, administrowanie nieruchomości, bardzo solidnie. Pomoc w organizowaniu wspólnot mieszkaniowych. Maxus, Olszańska 5a /012/292-68-48. www.maxus.net.pl 145442/A
10 arów, bardzo ładna, Wieliczka/ Kraków sprzedam. Tel. 012/281-27-15. 152004/A

Uroczystości

ORKIESTRA 800 złotych. 012/281-93-24. 148425/A
www.margos.prv.pl

FIRMA POGRZEBOWA „KARAWAN” s.c.

CAŁODOBOWE POGOTOWIE POGRZEBOWE
TEL. 658-21-11,
8.00 - 15.00 - 632-11-22, 412-87-81.

Koszt pogrzebu na terenie Krakowa już od 1200 zł.
Różnicę z zasiłku pogrzebowego wypłacamy przed pogrzebem.

ZAKŁAD USŁUG
POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16
poleca

BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE
W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całonocowy, przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

ZAKŁADY
POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębalów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00.

DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWÓZY Z MIESZKAŃ
również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04
BATOWICE, UL. REDUTY 1

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien, obsługa żałobników, transport kraj i zagranica, kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

Usługi budowlane

DACHY. /012/648-18-79. 141933/A
 KRATY produkcja, montaż. 012/635-17-54. 143772/A
 OKNA. 012/27-13-666. 143275/A

Naprawy

ŁODÓWKI, zamrażarki. 012/411-49-66. 142685/A

Transport

BAGAŻÓWKA. 012/654-13-92, 0600-613-256. 148043/B

Biznes

A. A. A. „Biuro rachunkowe” tanio, profesjonalnie, księgi handlowe, podatkowe, VAT, ZUS. 012/421-28-98. 939/A

BUDYNEK mieszkalno-przemysłowy 600 m², media, 1,11 ha budowlano-przemysłowa. Okolice Kocmyrzowa, 650.000,-. Sprzedam. /012/649-28-08. 141538/A

Pożyczki

BEZPORĘCZENIOWE. /012/429-46-08. 149208/A
 BEZPORĘCZENIOWE. /012/632-59-79. 149208/D
 BEZWARUNKOWE, lombard, windy kacje. /012/656-03-53. 149208/F
 CHWILOWE. /012/429-46-08. 149208/B
 CHWILOWE. /012/632-59-79. 149208/C
 CHWILÓWKI. /012/656-03-53. 149208/E
 KORZYSTNY lombard, Kalwaryjska 18, na przeciw Korony. /012/65-65-150. www.lombard.l.pl 142060/A
 POŻYCZKA na Nowy Rok. Do 3000,- bez poręczy. Pl. Nowy. /012/432-84-12. Obsługa GE Capital Bank. 149593/B

Komunikaty

ŻYCZENIA najlepsze świąteczne i noworoczne składa obecnym i przyszłym klientom Maxus, Zarządca Nieruchomości, Olczańska 5a. 145442/C

DZIENNIK POLSKI

Największa gazeta codzienna Małopolski,
przygotowuje na

16 stycznia 2003 r.

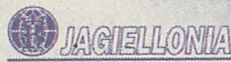
kolorowy magazyn specjalny

NA FERIE

a w nim

przegląd najciekawszych ofert
krajowej i zagranicznej turystyki zimowej.

Wszystkich zainteresowanych reklamą prosimy o kontakt
pod nr. tel. (012) 619-91-78, fax (012) 619-91-84.

31-007 Kraków, ul. Wisła 2,
e-mail: bpo@jagiellonia.krakow.pl
tel. turystyka (012) 422-03-45,
tel. bilety lotnicze (012) 411-22-88
fax. (012) 422-77-93

WYSPY KANARYJSKIE

(Gran Canaria, Teneryfa, Lanzarote, Fuerteventura)

MAROKO • EGIPT • TUNEZJA

hotele 3,4 i 5-gwiazdkowe, dwa posiłki dziennie lub all inclusive,
ubezpieczenie KL i NW, opieka polskiego rezydenta

DZIENNIK POLSKI

Zadzwoń

i zamieść swoje ogłoszenie.*

(0 prefix 12) **619-91-45**

* Od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00 - 16.00, można telefonicznie złożyć ogłoszenie drobne, płatne kartą kredytową:

AUTO KOMIS przy salonie Nissana - ZAKUPY BEZ RYZYKA!!!
KĄDE AUTO W ROZLICZENIU!!!

NISSAN - TREMAŁNE PRZEŻYCIA

PICKUP

TERRANO

PATROL GR

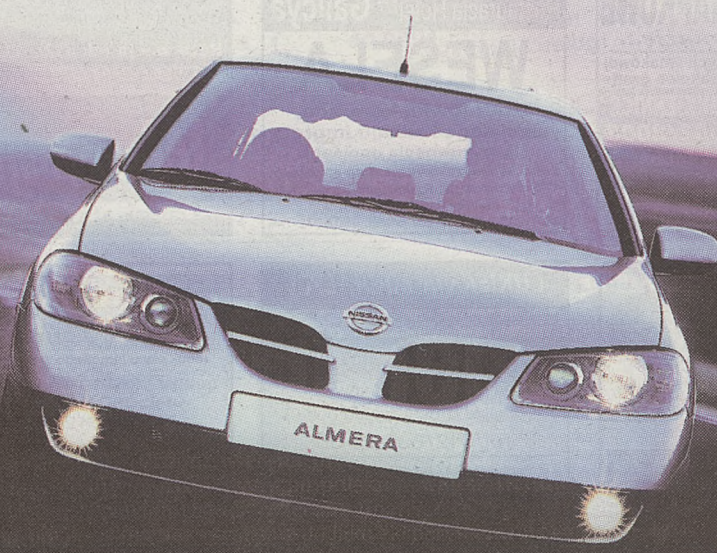
Oczekuj więcej. Niepowtarzalnych wrażeń połączonych z komfortem jazdy. Zaawansowanych systemów napędu 4x4. Nowoczesnych silników. Bogatych opcji dodatkowego wyposażenia. Samochody terenowe Nissan X-TRAIL, Terrano, Patrol GR i Pickup. Dla ludzi, którzy wiedzą, czego chcą.

Nieograniczone
możliwości

NOWY NISSAN **ALMERA**

TWOJA **NOWA**
RZECZYWISTOŚĆ

NOWA
ALMERA

www.auto-adamus.com.pl

adamus@nissan.com.pl

Nowa Almera to nie tylko przyjazna technologia, niezwykle bogate wyposażenie i wyjątkowy wygląd, ale również nowe, bardziej dynamiczne silniki. Bądź pewien, że nowa Almera szybko stanie się Twoim nowym przyzwyczajeniem i... **Twoją nową rzeczywistością.**

NISSAN - ADAMUS

30-644 Kraków, ul. Kamieńskiego 43

tel. (0 12) 425-56-00, 425-56-42, faks (0 12) 655-00-32

MP w łyżwiarstwie szybkim na Stegnach

Medal dla Krakowa!

Już bardzo dawno reprezentant Krakowa nie zdobył medalu w mistrzostwach Polski w łyżwiarstwie szybkim.

Wczoraj na warszawskim torze Stegny srebrny krążek wywalczył Rafał Gašior studiujący na krakowskiej AWF i reprezentujący klub AZS

AWF Kraków. Wygrał Paweł Abratkiewicz (KS Pilica Tomaszów Mazowiecki).

Olimpijczyk z Salt Lake City Paweł Zygmunt (Erbet Nowy Sącz-Krynica) wywalczył złoty medal na dystansie 5000 m.

Dwa złote medale na 500 i 1500 metrów zdobyła olimpijka Katarzyna Wójcicka (Górnik Sanok). (AS)

W zawodach FIS w Sestriere

Bachleda jun. pierwszy

Andrzej Bachleda junior dwukrotnie był najlepszy w slalomach specjalnych o punkty FIS, które odbyły się w Sestriere (Włochy).

W pierwszych zawodach Bachleda uzyskał łączny czas obu przejazdów 1.24,82 i wyprze-

dził Włochów Matteo Marsaglia (1.25,13) oraz Gianluca Olivero (1.26,28).

Następnego dnia Bachleda (1.39,10) drugiego w klasyfikacji Włocha Davide Midalego wyprzedził o prawie 2,5 s (1.41,49). Trzeci był reprezentant Andory Alex Antor (1.41,51). (PAP)

Nowa konkurencja w PŚ biegowym

Dwa biegi w jednym

Od tego sezonu mamy nową konkurencję w biegach narciarskich kobiet i mężczyzn, tzw. bieg podwójny.

Zawodniczką do biegu na 5 km (technika klasyczna) i zawodniczą do biegu na 10 km (też techniką klasyczną) ruszają ze wspólnego startu. Po przebiegnięciu odpowiednio 5 i 10 km w specjalnie przygotowanych boksach zmieniają sprzęt (trwa to średnio ok. pół minuty) i ruszają na trasę (panie znowu na 5 km, panowie na 10 km), techniką dowolną.

Ten podwójny bieg w konkurencji pań wygrała pewnie Norweżka Skari, która aż o 32,9 s wyprzedziła swoją rodaczkę Bjoergen, oraz o 40,6 s Kristinę Smigun z Estonii. Ju-

styna Kowalczyk z Maratonu Mszana Dolna była 41., tracąc do Skari 4,52 min.

Bieg podwójny wygrał Niemiec Axel Teichmann. Jest to jego pierwsze w karierze zwycięstwo w zawodach PŚ. Janusz Krężelok z czasem 53,29,8 uplasował się na 42. pozycji. Do zwycięzcy stracił 3,27,1.

Bieg podwójny panów: 1. Teichmann (Niemcy) 50.02,7; 2. Soedergren (Szwecja) strata 0,9 s; 3. Angerer (Niemcy) 16,8; 42. Krężelok 3.27. **1. Klasyfikacja generalna PŚ:** 1. Hettnad (Norwegia) 330 pkt; 2. Sommerfeldt 315; 40. Krężelok 46.

Bieg łączony kobiet: 1. Skari (Norwegia) 27.59,7; 2. Bjoergen (Norwegia) strata 32,9 s; 3. Smigun (Estonia) 40,6; 41. Kowalczyk 4.52,4. Klasyfikacja PŚ: 1. Skari 542 pkt; 2. Smigun 424. (AS)

„Srebro” Jordana w DMP

AZS AWF Warszawa (297 pkt), Jordan Kraków (251,5) i Novita-10 Zielona Góra I (241) - to medaliści drużynowych mistrzostw Polski w pływaniu, które odbyły się w Spale.

Najlepszym zawodnikiem został Konrad Kaźmierczak (Trójka Łódź) 44 pkt. Szóste miejsce zajął Filip Wroński (Jordan) 36. Najlepszą zawodniczką została Otylia Jędrzejczak (AZS AWF Warszawa) 52 pkt, drugie miejsce zajęła Klaudia Palak 46, a czwarte Katarzyna Staszak (obie Jordan Kraków) 45.

Oto lokaty reprezentantów Jordana: mężczyźni - 200 m dowolnym: 2. Piotr Florczyk 1.50,93, 400 m dowolnym: 3. Łukasz Gimiński 4.03,16, 100

m klasycznym: 3. Wroński 1.02,94, 200 m klasycznym 1. Wroński 2.15,22, 200 m grzbietowym: 1. Florczyk 2.00,47, 3. Piotr Urbańczyk 2.04,51, 200 m zmiennym: 1. Wroński 2.04,47, 4x100 m zmiennym: 3. Jordan 3.52,53; kobiety - 100 m dowolnym: 2. Klaudia Palak 58,15, 200 m dowolnym: 1. Palak 2.03,12, 400 m dowolnym: 2. Palak 4.20,50, 200 m motylkowym: 2. Palak 2.20,72, 100 m grzbietowym: 1. Katarzyna Staszak 1.02,19, 200 m grzbietowym: 2. Staszak 2.15,36, 200 m zmiennym: 2. Staszak 2.21,84, 400 m zmiennym: 3. Staszak 5.00,24, 4x100 m zmiennym: 3. Jordan 4.31,58, 4x100 m dowolnym: 3. Jordan 3.59,58. (FIL)

Sportowy ekran

NIEDZIELA. 10-16 ZDF: Sport (sporty zimowe); 10.15-12 i 17.30-18.15 EUROSPORT: PŚ w biathlonie (biegi na dochodz. MK); 12.45-13.45 i 0.30-1.15 EUROSPORT: PŚ w narc. alp. (gigant M); 13.45-15.45 TVP 1 oraz 13.45-15.30, 18.30-20 i 23.15-0.30 EUROSPORT: PŚ w skokach narciarskich (Engelberg); 14.55 i 0.30 CANAL PLUS NIEBIESKI: Blackburn - Manchester Utd. (liga ang.); 17 i 4.20 CANAL PLUS NIEBIESKI: Liverpool - Everton (liga ang.); 17.20 TVP 1: Sportowy Express; 18.10 RAI UNO: liga włoska; 19.35-20 TVP 2: Tylko futbol (mag.); 20.25 CANAL PLUS: Valencia - La Coruna (liga hiszp.); 22.20 TVP 2: Sport-telegram; 22.30 CANAL PLUS NIEBIESKI: Sport+ (mag. lig. zagr.); 22.45-23.30 DSF: La Ola (ligi zagr.); 23-24 POLSAT: Piłkarski salon (mag.); 24-1 POLSAT: Mag. Ligi Mistrzów.

PŚ w Engelbergu: dopiero 15. lokata Małysz

Uśmiech Ahonena

Siódmy konkurs skoków o PŚ w szwajcarskim Engelbergu wygrał Fin Janne Ahonen, drugi był rewelacyjny 19-latek z Austrii Mathias Hafele, trzeci Sven Hannawald. Adam Małysz dopiero 15 Tomisław Tajner 28.

Po sobotnim treningu wydawało się, że Małysz stanie na podium, a być może nawet wygra konkurs. Tymczasem w sobotę Małysz skakał jak nie... Małysz. Był bardzo wolny na rozbiegu, nie trafił z momentem wybiecia. Po 1. serii Małysz był dopiero 13. (skok 124 m). Druga próba, z wyższej belki, była gorsza o 6 metrów i Małysz obsunął się na 15. miejsce. Tak nisko nie był od konkursu w marcu 2002 roku w Harrachovie, gdzie zajął 18. miejsce. Po konkursie polscy dziennikarze nadaremnie czekali na Małysza, szybko zniknął ze skoczni.

Poczekajmy z wyciąganiem wniosków do dzisiejszego konkursu, w skokach w ciągu 24 godzin wszystko potrafi się zmienić diametralnie. Tak było z Austriakiem Hoellwarthem, na treningu w piątek Małysz w trzech skokach dołożył mu 34 metry, wczoraj Austriak wygrał z Polakiem w dwóch próbach o 9,5 metra.

Konkurs po raz 14. w swojej karierze wygrał Fin Janne Ahonen. Był 4. po 1. serii (128

Skacze Ahonen

Fot. PAP/EPA

m), ale w 2. kolejce skoczył najdalej w konkursie - na 132 m. O Ahonena dziennikarze piszą kamienna maska. Nigdy nie uśmiecha się. Wczoraj zrobił wyłom, w pewnym momencie uśmiechnął się do kamery od ucha do ucha.

Supersensacją była druga lokata kończącego w poniedziałek 19 lat Austriaka Mathiasa Hafelego. Był to jego debiut w PŚ! Został włączony do ekipy po wygraniu i zajęciu

2. miejsce przed tygodniem w konkursie o Puchar Kontynentalny w Lahti. Hafele był nawet liderem po 1. serii (131 m), w 2. też poszybował daleko (126,5 m).

Wraca do formy Sven Hannawald, był trzeci, skoki 129,5 i 124,5 m. Lider PŚ Martin Hoellwarth był 5. (124,5 i 127), jego rodak Andreas Widhoelzl 6. (126,5 i 124). Na skocznie powrócił Martin Schmitt i był to start obiecujący. 16. lokata (124,5 i 117,5). Zupełnie nie udał się start pupilowi gospodarzy, podwójnemu mistrzowi olimpijskiemu Ammannowi, skokiem 111,5 m nie wszedł nawet do finału (był 34.).

Z dwójki pozostałych Polaków 3 punkty zaliczył do klasyfikacji PŚ za 28. miejsce Tomisław Tajner (114 i 111), Marcin Bachleda źle skoczył w kwalifikacji, tylko 98,5 m i był 51.

Dzisiaj drugi konkurs o godz. 13.45.

(AS)

Apoloniusz Tajner

Za bardzo chce wygrać...

Trener Apoloniusz Tajner: - Wydawało się po piątkowym treningu, że Adam będzie walczył o wygraną. Dzisiaj spotkała mnie nieprzyjemna niespodzianka. Mamy dwóch zawodników w „30”, a jednak jest to

dzień porażki. Adam miał bardzo niskie szybkości na progu, źle czuł się na mokrych, głębokich torach. Wiadomo, że narty Elan nie są dobre na taką chlapę. Po wyjściu z progu Adam miał niski pułap lotu. Z tego nie

dało się więcej skoczyć. Adam chciał poprawiać skoki, a popełniał kolejne błędy. Zachowywał się na skoczni jakby chciał przeskoczyć samego siebie. Za bardzo chce wygrać, bo wie, że czeka na to cała Polska. (AS)

Janne Ahonen

Pokochał Engelberg

Janne Ahonen ma dopiero 25 lat, a lista jego sukcesów jest bardzo długa.

Był mistrzem świata juniorów, 3-krotnie mistrzem świata seniorów, zdobył srebrny medal na igrzyskach Salt Lake City, w drużynie. Wygrał wczoraj po raz 14. w Pucharze Świata, pierwsze zwycięstwo odniósł właśnie w Engelbergu, w grudniu 1993 roku. Lubi startować na tej skoczni, wygrał tutaj także w styczniu 1999 roku, teraz triumfował po raz trzeci.

Urodził się w Lahti, startuje w klubie Lahden Hihtoseura. Jest zaręczony, ma syna. Pytany przez dziennikarzy - dlaczego tak rzadko uśmiecha się, odpowiada: - *Taki mam charakter. Cieszę się wewnątrz, ale nie potrafię tego okazywać na zewnątrz.*

(AS)

Janne Ahonen

Fot. Rafał Stanowski

Sport

REMIS POLSKI

Polska zremisowała z Czechami 33-33 (17-15) w sobotnim meczu rozgrywanego w Kielcach turnieju piłkarzy ręcznych „Christmas Cup”. W drugim meczu Węgry wygrały ze Słowacją 27-19 (13-13).

TRZECIA PORAZKA

Trzeciej porażki doznali polscy hokeiści w mistrzostwach świata drużyn do lat 20, dywizji 1, grupy B, które odbywają się w Bledzie. W sobotę przegrali z Duńczykami 1-9 (0-2, 1-2, 0-5).

BRIEGEL W ALBANI

Niemiecki trener Hans Peter Briegel podpisał 10-miesięczny kontrakt z Albańskim Związkiem Piłki Nożnej. Reprezentację tego kraju będzie prowadził do zakończenia eliminacji ME.

W NHL

Wyniki piątkowych meczów w zawodowej lidze hokeja w lodzie NHL: Buffalo Sabres - Florida Panthers 0-3, Atlanta Thrashers - Carolina Hurricanes 2-3 (po dogr.), Chicago Blackhawks - Columbus Blue Jackets 3-1. (F)

Klasa Realu

W lidze hiszpańskiej w sobotę odbył się bardzo ciekawy mecz, w którym niedawna rywalka Amiki Wronki w Pucharze UEFA - Malaga - podejmowała Real Madryt. Gospodarze zaczęli świetnie, prowadzili do przerwy 2-0 po bramkach Musampy w 18 min i Valdeza w 39 min. Ale w drugiej odsłonie Real pokazał klasę. Już w 48 min kontaktowego gola zdobył Zidane. W 74 min Raul doprowadził do remisu, a zwycięskiego gola strzałem z karnego uzyskał w 78 min Gigo.

Inne wyniki: Atletico Madryt - Santander 1-2, Athletic Bilbao - Alaves 2-0. (AS)

Stam zostanie w Lazio

Niezbyt dobra wiadomość dla napastników krakowskiej Wisły. Jak podają agencje, Lazio doszło do porozumienia z Manchesterem United w sprawie zapłaty reszty długu za Holendra Jaapa Stama. Włosi są winni Anglikom jeszcze 19,2 mln euro (kwota transferu wynosiła w sumie 25,4 mln euro), ale za odroczenie terminu spłaty do września 2004 roku zobowiązali się wpłacić na konto MU ponad 21 mln euro. Nie znosi się więc na to, aby Stam nie wystąpił w lutowych meczach z Wisłą. (RP)

MULTI LOTEK

1, 2, 6, 10, 14, 23, 26, 28, 33, 34, 37, 38, 40, 52, 62, 65, 67, 76, 77, 80

EXPRESS LOTEK

2, 5, 8, 21, 35

DUŻY LOTEK

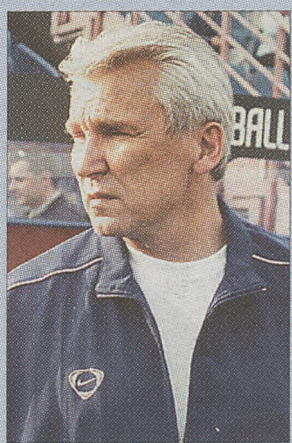
1, 4, 6, 11, 27, 28

Laury dla „Białej Gwiazdy”

W plebiscycie „Piłki Nożnej”: piłkarz roku – Maciej Żurawski, trener roku – Henryk Kasperczak, drużyna roku – Wisła Kraków

Maciej Żurawski (Wisła Kraków), Henryk Kasperczak (Wisła Kraków), Andrzej Niedzielan (Górnik Zabrze) i Wisła Kraków – zostali laureatami tegorocznego plebiscytu tygodnika „Piłka Nożna” na odpowiednio najlepszego piłkarza, trenera, odkrycie i drużynę 2002 roku. Nagrody zostały wręczone w stołecznym hotelu Marriott podczas Piłkarskiej Gali 2002.

Trener roku – Henryk Kasperczak
Fot. Wacław Klag

„PN” organizuje swój plebiscyt od 1973 roku. W 1975 roku po raz pierwszy wybrano najlepszego trenera, a w bieżącym roku po raz pierwszy najlepszą drużynę (w tej ostatniej kategorii wyboru dokonali czytelnicy „PN” drogą SMS-ów).

Sympatyków Wisły cieszy fakt, że tegoroczną edycję plebiscytu zdominowała „Biała Gwiazda”.

Maciej Żurawski został uznany polskim piłkarzem roku. W ostatnich 12 miesiącach sięgnął on po wicemistrzostwo Polski, tytuł króla strzelców ekstraklasy, pojechał na mistrzostwa świata, jest współliderem najlepszych strzelców ekstraklasy w bieżącym sezonie, razem z kolegami prowadzi w I lidze oraz awansował do IV rundy Pucharu

UEFA, w którym także jest liderem snajperów. Odbierając statuetkę (z dwoma piłkarzami) powiedział m.in.: – Chęć pogratulować nominowanemu, ponieważ już sama nominacja jest wyróżnieniem. Chciałbym podziękować całej drużynie i rodzinie, która mnie cały czas wspierała. W reprezentacji czuję się trochę niespełniony – dlatego że nie strzelałem tyle bramek, co w lidze i pucharach – ale mam nadzieję, że to się zmieni w przyszłym roku. Potem „Żuraw” dodał: – Długo się zastanawiałem, czy zostać w Wiśle, choć żadnych konkret-

nych ofert z Zachodu nie było. Postanowiłem pozostać w Krakowie. Dobrze się tu czuję, jest tu dobry klimat do gry.

Najlepszym trenerem roku został wybrany **Henryk Kasperczak**, który doprowadził Wisłę do wicemistrzostwa Polski, tytułu lidera ekstraklasy na półmetku bieżącego sezonu i IV rundy Pucharu UEFA. Za swój triumf otrzymał paterę. – Jestem bardzo wzruszony i zarazem szczęśliwy. Pierwszy rok pracy w Polsce jest dla mnie bardzo udany. Chciałbym ten sukces zadekować mojej rodzinie. Nagrodę składam na ręce żony, która jest zawsze ze mną. Nie mogę zapomnieć o tych, którzy przyczynili się do naszego sukcesu. Dziękuję Bogusławowi Ciepiałowi, który zaufał mi. Dziękuję Bogdanowi Basałajowi, Zdzisławowi Kapce i przede wszystkim zawodnikom, bez których trener nigdy by nie istniał – powiedział.

Czytelnicy „PN” drogą SMS-ów wytypowali jako najlepszą polską drużynę piłkarską **Wisłę Kraków**. Odbierając nagrodę – puchar – prezes Wisły **Bogdan Basałaj** podkreślił, iż chce podziękować wszystkim tym, którzy się do tego sukcesu przyczynili. Otrzymał też specjalną nagrodę – 75 tys. złotych w materiałach budowlanych, która – jak podkreślił ofiarodawca – przeznaczona zostanie na rozbudowę stadionu.

A oto wszyscy, którzy byli nominowani w plebiscycie „PN” (w kolejności alfabetycznej):

piłkarz roku: Jacek Bąk (Lens), Kamil Kosowski (Wisła Kraków), Cezary Kucharski (Legia Warszawa), Tomasz Rząsa (Feyenoord Rotterdam) i Maciej Żurawski (Wisła Kraków);

trener roku: Waldemar Fornalik (Górnik Zabrze), Bogusław Kaczmarek (Grodin Dyskobolia), Henryk Kasperczak (Wisła Kraków), Ryszard Wieczorek (Odra Wodzisław Śląski) i Jan Zurek (GKS Katowice);

odkrycie roku: Marcin Burkhardt (Amica Wronki), Ireneusz Jeleń (Beskid Skoczów/Wisła Płock), Marcin Kuś (Polonia Warszawa), Sebastian Milla (Grodin Dyskobolia) i Andrzej Niedzielan (Górnik Zabrze).

(FIL)

Piłkarz roku – Maciej Żurawski

Fot. Wacław Klag

Rusza V edycja turnieju Coca-Cola Cup

Piłkarze na start!

Zaproszenie dla ponad 15 tysięcy szkół podstawowych i gimnazjów

– Cieszymy się, że Coca-Cola Cup wpisał się na stałe do kalendarza szkolnych rozgrywek piłkarskich – mówi **Agnieszka Zysk**, dyrektor turnieju. – Mam nadzieję, że jego piąta edycja będzie się cieszyć jeszcze większym zainteresowaniem i zaowocuje odkryciem kolejnych piłkarskich talentów.

Zaproszenia do wzięcia udziału w przyszłorocznej edycji turnieju zostały wysłane do ponad 15 tysięcy szkół podstawowych i gimnazjów w całej Polsce. W Coca-Cola Cup 2003 mogą grać uczniowie szkół podstawowych (rocznik 1990 i młodszy) oraz uczniowie gimnazjów (rocznik 1988 i młodszy). Początek rozgrywek planowany jest na pierwsze dni kwietnia 2003 roku.

Mistrzowie województw (16 z podstawówek i 16 z gimnazjów) spotkają się w wielkim finale Coca-Cola Cup 2003 pod koniec czerwca 2003 roku w Warszawie.

Termin nadsyłania zgłoszeń i rejestracji drużyn do Coca-Cola Cup 2003 upływa 15 lutego 2003 roku. Oprócz nagrody głównej atrakcyjne nagrody przewidziano też dla zwycięzców poszczególnych faz rozgrywek (m.in. sprzęt sportowy firmy Adidas) – zarówno dla zawodników, jak i dla szkół, które reprezentują.

Podobnie jak w zeszłym roku, do rywalizacji sportowej Coca-Cola dołącza również dodatkowe konkursy: tradycyjnie już konkurs na maskot-

Anglia: Zmylił bramkarza... nie dotykając piłki

Łatwa wygrana lidera

Najciekawiej zapowiadające się mecze 19. kolejki angielskiej ekstraklasy piłkarskiej (Blackburn – Manchester United i derby Liverpoolu) zaplanowano dopiero na dziś, ale we wczorajszych meczach emocji nie brakowało...

Lider tabeli wygrał na własnym stadionie z Middlesbrough 2-0. Gospodarze mieli przewagę, grali ładnie dla oka, efektywnie i pewnie odnieśli zwycięstwo. Prowadzenie dla gospodarzy uzyskał głową po rzucie wolnym Campbell. Po przerwie kilka akcji „Kanonierów” omal nie zakończyło się kolejnym golem, ale w 47 min po świetnym podaniu Piresa źle piłkę kopnął Henry, w 79 min groźny strzał Wilforda świetnie obronił golkeeper gościa, a w 85 min po strzale Hen-

ry’ego piłka odbiła się od słupka. Wynik meczu ustalili tuż przed jego zakończeniem Pires strzałem z 15 metrów.

Komplet punktów zdobyła też inna londyńska drużyna – Chelsea, która wygrała u siebie z Aston Villą 2-0. Pierwszego gola zdobył Gudjohnsen po podaniu Hasselbainka. W nietypowy sposób padł drugi gol. Po centrze Lamparda piłka odbiła się od ziemi, a próbujący główkować Gudjohnsen tak zmylił Enckelmana, że piłka wpadła do bramki. Gudjohnsen w ogóle nie dotknął piłki! Chwilę później mógł on podwyższyć wynik, ale w dogodnej sytuacji fatalnie przestrelał. W przedłużonym czasie gry znakomicie spisał się bramkarz gospodarzy Cudicini, broniąc strzały Mustafy i Allbacka.

Wyniki: **Arsenal – Middlesbrough 2-0 (1-0)**, Campbell 45,

Pires 90, czerwona kartka: Wilks (Middlesbrough) 72; **Birmingham – Charlton 1-1 (0-1)**, Devlin 67 karny – Jensen 37, czerwona kartka: Horsfield (Birmingham) 54; **Chelsea – Aston Villa 2-0 (1-0)**, Gudjohnsen 42, Lampard 57; Leeds – Southampton 1-1 (0-0), Kewell 74 – Fernandes 89; **Newcastle – Fulham 2-0 (1-0)**, Solano 8, Bellamy 70, czerwona kartka: Wome (65 Fulham); **West Bromwich – Sunderland 2-2 (2-0)**, Dichio 27, Koumas 33 – K. Phillips 56 i 64; **West Ham – Bolton 1-1 (1-0)**, Pearce 17 – Ricketts 65, Dzisiaj: Blackburn – Manchester United i Liverpool – Everton, jutro: Manchester City – Tottenham.

Czołówka tabeli po 19 kolejkach: Arsenal (39 pkt), Chelsea (37), Manchester United (35), Newcastle (32), Everton (32), Liverpool (31). (FIL)

Francja: Dlaczego Lyon stracił 10 punktów?

Mafia odrzucona

Obrońca Paris SG Dider Didi (z lewej) mija leżącego napastnika Girondins Bordeaux Pascala Feindouno
Fot. PAP/EPA

Jean-Michel Aulas, prezes snującego mocarstwowe plany klubu Olympique Lyon, ma coraz częstsze bóle głowy. Nie dość, że podopieczni Paula Le Guena odpadli z Pucharu UEFA z tureckim Denizlispor, w lidze w bezmyślny sposób tracą kolejne punkty. Lyon miałby ich o 10 więcej, gdyby mecze... kończyły się w 85 minucie.

Tak było przed tygodniem (ze słabym Montpellier) i w pia-

tek wieczorem – z równie słabym Sedanem. Szlagier Marsylia – Monaco o pozycję lidera nie przyniósł spodziewanych emocji. Ciekawiej jest poza boiskiem. OM kupił 18-letniego Dimitrija Syczewa, który został uznany najlepszym zawodnikiem rosyjskim podczas MŚ 2002, co spowoduje być może konieczność pożegnania z zespołem Piotra Świerczewskiego.

W Monaco natomiast księżę Rainier nie zgodził się na wejście spółki Fedcom Invest (która już od sześciu lat sponsoruje druży-

nę) do kapitału klubu z ok. 50 mln euro na pokrycie gigantycznego długu. Nieoficjalny powód – powiązania sześcia firmy Aleksieja Fedoriciwa z przestępczością zorganizowaną ze wschodniej Europy.

Wyniki: Olympique Marsylia – Monaco 1-1 (0-1) Van Buyten 63 – Prso 41, **Bastia – Nantes 3-1 (1-0)** Battles 34, Essien 73, Laslandes 86 – Vahirua 64, **Guingamp – Ajaccio 3-1 (3-1)** Bardone 31 (karny), Drogha 34, 36 – Bezzaz 24, **Lille – Le Havre 1-0 (0-0)** Delpierre 84, **Sedan – Olympique Lyon 1-1 (0-0)** Camara 90 – Anderson 48, **Strasbourg – Nice 0-0**, **Troyes – Rennes 0-1 (0-0)** Piquionne 88, **Montpellier – Auxerre** przelozony, **PSG – Bordeaux 1-1 (1-1)** Fiorese 12 – Feindouno 40, **Sochaux – Lens 3-0 (0-0)** Dos Santos 59, 74, Frau 80.

Po 20 kolejkach w tabeli prowadzi Marsylia z Piotrem Świerczewskim (35 pkt), choć Polak nie zagrał ani minuty, przed Nice (34), Guingamp (34), Monaco, Lyonem i Sochaux (wszyscy 33). Lens z Jackiem Bakiem zajmuje 10. miejsce (28). (RP)

Podczas świąt Bożego Narodzenia odbędą się kolejne mecze lig angielskich. Nasz ekspert Stanisław Wayda typuje grę na 126 zakładów skróconych za 88,20 zł. 6 meczów typuje trzydrogowo, a 1 dwudrogowo. Gwarancją minimum wygranych, przy odgadnięciu tylko 2 podtypów z 5 meczów granych trzydrogowo, jest 1 dwunastka, 6 jedenastek i 24 dziesiątki.

1. Birmingham City – Everton	2	3	5	1	X	2
2. Bolton – Newcastle United	1	4	5	1	X	2
3. Chelsea Londyn – Southampton	5	3	2	1	X	2
4. Liverpool – Blackburn Rovers	5	4	1	1	–	–
5. Manchester City – Aston Villa	4	4	2	1	X	2
6. Middlesbrough – Manchester U.	3	3	4	1	X	2
7. Sunderland – Leeds United	3	2	5	1	X	2
8. Tottenham Hotspur – Charlton	5	3	2	1	–	–
9. West Bromwich – Arsenal	1	2	7	–	–	2
10. West Ham United – Fulham	4	4	2	1	X	–
11. Burnley – Wolverhampton	4	2	4	–	X	–
12. Coventry – Reading	5	2	3	1	–	–
13. Wimbledon – Watford	5	1	4	1	–	–

System do nabycia: kolektura Kraków Rynek Kleparski 5. (FIL)

W zakładach Toto-Gol należy typować bramkowe wyniki meczów. Poniżej podajemy zestaw par na mecze ekstraklasy angielskiej, które odbędą się podczas świąt Bożego Narodzenia, typy „Dziennika”, typy ekspertów i prognozę wyników.

1. Chelsea Londyn – Southampton	2-0	2-0	5	3	2
2. Liverpool – Blackburn Rovers	2-0	2-1	5	4	1
3. Manchester City – Aston Villa	2-2	1-0	4	4	2
4. Middlesbrough – Manchester United	0-2	0-1	3	3	4
5. Tottenham Hotspur – Charlton	2-1	2-0	5	3	2
6. West Ham United – Fulham	1-1	3-2	4	4	2

Zakłady (oznaczenie: Z 1) przyjmowane są do wtorku. (FIL)

Premia na święta

Pierwsza wygrana siatkarek Wisły w serii A I ligi

Pierwsze zwycięstwo w serii A I ligi siatkarek odniosła krakowska Wisła. W ostatniej kolejce pierwszej rundy rozgrywek pokonała w trzech setach nie było kogo – brązowego medalistę ubiegłorocznego sezonu – Bank Poczty Bydgoszcz. To zwycięstwo ma przed sobą radosny wymiar – wiślaczki podzielią się 7 tysiącami złotych premii.

WISŁA KRAKÓW – BANK POCZTOWY BYDGOSZCZ 3-0 (15-16, 27-25, 25-19).

Wisła: Piekarczyk, Sieradzan, Mijakowska, Szydełko, Ślusarz, Rutkowska, Targosz (libero).

Bank Poczty: Riabko, Leper, Liniarska, Kowalkowska, Kuligowska, Malinowska, Smerka-Leśniewicz (libero) oraz Kotewicz, Krenc, Godos.

- Nie potrafię wytłumaczyć naszej porażki. Nie wyjaśnią jej żadne pozasportowe względy – długa podróż czy przedświąteczna atmosfera. Może porażka zdarzyła się dlatego, że Wisła traktuje siatkówkę jak przygodę, a moje zawodniczki jak

Cytat meczu

- Miał być świąteczny karp, a wyszedł pasztecik...

LESZEK PIASECKI, trener Banku Poczty o przegranej swoich podopiecznych

przykrą konieczność przed świętami – zastanawiał się po meczu szczerze zdziwiony postawą bydgoszczanek ich trener Leszek Piasecki.

Wisła potrafiła wykorzystać słabość rywali, które wprowadziła mają w składzie

głośne nazwiska (Kowalkowska, Smerka to aktualne kadrowiczki, Malinowska była), ale w Krakowie nie dodały do nich wiele. Krakowianki ofiarne w obronie, znakomicie blokujące, skuteczne w ataku (Beata Mijakowska miała niemal 90 procent skuteczności w ataku), szybko zwietrzyły szansę na zwycięstwo, a wiara dodała im skrzydeł. Pewnie wygrały I i III seta, nie dały sobie także wyrwać wygranej w II partii, choć przy stanie 24-25 bydgoszczanki miały piłkę meczową. Ich wygrana, biorąc pod uwagę prowadzenie Wisły przez cały set, nie byłaby jednak sprawiedliwa.

- Już w poprzednich meczach graliśmy dobrze, zawsze brakowało nam jednak szczęścia. Tym razem było z nami – komentował trener Ryszard Pozłutko wkrótce po tym, jak radośnie podskakiwał na parkiecie. (MAS)

Pozostałe wyniki: KKS Gdynia Gdańsk – BKS Stal Bielsko-Biała 1-3 (7-25, 14-25, 25-23, 12-25), Telenet Polska Autopart Mielec – Winiary Kalisz 3-1 (25-20, 20-25, 25-11, 25-23). Mecz Gwardia Wrocław – Skra Warszawa nie odbył się (Skra nie przyjechała do Wrocławia). Dziś: Danter AZS AWF Poznań – Nafta Gaz Piła.

1. BKS Stal	8	17	24-8
2. Danter	8	15	22-10
3. Skra	8	14	21-10
4. Winiary	9	14	18-15
5. Nafta	8	13	19-12
6. Gwardia	8	12	15-16
7. Telenet	9	12	15-20
8. Bank P.	9	12	16-23
9. Gdynia	9	10	8-26
10. Wisła	9	10	6-24

Wiślaczki wreszcie wygrały...

Fot. Wacław Klag

Przedświąteczne spotkanie pokoleń wiślaków

Rzym już raz zdobyty...

Życzenia składają sobie Antoni Szymanowski (z lewej) i Władysław Kawula

Fot. Wacław Klag

Jak co roku, w hali Wisły przy ul. Reymonta spotkali się przedstawiciele różnych pokoleń wiślackiej rodziny. Tym razem frekwencja była szczególnie. Złazła się wyjątkowa. W trakcie przedświątecznego spotkania klub otrzymywał nowy sztandar.

- Niech ten sztandar wprowadzi Wisłę w nowe stulecie jej działania – mówiono podczas spotkania wiślaków. Do okrągłego jubileuszu, czyli 100-lecia klubu, już blisko. To tylko praktycznie 3 lata, ale prace organizacyjne trzeba już teraz zaczynać.

Prezes Wisły Ludwik Mięta-Mikołajewicz, przypominając zdobycze klubu w mijającym

roku i zbliżający się jubileusz, nawiązał do aktualnych wydarzeń (lutowych meczów piłkarskich z rzymskim Lazio w Pucharze UEFA): - Pod tym sztandarem niech Wisła zdobędzie Rzym! Odpowiedział wtedy arcybiskup Bazyliki Mariackiej ks. Bronisław Fidelus: - Panie prezesie, ten Rzym to już raz zdobyliśmy... Mowa oczywiście o wielkim przyjacielu sportu, zasiadającym w Watykanie, który do Rzymu wybrał się właśnie z Krakowa, a w młodości grał w piłkę...

Zebrani podzielili się opłatkiem. Dostrzegaliśmy wielu dawnych sportowców Wisły, m.in.: Teofila Kowalskiego, Leszka Snopkowskiego, Władysława Kawulę, Edwarda Szymeczke, Kazimierza Mamrę, Antoniego i Henryka Szymanowskich,

Henryka Maculewicz, Zdzisława Kapkę, Adama Nawalkę, Marka Motykę, Jerzego Kowalika, a z obecnie uprawiających sport byli m.in. piłkarze Kazimierz Moskal i Artur Sarnat, siatkarki, koszykarki, judocy i inni. Przybyli przedstawiciele prezydenta państwa, wojewoda Jerzy Adamik, prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. Jan Wojdak zaśpiewał kolędy i przypomniał największe przeboje zespołu „Wawele”. Zachęcał wszystkich do wspólnego chóru: - Śpiewajcie tak głośno, aby Lazio usłyszało!

Wręczono też nagrodę imienia profesora Jana Janowskiego, dawnego działacza „Białej Gwiazdy”. Corocznie otrzymują ją rokujący duże nadzieje zawodnicy z młodego pokolenia wiślaków. Ufundowaną przez Stanisława Biszytyę nagrodę otrzymał tym razem medalista mistrzostw Polski juniorów judo Dawid Ossoliński. (JOT)

Jan Wojdak rozśpiewał halę Wisły

Fot. Wacław Klag

W KKJK podsumowano sportowy rok

Jeździecka wigilia

Obok hipodromu, w pawilonie przy ulicy Kobierzyńskiej, odbyła się tradycyjna wigilia jeździecka Krakowskiego Klubu Jazdy Konnej. Jak tużejczy wycieczka, obok stołu wigilijnego przygotowano specjalne pomieszczenie dla koni.

Wprowadzono dwa wierzchowce „Abidżana” i „Tampere”. Koni, mając zapewniony owies, jak i marchewkę, biesiadowały razem z jeźdźcami i zaproszonymi gośćmi. - Te konie to symbol naszego klubu – powiedział prezes KKJK Andrzej Gołda. - Są z nami od dawna, przynosiły nam chlubę, a teraz niech podczas wigilii też będą z ludźmi. Jak co roku, pierwszy opłatek podam koniom.

W trakcie wigilijnego spotkania w KKJK – przybyli m.in. marszałek małopolski Janusz Sepioł, były prezydent miasta Józef Lassota, przewodniczący Małopolskiej Rady Olimpijskiej prof. Józef Lipiec – nie brakło okazji do podsumowania mijającego roku i snucia planów.

- Bardzo ważną imprezą w 2003 roku będzie Memoriał Adama Królikiewicza w skokach przez przeszkody – powiedział prezes Gołda. - Zawody te urządzamy corocznie, ale teraz odbędzie się po raz 30. Chcemy, aby ten jubileusz przeprowadzić z rozmachem. Rozbudowujemy więc nasze pomieszczenia, mamy coraz więcej boksów dla koni, tak, by gościć wiele ekip startujących. Planujemy oddać na memoriał trybunę dla widzów. Innym naszym celem, który zależy od zgromadzenia funduszy, jest kryta hala dla jeźdźców i koni.

Weronika Kontykiewicz-Biel na hipodromie KKJK

Fot. Michał Klag

Mając taki obiekt, szkolenie sportowe mogłoby odbywać się w KKJK bez przeszkód przez cały rok.

Oby plany prezesa się ziściły! Klub prowadzi działalność dwutorową. Trenuje sportowców, uczy amatorów jeździć na koniach. - W naszym klubie przeżywa teraz sportowa młodzież – mówi Ewa Starzyk z KKJK. - W tej kategorii wiekowej zaczynamy osiągać sukcesy. Julia Śliwa wygrała eliminacje do olimpiady młodzieży. Ewa Socha na tejże olimpiadzie była ósmą. Joanna Socha z kolei zakwalifikowała się do finałów MP juniorek. Stałe postępy czyni nasza najmłodsza amazonka Weronika Kontykiewicz-Biel. Są też utalentowani chłopcy Bartek Kuzianik i Jakub Kaliński. Trenowaniem tej młodzieży zajmuje się Andrzej Gołda, pomaga mu Anna Pachla.

W tym roku w klubie oddano kolejną stajnię, jest w sumie 100 boksów dla koni, jak i inne dożadne stanowiska. Pracowano nad odnowieniem podłoża hipodromu. Z inicjatywy członków

KKJK Wiesława Sochy i Roberta Kuzianika uruchomiono obok hipodromu bar „Stare Konie”, dostępny dla wszystkich chętnych.

Oprócz Memoriału Adama Królikiewicza, który odbędzie się 9-11 maja, w 2003 roku klub organizuje w czerwcu eliminacje do olimpiady młodzieży, we wrześniu zawody ogólnopolskie, a może mistrzostwa okręgu. Klub postara się o oddanie jeszcze jednej stajni i doprowadzi automatyczne poidła. Wiele zależy od hojności sponsorów.

KKJK zaprasza amatorów jeździectwa. W klubie jest 10 koni przeznaczonych do nauki jazdy. Instruktorzy to Anna Pachla, Paulina Filas i Roma Kula. Zima nie jest przeszkodą, można szkolić się, przy łaskawiej pogodzie, nawet w styczniu. Ceny dla chętnych, zależnie od liczby godzin jazdy, wynoszą 25-300 zł.

Dodajmy jeszcze, że na wigilijnym stole kardynała Macharskiego będzie sianko właśnie z KKJK. (JOT)

Porażka w Łodzi Ekstraklasa koszykarek

ŁKS ŁÓDŹ – WISŁA KRAKÓW 101-87 (34-17, 23-19, 21-18, 23-33). Punkty dla Wisły: Bowman 24, Międzyk 18 (4x3), Sibra 15 (2x3), Czarna 11 (1x3), Krawiec 8, Kobryn 7, Radwan 2, Downar-Zapolska 2, Janiszewska 0, Zapolska 0; najwięcej dla ŁKS: Jodekaite 21, Perlińska 18.

Krakowianki walczyły ambitnie, jednak ŁKS przez trzy kwarty wyraźnie prowadził. Dopiero w ostatniej odsłonie wiślaczki przejęły inicjatywę, wygrywając kwartę 33-23. Znowu dobre spotkanie rozegrały Amerykanka Melshika Bowman (24 punkty, 12 zbiórek) i Elżbieta Międzyk, która trafiła cztery razy za 3. Wśród łódzianek świetną skuteczność miała doświadczona 36-latkini Inga Jodekaite, zdobywczyni 21 punktów (10/13 trafionych rzutów za 2 punkty).

Pozostałe wyniki: CCC Aquapark Polkowice – Quay Poznań 69-48 (21-14, 19-13, 13-8, 16-13), Cukierki Odra Brzeg – SMS PZKosz. Warszawa 80-77 (13-12, 23-22, 20-20, 24-23), Meblotap AZS Chełm – Zapolex Toruń 85-80 (18-14, 19-21, 10-23, 22-11, 16-11). Dziś: PZU Polfa Pabianice – Lotos VBW Clima Gdynia. (RS)

1. Lotos	11	21	1021-751
2. Polfa	11	21	877-655
3. ŁKS	11	19	800-723
4. Aquapark	11	18	768-668
5. Łączęność	10	16	734-685
6. Meblotap	11	16	694-781
7. Cukierki	10	15	769-753
8. Wisła	11	15	812-853
9. Ślęza	11	14	686-859
10. Zapolex	12	14	765-1005
11. Quay	9	13	651-641
12. PZKosz.	12	13	796-999

I liga koszykarzy

Wyszarpali z gardła

WISŁA ŚNIEŻKA KRAKÓW – DAIKIN KOTWICA KOŁOBRZEG 77-71 (10-19, 17-16, 19-16, 31-20). Punkty dla Wisły: Rutkowski 23 (3x3), Nowakowski 12 (1x3), Maciejewski 11, Radwan 7 (1x3), Kujawa 2 oraz Molski 18 (2x3), Kaliciński 2, Kunc 2; najwięcej dla Kotwicy: Walczuk 29 (5x3), Surówka 13.

Krakowianie wygrali drugi mecz z rzędu. „Smoki” przegrali pierwszą kwartę i długo nie mogli doścignąć rywala. Dzięki znakomitej skuteczności w rzutach za 3 Romana Rutkowskiego i Adama Molskiego gospodarze objęli kilkupunktowe prowadzenie w czwartej kwarcie. W końcówce ważne punkty z rzutów wolnych zdobyli Roman Rutkowski i Michał Nowakowski.

- Wyszarpaliśmy to zwycięstwo Kotwicy z gardła – powiedział trener Wisły Śnieżki Ryszard Żmuda. - Teraz czeka nas przerwa świąteczna, którą wykorzystamy na wyleczenie kontuzji i przygotowanie się do dalszych meczów. (RS)

Walczą o piłkę pod koszem – wiślak Maciejewski (z lewej) z Olszańskim (nr 15)

Fot. Wacław Klag

II światowe spotkanie „U źródeł” mistrzów choy lee fut

Chińska wyprawa krakowian

Ponad 100 osób wzięło udział w II światowym spotkaniu „U źródeł”, które odbyło się w King Mui, miejscowości leżącej koło Kantonu, w południowo-wschodniej części Chin, gdzie przed prawie 200 laty powstało choy lee fut – najbogatszy i najlepiej usystematyzowany styl chińskiej sztuki walki kung-fu. Główna kwatery uczestników spotkania znajdowała się w mieście Xin Hui.

Mistrz Chen Jong Fa przed wejściem do Szkoły Przodków w King Mui

Ciekawa była konferencja poświęcona źródłom powstania choy lee fut i jego przyszłości. Jako jedna z trzech... białych osób głos zabierał sifu Ciembroniewicz. – Mówiłem o tym, jakie są perspektywy rozwoju choy lee fut z punktu widzenia Europy. Podkreśliłem, że ten system powinien się rozwijać dwutorowo: być dostępny dla wszystkich – w tym dzieci i ludzi starszych – z zachowaniem jego tradycyjnego charakteru, oraz być uprawiany jako dyscyplina sportowa, dzięki czemu stworzy możliwość

nie mamy predyspozycji zwłaszcza do form sportowych. Coraz więcej krajów asymiluje Chińczyków, bo ich budowa fizyczna – niski wzrost, krótkie nogi, świetna skoczność – preferuje uprawianie form. Coraz większą rolę odgrywa przygotowanie gimnastyczno-akrobatyczne – podkreśla Ciembroniewicz.

W tym roku, w odróżnieniu od poprzedniego, nie było egzaminów na stopnie mistrzowskie. Wielki mistrz Chen uznał, że uczestnicy spotkania nie są na nie przygotowani (wymagają one wielomiesięcznych treningów). Nie folgowal jednak nikomu. – Podczas jednego z uroczystych spotkań nagle zarządził pokaz. Na zewnątrz padał duży deszcz. Po pokazie – zrobionym specjalnie dla stacji telewizyjnej – byliśmy kompletnie przemoczeni. Wielki mistrz Chen, który ćwiczył z nami, powiedział, że zawsze musimy być przygotowani, czujni, że udział w takim pokazie to dla niego swego rodzaju egzamin – mówi Ciembroniewicz. Pod koniec spotkania zapytał on wielkiego mistrza Chena o to, jak zaprezentowała się polska ekipa. Mistrz się uśmiechnął i powiedział: – Nie wypadliście gorzej niż w ubiegłym roku. Gdyby tak było, to bym wam na pewno to powiedział – co jego ustach było komplementem. W ubiegłym roku w Chinach gościli Ciembroniewicz, Skamla i Chabowski.

A propos telewizji... Towarzyszyła ona uczestnikom spotkania przez wszystkie dni. Małą sensację wywołał przyjazd 9-latkę z Krakowa. Chińskie media chciały, by udzielił on wywiadu i zademonstrował swoje ćwiczenia. Był jednak bardzo spięty, zamiast mówić, wołał pokazać to, co już umie...

W 2000 roku w Krakowie odbyły się I mistrzostwa świata

Na każdym kroku uczestnikom spotkania towarzyszył taniec lwa

nie w 2008 roku znajdzie się wu shu. Z rozmów z chińskimi władzami sportowymi wynika, że zawodnicy rywalizować będą w konkurencjach form. Najprawdopodobniej nie będzie walk (inaczej sanda lub sanhou; w odróżnieniu od karate dozwolone są m.in. ciosy ręką w głowę, rzuty, podcięcia i wypchnięcia), co nie jest korzystne dla polskich specjalistów tej dyscypliny. – My

w choy lee fut. Następne MŚ zaplanowano na październik 2004 roku w Chile, a kolejne odbędą się prawdopodobnie w Portugalii. – Zgłoszę kandydaturę Krakowa w 2010 roku – chwali się Ciembroniewicz. W przyszłym roku w Polsce odbędzie się natomiast ogólnoeuropejskie spotkanie z mistrzem Chen.

JERZY FILIPIUK

Drugie miejsce YMCA

IV Gwiazdkowy Turniej w karate kyokushin

Wczoraj w ramach dni otwartych Polskiej YMCA odbył się IV Turniej Gwiazdkowy dzieci i młodzieży w karate kyokushin. Wzięło w nim udział ponad 120 zawodników z 5 klubów.

Uroczystego otwarcia turnieju dokonał prezes Krakowskiej YMCA dr Janusz Koza. Otwarcie uświetnił pokaz 50-osobowej grupy młodzieży z YMCA pod kierunkiem trenerki Aldony Janochy, dzięki której doszło do tej imprezy. Wszyscy uczestnicy otrzymali mikołajowe paczki. Zmagania młodych karateków oglądało około 150 widzów.

Najmłodszy konkurowali w odpowiednich do wieku i umiejętności bezkontaktowych formach karate jak kata (formy) i walki reżysowane oraz kumite z minimalnym kontaktem – tzw. clicker.

Oto wyniki turnieju w poszczególnych konkurencjach i kategoriach wiekowych:

kata – najmłodszy (roczniki 1994-1995): 1. Jakub Turosz, 2. Aleksander Pawlik, 3. Michał Włodarczyk, 4. Łukasz Prokopowicz, 5. Olaf Śnieżek, 6. Bartłomiej Lechowski, 7. Jakub Kudzia, 8. Krzysztof Skocz; kata – dziewczęta (roczniki 1993-1991): 1. Anielka Cygan, 2.

Blanka Potępa z YMCA Kraków

Klaudia Mirecka, 3. Marta Nosal, 4. Marta Krześniak, 5. Maria Grzeszczuk, 6. Agnieszka Zając, 7. Anna Czerwińska;

kata – chłopcy (roczniki 1993-1991): 1. Marcin Radkowiak, 2. Filip Szczypiński, 3. Wojciech Michno, 4. Maciej Malarski, 5. Michał Krześniak, 6. Karol Łopata, 7. Mateusz Rosół, 8. Krzysztof Świeczkowski;

kata – dziewczęta (roczniki 1990-1988): 1. Blanka Potępa, 2. Anna Rosół, 3. Ala Szajta, 4. Marta Skołowska, 5. Magdalena Nidziołek, 6. Anna Kubacka, 7. Katarzyna Skalka, 8. Urszula Górską;

kata – chłopcy (roczniki 1990-1988): 1. Maciej Tobiasz, 2. Rafał Tylek, 3. Daniel Piławski,

4. Krzysztof Ligeza, 5. Witold Cieśla, 6. Kacper Noga, 7. Krzysztof Bejski, 8. Witold Bogdan;

kata – dziewczęta (roczniki 1987-1985): 1. Anna Potępa, 2. Dominika Szymaszek;

kata – chłopcy (roczniki 1987-1985): 1. Mariusz Kasibowicz, 2. Marek Mikulik, 3. Paweł Korus, 4. Maciej Sawicki;

walki reżysowane (roczniki 1990-1988): 1. Maciej Tobiasz i Marek Mikulik, 2. Michał Krześniak i Kuba Marzec, 3. Witold Cieśla i Michał Gwizdek, 4. Wojciech Jakubas i Andrzej Legutko;

walki reżysowane (roczniki 1987-1985): 1. Mariusz Kasibowicz, 2. Paweł Korus;

clicker – chłopcy (roczniki 1990-1988): 1. Wojciech Jakubas, 2. Dariusz Piławski, 3. Kacper Noga;

clicker – chłopcy (roczniki 1987-1985): 1. Mariusz Kasibowicz, 2. Maciej Sawicki, 3. Jakub Marzec;

clicker – dziewczęta: 1. Blanka Potępa, 2. Anna Rosół, 3. Dominika Szymaszek.

Końcowa klasyfikacja drużynowa turnieju: 1. MDK Reymonta, 2. YMCA Kraków, 3. Krakowski Klub Kyokushin, 4. TKKF Kyokushin, 5. Skawieński Klub Kyokushin. (FIL)

Zdobyl mistrzostwo i Puchar Polski w kick boxingu

Ankieter na ringu

Swą przygodę ze sportami walki rozpoczął mając 12 lat. Przez kilka miesięcy próbował swoich sił w karate w Orliu, gdzie trenerem był Juliusz Piwowarski, i w boksie w Wiśle, gdzie ćwiczył pod okiem Teofila Kowalskiego. Ćwiczył też na ringu Hutnika u Stefana Skalki i w Championie, w którym zajęcia prowadził Andrzej Jagielski. Przez dwa tygodnie trenował w tragicznie potem zmarłego kick boksera i trenera Andrzeja Firsta ze Smoka.

Tomasz Pietraszewski – bo o nim mowa – przed 5 laty został wicemistrzem Polski w kick boxingu. Potem miał kłopoty ze zdrowiem. – Zbiłem wtedy wagę, nie wiedziałem jak się odżywiać, brałem antybiotyki. W 1998 roku jeszcze startowałem, choć miałem anemię. W czasie walki w pierwszej rundzie czułem się, jakby to była już piąta runda – wspomina.

Do sportu powrócił pod koniec 2000 roku. Zaledwie po tygodniu treningów wziął udział w turnieju „O Złotą Rękawicę Wisły”. Dotarł aż do półfinału, w którym przegrał z Adamem Grabskim. W marcu następnego roku wygrał swoją kategorię w mistrzostwach Małopolski.

Trenował jednocześnie boks i kick boxing. Większe sukcesy odniósł jednak w tej drugiej dyscyplinie. Dwa razy został mistrzem Polski, raz zdobył Puchar Polski. W finale MP dwukrotnie pokonał Rafała Jackiewicza, mającego w dorobku m.in. Puchar Świata. Inny jego rywal, Mariusz Ziętek, który od kilku lat był w kadrze, przeszedł do wyższej kategorii (do 71 kg).

W tegorocznych bokserkich MP dotarł do ćwierćfinału. Nie był kondycyjnie przygotowany do startu, gdyż myślał, że termin zawodów będzie późniejszy niż było w rzeczywistości. Na treningi bokserkie jeź-

Tomasz Pietraszewski (z lewej) w akcji

Fot. archiwum autora

dził do Jaworzna, gdzie jest I-ligowa drużyna Victoria. Wspólne treningi z tamtejszymi bokserami przyniosły mu dużo korzyści. Chciał startować w tegorocznym turnieju „O Złotą Rękawicę Wisły”, ale leczył kontuzję nogi.

Tomasz Pietraszewski

Rok i miejsce urodzenia: 1974 Kraków. Uprawiane dyscypliny sportu: karate, kick boxing i boks. Kluby: Orion Kraków, Smok Kraków, Wisła Kraków, Hutnik Kraków, Champions Kraków, Boxing Cracovia, MKS Krak-Sport Kraków. Kategoria wagowa: do 67 kg. Najważniejsze sukcesy: trzecie miejsce w Pucharze Świata 2002 Piacenza, ćwierćfinał mistrzostw Europy 2002 Jesolo, mistrzostwo Polski 2001 Koszalin i 2002 Wrocław, Puchar Polski 2002 Koszalin (wszystko w kat. do 67 kg), wicemistrzostwo Polski 1997 Libiąż (kat. do 63,5 kg) – wszystko w kick boxingu; mistrzostwo Małopolski 2001 Kraków (kat. do 71 kg) – w boksie.

W mijającym roku zaliczył dwa występy w międzynarodowych mistrzostwach imprez

(obie odbyły się we Włoszech). W maju zajął trzecie miejsce w Pucharze Świata, przegrywając w półfinale 1-2 z Ukraincem. W październiku w mistrzostwach Europy w Jesolo odpadł w ćwierćfinale. Po wygranej przed czasem z Portugalczykiem przegrał 1-2 z Rosjaninem, który potem został mistrzem Europy. – Walka była wyrównana, ale dwóch sędziów wskazało na Rosjanina. Myślę, że mimo porażki pokazałem się trenerowi kadry z dobrej strony. Szkoda że wcześniej nie wiedziałem, że pojedę na mistrzostwa Europy. Dowiedziałem się o tym dopiero w połowie września. Duże znaczenie miało zdobycie przeze mnie Pucharu Polski – przyznaje. W przyszłym roku ma nadzieję wystartować m.in. w mistrzostwach świata w Paryżu. – Na pewno zarezerwowałem sobie miejsce w reprezentacji – dodaje. Sport musi godzić z nauką i pracą. Zapisał się do liceum zaocznego, a pracuje jako ankieter w Centrum Badań Opinii Publicznej. – Dobrze mi idzie ta praca – chwali się. Finansowo pomaga mu też rodzina, a sportowo szwedzka firma „Naturell”, od której otrzymał odżywkę. (FIL)